

ژوندون

مجله هفتگی: شنبه ۱۰ آغوس
۱۳۵۲ - شماره ۲۴

Ketabton.com

رئيس دولت در فاتحه مرحوم تورن جنرال عبدالقادر اشترک نمودند

نياغلی محمد داؤد رئيس دولت و صدر اعظم قبل از ظهر روز پنجشنبه ۸ قوس در فاتحه مرحوم تورن جنرال عبدالقادر رئيس اخذ خبر وزارت دفاع ملی که از طرف آن وزارت و خانواده مرحومی در مسجد جامع شیرپور انعقاد یافته بود شرکت فرمودند. بنا علی محمد داؤد مراتب تسلیت شانرا نسبت وفات تورن جنرال مرحوم به بازماندگان مرحومی اظهار کردند.

همچنان اعضای کابینه صاحب منصبان ارشد اردوی جمهوری، مامورین عالیرتبه و علاقه مندان آن مرحوم در فاتحه خوانی اشترک ورزیده بودند.

تلگرام تبریکیه به مناسبت روز ملی یوگوسلاویا به بلگراد مخابره شد

مدیریت اطلاعات وزارت امور خارجه خبر داد که از حضور بنا غلسی محمد داؤد رئيس دولت و صدر اعظم تلگرام تبریکیه به مناسبت روز ملی جمهوریت فدرالی سو سیالیستی یوگو سلاویا عنوانی مارشال جوزف بروز تیتو رئيس جمهور آنکشور به بلگراد مخابره شده است.

ضیافت :

روز ملی یوگو سلاویا شام پنجشنبه ضمن ضیافتی از طرف سفارت کبریای

آنکشور در کابل تجلیل گردید. در این دعوت که ساعت شش شام ۸ قوس ترتیب شده بود دوکتور عبدالمجید وزیر عدلیه و پوهاند دوکتور نسوین وزیر اطلاعات و کلتور، مامورین عالیرتبه عسکری و ملکی و کور دیپلو ماتیك مقیم کابل باخانم های شان اشتراک کرده بودند.

روز نامه های مرکز در شماره های روز پنجشنبه خود با چاپ فوتوی مارشال جوزف بروز تیتو رئيس جمهور یوگو سلاویا و سر مقاله ها از این روز ملی کشور دوست استقبال نمودند.

روز نامه ها ضمن تذکر از روابط حسنه و علایق دوستانه دوکشور تجلیل این روز را به ملت یوگو سلاویا تبریک گفته و پیشرفت های مزید آنکشور را خواستار شدند.

رادیو افغانستان نیز به این مناسبت پروگرام خاصی نشر کرد.

مارشال جوزف تیتو رئيس جمهور یوگو سلاویا

تاسیس انستیتوت پتالوژی منظور گردید

مجلس عالی وزراء در جلسه اخیر خود به اساس پیشنهاد وزارت صحت تاسیس انستیتوت پتالوژی را در چوکات آنوزارت منظور نموده است. دوکتور محمد عمر محبت سابق آمرموسسه صحت عامه ولایت ننگرهار به حیث آمر این انستیتوت مقرر گردید. يك منبع وزارت صحت گفت هدف این موسسه مطالعات و تحقیقات امراض نسجی بوده که علاوه بر تشخیص امراض راجع به عملیه جراحی و طرز قناعت بخش تدویریه دوکتوران مرکز و ولایات رهنمایی های لازم را بعمل خواهد آورد.

کشف يك مجسمه تاریخی

يك مجسمه هرکول که ارزش تاریخی زیاد دارد در اثر حفريات باستانشناسان افغانی و شوروی از دلورزین تپه ولایت بلخ کشف گردید.

يك منبع مدیریت عمومی باستان شناسی و حفظ ابدات تاریخی وزارت اطلاعات و کلتور گفت این مجسمه که از آثار مکشوفه

مهم چارمین دوره حفريات هیات مذکور میباشد يك متر بلندی داشته و علائم رنگ سندی در آن دیده میشود.

منبع علاوه کرد که مجسمه مذکور بدون سو بوده و فعلا مطالعات برای تثبیت قدمت تاریخی آن جریان دارد.

هیات باستان شناسان افغانی و شوروی تقریباً يك ماه قبل چارمین دوره حفريات شانرا در شمال ولایت بلخ آغاز کرده اند.

د افغانستان مرستی مصر ته

ولیتولی شوی

د دولت د ریاست مقام دلار شوی په اساس د مصر د عربی جمهوریت مصیبت خیلو ته دافغانی سړی میاشتی دولتلی دمرستی مواد دلیندی په ۳ نېټه ولیرل شول په امدادی مواد کی ۱۵ زرو دالرو برابر درمل او شیدی داریانا په الوتکه کی مصر ته ولیرل شول. دولتلی د امرسته دافغانی سړی میاشتی دولتلی دصحنی خدمتو نو دمندییر داکتر عبدالهادی زیاد لخوا د مصر د عربی جمهوریت سره صلیب ته سپارل کیری.

نماینده افغانی در کمیته حقوقی مجمع عمومی م. م. متذکر شد که :

افغانستان در مساله توارث دول موقوف حقوقی خود را حفظ نماید

افغانستان بنا بر دلایل واضح و قابل درک در مورد مساله توارث دول موقوف حقوقی خود را حفظ نموده و در مواقع لازم آنرا توضیح و دفاع کرده است.

این مطالب را دوکتور فرید رشید نماینده افغانی در کمیته حقوقی مجمع عمومی ملل متحد هنگام بحث بر راپور اجلاسیه بیست و پنجم کمیسیون حقوق بین الدول طی بیانیه اظهار کرد.

نماینده افغانی در مورد بعضی موادی که توسط کمیسیون حقوق بین الدول در زمینه تهیه گردیده است توجه کمیته را جلب و تقاضا نمود تا کمیسیون موضوعات مورد نظر را باریکتر باکمال دقت و به اساس احترام به پرنسپپ های مدرن و پیشرفته حقوق بین الدول و حق خود ارادیت مردمان و صلاحیت انتخاب کتله های مربوط مطالعه و تدوین نماید تا موقوف های حقوقی با واقعیت های واضح و قابل فهم تطابق کند.

تاسیس دو فابریکه نساجی

در کندهار و هرات منظور گردید

همچنین فابریکه های نساجی بگرامی و بلخ نیز انگشاف و توسعه می یابد

مجلس عالی وزراء انگشاف و توسعه فابریکه های نساجی بگرامی ، بلخ و تاسیس فابریکه های جدید نساجی کندهار و هرات را که از طرف وزارت معادن و صنایع پیشنهاد شده بود منظور کرد.

یک منبع وزارت معادن و صنایع پیرامون این پیشنهاد گفت باتوسعه فابریکه های

نساجی بگرامی و بلخ و تاسیس فابریکه های نساجی در کندهار و هرات چهل میلیون متر تکه سالانه بر تولیدات نساجی کشور افزوده میشود .

منبع علاوه کرد توسعه و تاسیس فابریکه های جدید در ظرف پنج سال آینده تکمیل

و آماده بهره برداری میگردد.

منبع علاوه کرد بابکار افتادن فابریکات متذکره برای ده هزار نفر کار میسر خواهد شد. برای مصارف توسعه و تاسیس فابریکه های جدید نساجی یک هزار و پنجاه میلیون افغانی را وزارت معادن و صنایع پیشبینی نموده است .

در ۷ دوسیه قباحت که تحت مرور زمان قرار گرفته تو صیه به شامسین آن ها در حسن انجام خدمت تجویز گردید

یک منبع شورای عالی قضا دبروز اطلاع داد اخیرا به تعداد هفتاد دوسیه نسبتی قضات مبتنی بر تغلغات قضایی که قباحت تشخیص گردیده و قابل تادیب شناخته شده است از طرف دوکتور سعید افغانی عضو شورای عالی قضا و متصدی امور محکمه عالی قضات پس از واریسی جهت اخذ تصمیم قانونی به شورای عالی قضا که طبق حکم مندرج ماده هفتم فرمان جمهوری شماره سوم مورخه چهارماه اسد ۱۳۵۲ به صفت محکمه عالی قضات نیز اجرای وظیفه میکند محول گردید. دوسیه ها از دیر زمان تراکم کرده و محل و فصل نشده بود.

منبع علاوه کرد چون اتساع منسوب به مشمولین دوسیه عاقباحتی تشخیص شده و مطابق حکم ماده ۱۱ قانون اجراء جزایی تحت مرور زمان قرار گرفته شورای عالی قضا توصیه به قضات مذکور را در حسن انجام خدمت در روشنی نظام نوین جمهوری که آرزو دارد به تمام اولاد وطن فرصت خدمت بهتر جهت انجام اهداف عالی کشور مساعد گردد تجویز نمود.

نوت: تغلغات قضات جزایی بوده و به دوسیه های دیگر اشخاص تعلق ندارد.

پارک صنایع منطقه صنعتی کابل

تاختم سال ۱۳۵۳ تکمیل میگردد .
یو هاند عبدالقیوم وزیر معادن و صنایع و شاعلی مهتا سفیر کبیر جمهوریت هند مقیم کابل قبل از ظهر ۳ کوس از امور ساختمانی پارک صنایع در منطقه صنعتی کابل دیدن نمودند.

پارک صنایع در ساحه ۷۰ جریب زمین به همکاری حکومت تاختم سال آینده به منظور انگشاف و رهنمایی صنایع کوچک آماده استفاده میگردد.

آمر پارک صنایع گفت فعلا امور ساختمانی ده ورکشاپ ، مرکز تسهیلاتی و مرکز اداری جریان دارد.

وی علاوه کرد با ۱ کمال این پروژه ورکشاپهای مجهز با کارگران مسلکی در امور تولید و ترمیم مهیا گردیده و مشکلات تخنیکی را مرفوع خواهد ساخت .

دفعه آسیا نیاز له امله چه جمهوری دولت له خوا دکار گرو دیاره برابری شوییدی د نساجی د فابریکو تولیدات دیادیونی و پرزیات شوییدی .

دکانو او صفا یغو دوزارت د صنایعو رئیس وویل: دکلیهار د نساجی د فابریکو د تولیداتو لره اندازه دورشی ۸۰ زره متره وه شو اوس ۱۱۵ زره متره ته زیات شوییدی .

همدغه راز دیلخمیری د نساجی تولیدات چه پخوا دورشی دیرش زره متره وه اوس دوو برابره شوییدی .

همدغه راز دمزار شریف د نساجی د فابریکی دیر شوییدی .

ده وویل: دکارگرو د کار د ساعستونو، د اجرت او د تقاعد د حقوق د پاکلو لایحه ددی سبب شوه چه کارگر دکار سره زیاته علاقه بیداکری اوزیات عاید ترلاسه کری.

د کارگرو دکار د

شرایطو تامین

د تولیداتو د

زیاتوالی سبب شو

خان عبدالولی خان :

خاک پنبته نه جا یاد اعمال

پاکستانی فیست

آوران حفاظت میکنند. شاعلی مولانا مفتی محمود که درین سفر باخان عبدالولی خان همراه میباشد در بیانیه خود به جر که گفت هیچکس از مردم مادم قانون زور گیر پاکستان را قبول نکرده و قبول نخواهد کرد.

وی گفت پنبتونها و بلوچها به اسلام عقیده دارند و تحت قانونی که به میل خود شان تدوین شود زندگی خواهند نمود.

مولانا اضافه کرد برای حفاظت این خاک ما قربانی داده ایم و هر وقت دیگر قربانی خواهیم داد.

برای تباهی پنبتونها کمر بسته و برای هرنوع اقدامات در زمینه دست زده اند.

همچنان وی گفت که عمال پاکستانی به این هدف نا شایسته خود هیچوقت کامیاب شده نمی توانند .

رهبر حزب عوامی ملی گفت این مطلب را یکبار دیگر تکرار میکنم که خاک پنبتونها جایداد عمال پاکستانی نیست بلکه برای آزادی و حفظ این خاک ما و بزرگان ما قربانی داده ایم و جان خود را به شکنجه های استعماری هر وقت سپرده ایم.

وی گفت مردم پنبتون تصمیم قاطع گرفته اند بپر قیمتی که باشد خاک خود را از زور

به اساس یک راپور اسو شیئنتد پرس خان عبد الولی خان رهبر حزب عوامی ملی و همراهان وی به سلسله بازدید از مناطق پنبتونستان از کوهات به بنو، پنبتونستان وسطی مواصلت کرد.

خان عبدالولی خان در یک جرگه قومی در بنو گفت که حزب وی برای بدست آوردن حقوق پنبتونها و بلوچها هیچ وقت از مجاهدات خود دست بردار نیست زیرا این مردم برای کسب حقوق و حفظ آن به حزب عوامی ملی رای داده اند.

وی گفت یکدسته محدودی عمال پاکستانی

۱۰۰۸ تن شکر هر

فابریکه قند بغلان

تولید کرده است

یکهزار و هشت تن شکر در یازده روز اخیر ماه عقرب فابریکه قند بغلان تولید گردیده است.

یک منبع فابریکه گفت در تولید تاریخی امسال این فابریکه ۱۵۳ تن شکر نسبت به همین مدت سال گذشته آن بیشتر بدست آمده.

منبع لیبلیوی امسال را از نگاه مواد قندی نسبت به سال گذشته بهتر خوانده علاوه کرد انتظار می رود امسال شصت و چهار هزار تن لیبلیو بدست آید.

فابریکه قند بغلان در ۲۴ ساعت نود و نه تن شکر تولید مینماید.

منبع افزود مجموع حاصل شکر امسال فابریکه بیش از نه هزار تن تخمین میگردد.

از یادداشت های هیکل

چرا مصری ها خواستند بار دیگر نبر در ابا اسرائیل آغاز کنند

اخطار را تنها نزد خودش نگه داشت زیرا فکر میکرد که اخطار مذکور بر روحیه قوای هوایی اثر نامطلوبی خواهد داشت. این گفته ناصر که مصر باید ضربه اولی را از طرف اسرائیل قبول کند صدقی محمود قوماندان قوای هوایی مصر را دستخوش ناراحتی ساخت و گفت که در این صورت قوای هوایی مصر متضرر خواهد شد. بعد ناصر از وی سوال کرد که بیمانه این ضرر تاجه حد خواهد بود، محمود بوی جواب داد که بین پانزده تا ۲۰ فیصد.

باز ناصر از وی پرسید آیا میخواهید ضربه نخستین را شما وارد کنید، و خود را در برابر اسرائیل و امریکا قرار دهید و یا اینکه حاضرید حمله نخستین را از طرف اسرائیل قبول کنید و صرف با اسرائیل مواجه باشید.

صدقی محمود موافقه کرد بهتر خواهد بود که با هشتاد فیصد قوا در مقابله با اسرائیل برائیم نه اینکه خطر آغاز جنگ با امریکارا بپذیریم.

بعد از آن چیزیکه انجام شد این بود که بعضی طیارات از پایگاه های شان در محاذ های اولی که در معرض خطر بودند، در میدان های مصنوعی تر در غرب کانال سویز آورده شدند تمام مفکوره محمود صدقی روی این تیوی کاملا غلط استوار بود که همه میدانهای غرب کانال سویز از حملات طیارات اسرائیلی محفوظ میباشد.

مصری ها در این اشتباه تنها نبودند شوروی هائیز ظاهرا به صحت این تیوری عقیده داشتند و این یک اشتباه غیر ضروری بود زیرا قدرت حمله طیارات میرا میاستر واتسور اسرائیل به همه معلوم بود و میتوانستند با بدست آوردن یک کتلاک این طیارات راجع به تمام خصوصیات آن معلومات حاصل کنند و همین قسم بسیار ساده بود که درباره تانک های اسرائیل اطلاعات لازمه را کسب نمایند.

تنها ناصر بود که در روز دوم چون احساس میکرد که اشتبا هائی صورت گرفته است و وقتیکه اطاق کنفرانس را ترکامی گفت به طرف فیلد مارشال عبدال حکیم عامر قوماندان قوای مسلح مصر خیره نگاه کرد و گفت جنگ در شرف وقوع است. عامر بوی اطمینان داد هراس نداشته باشید. اما ناصر گفت باید بشما بگویم که من تشویش دارم.

با انسداد خلیج عقبه روز بروز وقتم بقدم به جنگ نزدیک میشود در جلسه قوماندانی عالی گفت: اکنون هشتاد فیصد جانس آغاز نبرد موجود است. اما قوای استخبارات مصر با این گفته ناصر موافقت نکردند، ویسوی راپوری ارائه نمودند، که نشان میداد نزد اسرائیلی ها علامت شک و تاامل موجود است. روز اول چون یعنی یک روز بعد از عقد پیمان مقابل دفاعی بین مصر و اردن، اسرائیل تشکیل کابینه جنگ را اعلام نمود و هم تجهیزات عمومی را اجراء کرد. در این وقت ناصر مطمئن شد که جنگ در چند روز آینده آغاز شدنی است.

در شب دوم چون ناصر بار دیگر در یک جلسه قوماندانی عالی شرکت جست و گفت اکنون مصر در آستانه یک حمله اسرائیل قرار دارد. اما بار دیگر دستگاه استخبارات مصر راپور های ضد این نظر ناصر را ارائه نمودند با این هم ناصر اصرار داشت که امکان جنگ صد فی صد است. وی گفت مصر برای عقب زدن یک حمله هوایی اسرائیلی ها که میخواهند پیروزی قاطع و آتی را بدست آورند در ۴۸ ساعت آینده آماده باشند. اما چیزی عقوناشدنی اینست که این اخطار ناصر به عیج یک از قوماندانها در میدان جنگ رسانیده نشد طور مثال صدقی محمود قوماندان قوای هوایی این

این دو قدرت مطمح نظر شان بوده است؟ و اما هیکل ضمنا نتیجه گیری میکند که در سال ۱۹۶۷ خود عربها بودند که به علت عدم اتحاد، خود شانرا شکست دادند و بعد چنین داخل جزئیات می شود:

در جنگ شش سال قبل پلان های دفاعی مصر در سینا کاملا مغشوش بود و سیستم استخبارات مصر مانند جال ماهی شگافهای زیادی داشت. جنرالهای عالی رتبه بین شان اختلافاتی داشتند اما چیز های که امروز اتفاق می افتد بسیار تر این حقیقت است که مصری ها از جریان جنگ شش سال قبل چه چیزهای آموخته اند، و حالا توجه شمارا به نوشته های خود هیکل جلب میکنیم که اختلاف وضع مصری ها را در این دو جنگ شرح مینماید:

صبح روز پنجم جون سال ۱۹۶۷ بود، که اسرائیل ضربه قاطع هوایی خود را بر مصر وارد کرد و این ضربه برای مصری ها بسیار غیر مترقبه بود. در شبهای ۲۵ و ۲۴ ماهمی قوماندانی قوای هوایی مصر توسط رادار شش موج تقرب طیارات را از مدیترانه یعنی از شمال غرب اروپا ثبت کرد، که در میدانهای اسرائیل فرود آمدند. یگا نه توضیح منطقی در مورد فرود آمدن این طیارات این بود که مهمات حربی، برای اسرائیل انتقال داده شده است. روز ۲۹ می ناصر که فکر میکرد

اسرائیلی ها پیروزی را که در جنگ جون ۱۹۶۷ نصیب شده بودند ختم مقابله نظامی با عربها افلا برای یک نسل میدانستند اما عربها مخصوصا جمهوریت عربی مصر در پی آن بود همینکه توانایی آنها پیدا کنند یکبار را از سر گیرند.

جنگ شش روزه ۱۹۶۷ برای آنچه امروز در میدان جنگ با اسرائیل می گذرد اساسی را تشکیل داده است یعنی پیروزی نسبی که در این جنگ نصیب عربها شد میتوان ریشه های آنرا در شکستی جستجو کرد که در جنگ ۱۹۶۷ بر عربها تحمیل شده بود.

طبعاً اسرائیلی ها بر جنگ شش روزه جون ۱۹۶۷ زیاد حساب می کردند و در خارج از اسرائیل کوشش می شد این جنگ را قاطع ترین نبرد عصر کنونی بحساب در آورد اما برای نخستین بار اکنون صفحه دیگری از این داستان گفته میشود:

این بار داستان سرای ما حسین هیکل است که بیوگرافی جمال عبدال ناصر فقید را نوشت و در تمام سختی های ماه جون ۱۹۶۷ از نزدیک با ناصر در تماس بود.

هیکل در این نوشته اش تصویر خوبی از آنچه قبل از جنگ جون، در ساحات سیاسی و نظامی در مصر میگذاشت، و چگونه وضع آن کشور در جریان جنگ و بعد از جنگ و اینکه چگونه طوفان آغاز شد، و مصری ها دست به یکبار زدن تپیه کرده است.

پیش از آنکه هیکل راجع به جزئیات جنگ بنویسد بپرد از روی بعضی اسرار بر میدارد او میگوید در سال ۱۹۶۷ امریکا بی میل نبود که مصر را بار دیگر در مقابله با اسرائیل ببیند و مصر را از خلیج فارس که سرشار از نفت است، دور تر سازد و در این جابه نقش اتحاد شوروی اشاره میکند و میگوید همین وقت بود که یک صاحب منصب شوروی، در قاهره به ناصر فقید گفت که قوای اسرائیلی در سرحد سوریه برای یک حمله موضع گیری کرده اند و به همین مناسبت ناصر قوایش را به امتداد کانال و صحرای سینا فرستاد که صرف یک نشانه از اعلام خطر برای تل ابیب بود.

قبل از جنگ ناصر روی اطمینانهای اتحاد شوروی حساب میکرد اما وقتیکه آتش جنگ زبانه کشید لین گرم بین مسکو، واشنگتن فعال شد و بجای مقابله قدرتهای بزرگ، راه مصالحه را ترجیح دادند. و آیا در جنگ کنونی باز هم موضوع دیتانت بین

نیرو های متجاوز اسرائیل زیر آتش توپخانه سر بازان سوری در ارتفاعات گولان.

شرایط صلح عرب‌ها بعد از پایان

کنفرانس الجزیره

محمد بشیر رفیق

کنفرانس سه روزه عالی کشور های عربی در الجزیره پایان یافت و در انجام این کنفرانس اعلامیه نهی صادر شد که یکبار دیگر خواست های منطقی و اصولی عرب ها را در چوکات شرایط صلح در شرق میانه ارائه میدارد سران کشورهای عربی طی این اعلامیه از اسرائیل تقاضا کردند تا تمام سرزمین های عربی را به شمول بیت المقدس تخلیه کرده و حقوق فلسطینی ها را اعاده نماید تا زمینه برای یک صلح پایدار فراهم شود.

درین اعلامیه همچنان تذکر رفته است که نفت کماکان بحیثیت یک وسیله فشار سیاسی در برابر آن کشور های بکار خواهد رفت که بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم از اسرائیل حمایت می کنند.

اعلامیه همچنان مشعر است که بخاطر همبستگی با کشورهای افریقائی آن عده از ممالک عربی که با افریقای جنوبی، پرتگال و رودیشیا روابطی دارند با یتی فورا این روابط را قطع کنند. سران دول عربی فیصله کردند که از ارسال نفت به این سه کشور تبعیض طلب که حقوق حقه مردم افریقا را پایمال کرده اند خودداری کنند.

بخاطر کمک به دول افریقایی، مخصوصا آن کشورها نیکه از اسرائیل امتداد مالی میگرفتند یک بانک عربی برای توسعه زراعتی تاسیس میگردد و سرمایه ابتدائی این بانک پنجاه میلیون پوند استرلینگ خواهد یافت.

این بوداجمالی از اعلامیه کنفرانس سران عربی در الجزیره.

در پایان این کنفرانس انور السادات رئیس جمهور مصر طی مصاحبه با آژانس شرق میانه اظهار کرد که جنگ ماه اکتوبر

صرف یک جرقه بود و اگر اسرائیل سرزمین ها و حقوق عرب ها را اعاده نکند باید در انتظار یک پیکار خونین دیگر باشد. پیکاری که تا تا همین حقوق عرب ها ادا مه خواهد داشت.

ناظران سیاسی معتقد اند که برنده اما سبی این کنفرانس سادات رئیس جمهوری مصر است و همبستگی سران عرب و حمایت آن ها از سادات موثقت و موفق اوزا در جهان عرب خیلی بلند بوده است در واقع اعلامیه کنفرانس الجزیره کارت سفیدی را نصیب سادات کرده است که از آن در

همبستگی کشورهای افریقائی

و عربی:

کشور های افریقائی در اجتماع خزان سال گذشته شان که در ادیس ابابا پایتخت حبشه دایر شد با تصویب یک فیصله نامه بسیار شدیدالحن پیرامون لزوم قطع مناسبات با اسرائیل خط مشی خود را در مورد بحران شرق میانه تعیین کردند و از آغاز جنگ اکتوبر به بعد ده ها کشور افریقائی با اسرائیل بخاطر اشغال سرزمین های عربی و عدم رعایت حقوق عرب ها قطع رابطه نمودند بدین ترتیب امروز از جمله ۴۲ کشور افریقائی ۳۶ کشور آن

دانند تجاوز را از قاره خود دفع کنند درین مورد قسمتی از نطق هیلاسلاسی امپراتور حبشه که اخیرا با اسرائیل قطع رابطه کرده است در تعریف همبستگی عرب ها سخنی دارد که گویا تراز عرسخن دیگر است ری اخیرا گفته است: «ما دامیکه حتی یک و جب از خاک افریقا تحت سلطه بیگانه است افریقا نمی تواند از صلح و آرامش و پیشرفت برخوردار باشد».

بدر نظر داشت این نکته که ادیس ابابا همواره میزبان سران کشورهای افریقائی است و در وحدت افریقا نقش عمده را بازی میکند بیوند های عمیق آن با عرب ها در ازاله سلطه بیگانه در افریقا نقش عمده را بازی خواهد کرد.

در کنفرانس الجزیره سران عرب بادرک لزوم پیوند های بیشتر با دول افریقائی حسن نیت کامل خود را طی اعلامیه این کنفرانس نشان دادند و در سایه این روابط سایر دول افریقائی نیز راهی جز این ندارند که روابط خود را با اسرائیل قطع کنند.

پیوند عرب ها و جهان سوم:

ناظران سیاسی پس از پایان کار کنفرانس الجزیره نوشتند که دول عربی از کشورهای غیر منسلک نیز خواهند خواست تا روابط خود را با اسرائیل قطع کنند.

در واقع در کنفرانس سران دول و حکومت غیر منسلک در الجزیره این موضوع یعنی قطع روابط این کشورها با اسرائیل مورد بحث قرار گرفت و در آغاز گمان میرفت این امر در اعلامیه نهایی بهمین شکل گنجا نیده شود اما بنابر اصرار برخی از دول عضو

بقیه در صفحه ۶۱

صفحه ۵

با اسرائیل رابطه سیاسی ندارند و به این حساب از جنگ جون ۱۹۶۷ تا پایان جنگ اکتوبر ۱۹۷۳ ۲۹ کشور با اسرائیل قطع رابطه کرده اند. با این وصف افریقا با جنبه گیری به نفع عرب ها هم شعور سیاسی خود را تبارز داد و هم همبستگی خود را با عرب ها ثابت کرد و عرب ها نیز در کنفرانس الجزیره پیوند های دوستی متقابل خود را با افریقا به اثبات رساندند. منطق کشورهای افریقائی در سرزنش اسرائیل علاوه از جنبه های حقوقی داعیه عرب ها از نگاه جغرافیایی نیز خیلی محکم و متین است زیرا مصر که یک کشور افریقائی است مورد تجاوز اسرائیل قرار گرفته لاجرم سایر کشورهای افریقائی خود را ناگزیر می

کنفرانس احتمالی صلح شرق میانه استفاده خواهد کرد.

از فیصله های بسیار مهم دیگر این کنفرانس بر سمیت شناختن یا سرعرات بحیثیت رهبر و سخنگوی فلسطینی ها می باشد.

ملك حسین پادشاه اردن پس ازین نمی تواند در چنین کنفرانس هایی از جانب مردم فلسطین حرف بزند و بهمین خاطر بود که حسین از اشتراك درین کنفرانس امتناع ورزید ولی عدم وجود حسین در کنفرانس عالی الجزیره نه تنها تاثیر سویی نکرد بلکه حسن اثر نیز بخشید زیرا اگر حسین درین کنفرانس اشتراك میکرد یقینا مشاجره هایی بین او و عرفات صورت میگرفت که در کار کنفرانس لطمه میزد.

ژوندون

شماره ۳۷ شنبه ۱۰ قوس ۱۳۰۲ برابر با ذی قعدة الحرام مطابق اول دسامبر ۱۹۷۳

صنعت نساجی انکشاف سیابد

در هفته اخیر خبری داشتیم مبنی بر اینکه میزان تولیدات چند فابریکه نساجی طور قابل ملاحظه ای بلند رفته و تا سه بیس دو فابریکه نساجی در هرات و قندهار منظور گردیده است .

با تاسیس وانکشاف فابریکات نساجی در کشور یکی از ضروریات اولیه مردم که عبارت از مساله لباس است مرفوع شده و در صور تیکه فابریکات نساجی ما قادر شوند نیازمندی های داخل را در کشور مرفوع سازند ، احتیاج به توریید تکه هاییکه بدون استند د معین از خارج سرا زیر میشود ، نیز احساس نخواهد شد .

تقویه صنایع بطور عام و بخصوص آن بخش از تولیدات که جز سکتور دولت است این امکان را بوجود می آورد که آهسته آهسته دست تجار خارجی از کشور کوتاه شده و احتیاج مردم از درک اموالیکه بان اشد ضرورت دارند ، در قدم اول رفع گردد .

ما یقین کامل داریم که تمام مردم افغانستان از تولیدات کشور خویش نسبت به اشیاء و اموال خارجی استفاده بیشتر خواهند برد و بنابر زمینه راه هر چه بیشتر برای رشد و انکشاف صنایع میسر خواهد ساخت .

تاسیس فابریکات نساجی در هرات و قندهار و انکشاف فابریکات نساجی بگرامی و بلخ و همکار ی بیشتر کارگران در بلند بردن میزان تولیدات نوید دیگر است که صنعت نساجی در کشور ما در جهت رفع احتیاج مردم از درک لباس مشرور واقع گردد .

از طرف دیگر تسهیلا تیکه درین اواخر برای کارگران سر تا کشور در پر تو نظام جمهوری میسر گردیده در بلند رفتن سطح تولیدات صنایع نقش بسزای دارد . چه بهترین شاهد مثال ، سهیم فعالانه کارگران را در امر تولید و بلند رفتن تولیدات نشان میدهد .

چنانچه در برخی از فابریکات کارگران حاضر شده اند یکساعت را در طول روز بطور رایگان کارکنند .

از قرار معلوم سطح تولید فابریکات که در بخش سکتور خصوصی فعالیت دارند نیز نسبت به سالهای گذشته با لارفته است بطوریکه بعضی از فابریکه در ارا ن مدعی اند که به تنهایی بدون اینکه اموال مشابه تولیدی فابریکاتشان از خارج وارد شود احتیاج و ضرورت مردم را در زمینه مرفوع میسازند . باید متذکر شد که در پهلوی تاسیس فابریکات ، تهیه مواد خام یک امر بسیار ضروری پنداشته میشود چه با تهیه مواد اولیه برای فابریکات است که میزان تولید قوس صعودی خویشرا پیموده و تولید اشیاءیکه در داخل تهیه میشود منصاعف و دو چند آن گردد .

صرف تحولات انقلابی واقعی کشور را قادر خواهد ساخت استقلال ملی خود یسرا تحکیم نماید و با اطمینان بیاری خداوند بزرگ (ج) در شاهراه ترقی اقتصادی واجتماعی گام نهد .

محمد داؤد
رئیس دولت وحدت ملی افغانستان

در دفتر مندیرو

دروازه به شدت باز میشود و سردی تنو مند وارد اتاق میگردند . پس از سلام خودش را بالای چوکی می اندازد و در حالیکه کلاه پوستش را در دست راستش دارد با دست چپش پشت گردنش را می خارند ، بطوریکه شیار های در اطراف چشمانش ایجاد میشود بعد هم دو پارچه کاغذ را از جیبش بیرون میکند و می گوید :

مدیر مجله کیست ؟ من یک اختراع کرده ام .
بفرمائید من هستم . چگونه اختراعی ؟
باین کاغذ نگاه کنید ، من خواسته ام سیستم نوشتن را تغییر بد هم او رسم الخط دری را از چپ بر راست نوشته بود به ترتیبی که اگر کاغذ را در روشنی قرار میدادید خط خوانده میشد ، در غیر آن خط قابل خواندن نبود .
مرد افزود این طرز نوشتن تسهیلا تی را در نوشته فراهم میسازد .
اول اینکه اگر از سمت چپ بنویسیم دست های ما رنگی نمی شود و دوم اینکه اگر از راست بنویسیم ایجاب میکند قلم را روی کاغذ «کش» کنیم در حالیکه اگر از چپ بنویسیم باید قلم را «تبله» کنیم ما آنروز همه بالای میز تصحیح بودیم کار کتان مجله همه خندیدند .
مرد با خون سردی گفت : و سرور اینکه اگر از طرف چپ بنویسیم سیستم نوشتن بین المللی را مراعات کرده ایم .

خوب حالا بگوئید این اختراع مرا با نمونه ای از خطم در مجله منتشر میسازید ؟
نه خیر ما اینکار را نمی کنیم .
پس مرا قانع بسازید .
نقطه همینقدر عرض میکنم که هیچکس این اختراع شما را نخواهد پذیرفت چون همه بر راست نوشتن عادت کرده اند .
فرقی نمی کند بالاخره عادت می کنند این طرز نوشتن آهسته آهسته مرفوع خواهد شد مرا ما یوس نسازید ، من برای دریافت این طرز نوشتن بسیار زحمت کشیده ام .
درست است ، ولی چاپ اینگونه اختراعات گنجایش ندارد .
این مرد از کازی که کرده بود خیلش راضی بود و با سماجت زیاد اصرار می ورزید که باید نمونه خطش را که از طرف چپ نوشته بود چاپ کنیم .
بالاخره بعد از چرو بحث زیاد توانیستم او را قانع بسازیم .
و او در حالیکه با قائل زیاد کاغذ هایش را در جیبش می گذاشت گفت :
من شعر هم می گویم : اینست دولتموند از اشعارم فکر میکنم این یکی قابل نشر باشد .
بلی حتما ولی اشعار تانرا هم باید منصفی صفحه شعر ببینید .
قبول دارم امید است اشعارم چاپ شود .

اساسهای عمومی تامین اجتماع

هنگامیکه شخصی مال ذکات خود را برای پرداخت به مستحقین از منزلش به بیرون می کشید ، هیچ کسی را نمی یافت تا آن پول و مال را بنام مستحق از وی بگیرد . یحیی ابن سعید ، یکی از عاملین این دوره میگوید : «موقعی که عمر ابن عبدالعزیز مرا بمنظور اداره تا مینات اجتماعی بصوب آفریقا فرستاد تا صدقات و وجوه مورد نظر را در میان نیازمندان آن سامان توزیع نمایم ، در نتیجه از آنجا نیکه عمر ابن عبدالعزیز همه مردم را غنی ساخته بود ، احدی را قابل پرداخت کمک نیافتم و بالاخره با پول دست داشته غلامی چند را خریدم و آزاد نمودم .» نظام تامین اجتماعی اسلام سه حالت ناگواری حیات را بصورت حالات اساسی و کلی مورد توجه و مدار فعالیت امدادی خویش دانسته و مخصوصاً درین سه حالت بر نامه

«تو در بازه اسباب زندگی اولاد خویش تشویش مینمایی ؟ در حالیکه متکفل آنها من هستم .» پیامبر اسلام «ص» این جمله را بروی قرابت فامیلی با ایشان ، اظهار نگر مود بلکه منشاء آن همانا احساس مسئولیت قیادت و رهبری مردم بود ، زیرا او که خود را قاید و حاکم اجتماع میشمرد این درک را نیز با خود داشت که باید زندگی اجتماع در پرتو رهبری وی شیرازه گیرد و از توجه بحال بیچارگان بدور نماند .

پسین ترتیب خلیفه دوم اسلام پایه های تطبیق این مبداء را بشکلی که در سطرهای بعدی از آن نام خواهیم برد ، مستحکمتر و عملی تر ساخت تا آنکه در زمان خلیفه اسلام «عمر ابن عبدالعزیز» اوضاع اجتماعی فوق العاده دگرگون شده و احساس برادری یحیی در میان مردم گسترش یافت که حتی

فراهم آوری تا مینات خانوادگی در محیط خانواده آغاز شده و بالاخره ازین محیط محدود بساحت وسیع دولت میرسد و بعبارة دیگر این دو عامل عبارت است از تامین هم بسوی خانواده و هم بسوی دولت ، باین معنی که دولت بایست برای ایجاد یک محیط آرام و سعادت بار زندگی اجتماعی ، تا میناتی را در زمینه از دارایی دولت بوجود بیاورد و بمنظور جلوگیری از پیشرفت فقر و نیازمندی های افراد اجتماع مساعی مؤثر بخرج برساند .

تامین اجتماعی در اسلام از همان روزگار پیامبر بر گزیده اسلام بنیان گذاری گردیده و اساسهای متین و انسانی آن تثبیت شده است ، چنانچه پیامبر اسلام «ص» موقعی که زن بیوه «جعفر ابن ابوطالب» بحضور وی مشرف شده و از یتیم بودن اولادش و از چگونگی تامین معیشت ایشان اظهار اندیشه و تشویش نمود ، فرمود :

اسبابیکه تاریخ بشریت را قبل از اسلام و در آغاز اسلام مورد مطالعه و غور قرار می دهند ، بخوبی در می یابند که انسا لها درین دوره جز بدنیال انانیت و تبهکاری ، ماده پرستی و لجام گسیختگی حرکت نمی کردند و از کرامت بشری و ارزشهای عالی معنوی نامی نمی بردند .

هنگامیکه اسلام یحیی آیین نجات بخش جهانی انسانیت بدنیای مآلذ قانون تضامن و تامین اجتماعی را برای نخستین بار بنیان گذاشت و مردم را برای قبول و پیروی از آن دعوت نمود و این شیوه را اساس موجودیت سعادت مند انسا لها در ساعات برپنج و خم روز کار و نمود کرد .

امروز در عصر نوین همه جا آواز تضامن و تامین اجتماعی بلند میشود و کشور های جهان درین راه حتی بمسافتی و هم چشمی می پر دازند و می توان گفت که مفهوم تامین اجتماعی ، شعار پر جسته عصر ما را تشکیل داده است ، چنانچه ماده بیست و پنج و بیست و شش حقوق بشر بر این مبدا لانگه کرده می گوید : «برای هر فرد انسا لها در حالات مرض و عجز ، کمپولت و فقدان نیروی کار و فعالیت و حالات دیگری که انسا لها نتواند به تامین و وسایل زندگی مبادرت ورزد ، حق ضمان و تامین اسباب معیشت ، ثابت و محقق است»

از نیمه قرن بیستم باینسو ملل جهان روشها و سیستم های دیگری را که در طریق تامین اجتماعی معمول و مقرر بود از میان بر داشته و بارزک و اطمینان اینکه نظر اسلام در مورد تامین اجتماعی صائبتر و کاملتر است روش اسلام را در پیش گرفته و مطابقت با آن امور تامین و ضمان اجتماعی را بجلو می برند .

عهد و پیمان داده و قلباطاعت و اعتماد نمودیم .

مدای رسول خدا (ص) آنچه اراده کردی پیششما دکن ، ما با توایم قسم بخدا بیکه ترا بحق فرستاد اگر از ما خواهی که درین بحر خود را باندازیم خواهیم انداخت و احدی از ما تخلف نخواهد کند .

ما بد نمی پنداریم که فردا بادشمن در در او یزیم مادر جنگ دارای صبر و متانت هستیم . در بقای تام خدا صادق بوده شاید که خداوند تفرش را از ما بخواهد پس با ما در برکت خدا بیا!

پیغمبر خدا «ص» ازین قول سعد (رض) خرسند شد در غزا تعاقب یافته سیسیس فرمودند : بیا بیدو بشارت دهید باینکه خداوند یکی از دو طایفه (پیروزی بقالله تجا رتو بایروزی بر لشکر) را بمن وعده داده است در همین جنگ سعد «رض» چنین فرمودند : ای پیغمبر خدا (ص) آیا برایت کمین گاهی که در آن بنشینم نسازم و مکان امنی که در آن نظارت غایبی تهیه نندارم و از آنجا دشمن را کنترل نمایم ، اگر خداوند ما را عزت داده پیروزی را نصیب ما گرداند مرام همه ماست و اگر کار طور دیگری صورت گیرد ، در کمین گاهت بنشینم و به قوم و گروهیکه عقب ماست بیوندی .

شخصیت های بزرگ اسلامی را معرفی میکنند

قاری عینی

حضرت سعد بن معاذ (رض)

این شخصیت مهم اسلامی بدست مصعب بن عمیه گسیکه پیغمبر اسلام او را بعدینه جهت دعوت و تشویق قبیله اش باسلام و تعلیم دینی مسلماً نان فرستادم اسلام آورد و سعد بن معاذ (رض) او را در منزلش جادان . زمانیکه به اسلام گرایید به قوم و قبیله اش گفت : سخن مردان و زنان تا زمانیکه اسلام نیاوردید بمن حرام است .

این شخصیت مهم اسلامی میان قوم و قبیله اش شهرت نیک داشته شخصی خیر اندیش و دارای برکت بود . به مبارزات اسلامی رول مهم داشته بسیاری از اشخاص توسط وی به اسلام گرایید .

مبارزات آن در اسلام :

این شخصیت اسلامی غزوه بدر را شخصاً مشا هده کرده به آزمون مهمی در آن جنگ

نخستین گام اسلام بسوی تا مین اجتماعی از ضرورت کار و وقفا لیت و نا جایز قرار دادن سوال و بیکارگی برداشته میشود و احتیاج را جز در مورد آن عده که فاقد نیروی کار بوده و راهی برای شغل و پیشه ای نداشته باشند ، قبول نمیکند .

وقتی که اسلام تمام افراد دارای قدرت کار را به فعالیت گماشت و بیکاری را مظرود نمود برای تطبیق دو عامل مؤثر وعده ایکه راه بخش و تعمیم تامین اجتماعی را بساز می نماید ، قسم بر میدارد و این دو عامل از

پای صحبت

شمس الدین مسرور

خواننده‌یی که یکبار عاشق شد و آهنگ (کبوتر بام منی) را به همین مناسبت ساخت.
مسرور میگوید: تقلید از آهنگ های خارجی يك گناه است و يك عمل نادرست.
اگر قرار باشد خواننده اول سال را انتخاب کنند.
او برای خردش ر آي ميدهد.

احساسا تي ميشود مخصو صا وقتي كه ميخواهد از چيزي دفاع كند. آنوقت رنگش سرخ ميشود، چشمايش بزرگ ميشوند، بزرگ تراز حالت عادي واو شتابزده حرف ميزند و دستپايش را تكان ميدهد و نگاهش رابه چشمهاي مخاطبش قلاب مي كند تا هميراورا بخواند و ببيند اورا راضي ساخته است يانه؟ از اومي پرسيم :

- تويش كسي درس موسيقي خوانده اي؟ مسرور كه چنين سوالي را انتظار دارد ، ميگويد :

باآنكه منا سفانه وضع تعليم موسيقي و آموزش موسيقي در كشور ما روزگار خوبي نداشته است ، اما من باتلاش هاي خودم مقداري از تعاليم موسيقي را آموختم .

سال ۱۳۴۴ در كورس هاي راديو شامل شدم و به آموزش علمي ساز و آواز آغاز كردم پس از آن كه كورس ها را پايان رسانيدم ، باز هم دنبال تلاش هاييم را رها نكردم و همين حالاهم شاگرد استاد فقير حسينم واز

خودش ميگويد :
در صنف دوم مکتب بودم که ترانه خوانی را آغاز کردم، آنروز هابچه‌ها تشویق میکردند و این تشویق باعث این شد که به خوانندگی روی بیاورم و پس از آنکه دوره ابتدایی را پیاپی رساندم بیشتر در اندیشه خوانندگی افتادم و هنگامی هم که مدرسه را تمام کردم باز هم دنبال موسیقی را گرفتم ، چون موسیقی در گهای من عجب شده بود .

- گفتی تا کدام صنف خواندی ؟

- من از صنف نهم مکتب میخانیک فارغ شدم ولی بجای اینکه بروم دنبال مانسین را بگیرم، پنجه هایم را با پنبه آشناساختم و ترجیح دادم که بجای يك ماشينكار يك خواننده باشم و يك نوازنده .

- غير از طنبور چيز ديگري هم نواخته مي تواني ؟

- من نواختن دوتار را از سالهاي پيش دوست داشتم و بزودي بسوي دوتار جذب شدم، اصلا در نغمه دوتار حالت غم انگيز خاصي است كه در آله هاي ديگر كمتر بچشم ميخورد ، هر چند كه من پس از آموزش دوتار بسوي رباب و ماندولين روي آوردم ولي دوتار را فراوان دوست دارم .

شمس الدین مسرور ، وقتی از ساز ها صحبت می کند گویی همه عشق اود را آنها نهفته است که با علاقه مندی بی شائبه بی دستپايش را تكان ميدهد و از زيبايي ها و ظرايت هاي ساز هاسخن ميزند .

بی پروا صحبت می کند و در گسپ زدن های خود را مقید نمی سازد، کسی

از ده سال پيش از امروز سخن ميزنيم ؟ او جواني است كه تازه به خواندن آغاز كرده است، آهنگهايش هنوز مشهور نشده است، هنوز مردم آهنگ (با پيراهن ياسمني) او را با خود زمزمه ميكند ولي او كه جوان است و آرزو مند است و تازه به خواندن آغاز كرده است، چيز هاراني نميدهد، دختری را دیده است و سخت بدودل باخته است و هرگز در شامپايش و در روزهايش آرامش ندارد .

پيش خود آهنگ ميسازد، آهنگ هايي كه هنوز مطمئن نيست كه بازار مي يابد يا نه . اومي خواند ، ترانه هايي را كه هرگز از چهار ديواري خانه اش بيرون نمرود و او در ترانه هايش و در آهنگ هايش نقش عشق خودش را مي بيند ، عشقي كه هر روز داغتر ميشود و گرمتر، و هر روز بيشتر او را در هم مي فشارد و شكته اش ميدهد .

اوجه بايد بگند ؟ .. هيچ .. ميخواند و در ترانه هايش رنگ اندوه مي ريزد و ترانه هايش بگوش معشوقش ميرسد ، معشوقه كه حالا زن اوست و او را دوست دارد و در روزگار شهرتش ، شهرت آهنگهايش او را از ياد نبرده است و بچه هاي او محصول ايسن دلباختگي اند بچه هايي كه حالا راديو شائرا روشن مي کنند و صدای پدرشان را ميشوند كه فریاد میزند :

کبوتر بام منی .
و حالا این کبوتر بام مادر شان است ، مادرم بر بان شان نامش شمس الدین مسرور است و این شمس الدین مسرور از روزگار کودکی خویش شروع به آواز خوانی کرد .

او ویلون می آموزم و راک هارا ...
میگویم :
چند آهنگ خوانده ای ؟
وا جواب میدهد :
در حدود یکصد و پنجاه و هفت آهنگ
خوانده ام که فقط هفت ، هشت تای این
خواندن ها آهنگهای شان از ندا و استاد نبی
گل (و استاد غلام حسین) است ، متبقی
را خودم ساخته ام .

همه آهنگهای تو همینهاست که خودت
بر روی آنها خوانده ای ؟

نه من تقریباً ۲۲۰ آهنگ ساخته ام
که خواننده های مختلفی چون زیلا ، مهوش
رخشانه و دیگران از آنها استفاده کرده اند .
این آهنگ ها از خودم است و وقتی میگویم
از خودم است این معنی را دارد که من
در ساختن این آهنگها چنان تلاش کرده ام که
هیچیک از آنها بیگانه نباشند و با آهنگهای
دیگران تماس نداشته اند .

من اعلان میکنم که آهنگ های من کاملاً
از خودم است و کسی که ادعا میکند آهنگ
دیگری در ساخته ای من دخالت کرده است
تعمیرش میکنم و خودم را بخاطر این امر
ملامت و سرزنش میکنم .
از مسرور می پرسم :
منظورتو از این احساساتی شدن ها
چیست ؟

او می خندد ، تا ثابت کنده واقعا دم
مسروری است و من که در پشت خنده او
قیافه او را هر چه جدی تری بینم منتظر آنم
تا جواب مرا بدهد .
او مشت بسته اش را روی کوچ میگوید
و میگوید :
متأسفانه غالب آهنگ های راکه گروهی
بنام خودشان بر طمطراق اعلان می کند ، هرگز
از خودشان نیست بلکه کوچکترین تغییر
و دستبرد است به آهنگ کسی دیگر ولی

اینها هرگز بروی خودشان نمی آورند و این
عمل را تکرار می کنند و ما هر روز آهنگهای
تکراری میشنویم و آهنگ های که در واقع
سرقت شده اند .
میگویم آهنگ های فولکلوریک چگونه
است ؟
مسرور جواب میدهد :
من تا حدودی از آهنگهای فولکلوریک راضی
سرشت اصلی آهنگ که نمودار چگونگی
زایش و پیدایی آن آهنگ است از نظر انداخته
فولکلوریک اصالت آهنگ باید حفظ شود
و عقیده من اینست که در آهنگهای
نشود ، مخصوصاً شعر یک آهنگ ارزش
فراوانی دارد و دستبرد به شعر یک آهنگ
یک خطای نابخشودنی است .
مسرور می افزاید :

من تا حالا سه آهنگ فولکلوریک خواندم
و اینکه بر این تعداد نیز خودم بعزت اینست
که در اصلیت برخی از آهنگها و یا ترانه های
شان شک داشتم .

مسرور هنوز سرگرم توضیح دادن در
مورد آهنگهای فولکلوریک است که حرفش را
قطع میکنم و میگویم :

بعقیده من هرگاه در آینده چنین پروژه ای
سردست گرفته شود باید زیر نظر یک گروه
با صلاحیت انجام گیرد تا در انتخاب ترانه
و آهنگ واقعا فولکلوریک و در مورد حفظ
اصالت آن ترانه و آهنگ اشتباهی صورت
نگیرد .
مسرور نظر مرا تایید می کند .
به شمس الدین مسرور میگویم :
اشتباه دیگری که اینجاصورت گرفته
است این است که آهنگ های فولکلوریک
و یا ترانه های عامیانه خلط کرده اند و روی هر
خواندنی که عامیانه است نام آهنگ فولکلوریک
را میگذارند و این کار درستی نیست .
مسرور به عنوان تصدیق سرش را تکان
میدهد و اینگونه نظر مرا دنبال میکند :

من هرگز روی خواندن های عامیانه خود
نام آهنگ فولکلوریک را نمیگذارم پسوی
اینکه ترانه فولکلوریک سوای ترانه های
عامیانه بی است که شاعری می نیشیند و به
زبان معاوده بی چیزی می نویسد .
صحبت از آهنگهای فولکلوریک بموزیک
مدرن میرسد و مسرور در این زمینه چنین
می گوید :

موسیقی جاز چیزی نیست که آدم بتواند
آرمانی کند ، برای اینکه موسیقی جاز
محصول شرایط زمانی و مکانی دنیای معاصر
است ، منتها شرایطی که خاصاند و ویژگی
مایی دارند ، حالا اگر خواننده هموطن ما تمام
ن موسیقی را با پهلوی نا آشنایش گایسی
می کند ، عمل مفیدی انجام نداده است .
چرا که از آهنگ تاشعر و تانحوه بیان همه
بیگانه است و تقلید کردن این همه بیگانگی
و ناشناختگی از نظر من کار معقولی نیست ،
از همین جهت است قسمتی از کار گروه های
جدید قابل تایید نیست ، آنها فقط تقلید
می کنند ، یک تقلید نادرست .

بوجود آمدن گروه های هنری مخصوصاً
گروه پیام و برادر های امیدواری است
برای موسیقی جدید و جوان و لسی این
امیدواری را نباید با تقلید های ناشایست
بکشند و نابود کنند .

از شمس الدین مسرور سوال میکنم :
بعقیده تو چگونه میتوان موسیقی کشور
را در جهت تحول انداخت ؟
مسرور که گویی میدانست که با چنین
پرسشی بر میخورد ، بی آنکه زیاد بپندیشد
جواب میدهد :

شمس الدین مسرور علاوه از اینکه آواز
میخواند ، رباب هم میتواند .

از خود می پرسم :
آیا باز هم اوبار دیگر دل خواهد باخت
یا نه ؟
آیا اوباز هم کبوتر بام منی را خواهد خواند
یا خیر ؟

به اثر تر کیدن دیگر بخار

مهمترین واقعه جنایی کشف شد

در این حادثه یکی از قاچاقبران قربانی

دیگر بخار شد

موظف پولیس را از جریان واقف ساخته به اتفاق آنها مجدداً به محو واقعه شتافتیم.

بوی زهر آکین چرسوالکول، هوای داخل اتاق را چنان کثیف ساخته بود که تنفس از هوای تازه به مشکل صورت میگرفت دریک کنج اتاق لابرا توار مجهز تقطیر نصب بوده و در کنار آن دریک بخار منقلب شده در پهلو ی دریکدان برقی بر روی فرش اتاق، پارچه، پارچه گردیده بود.

موظف پولیس را از جریان واقف ساخته به اتفاق آنها مجدداً به محو واقعه شتافتیم.

کوبیدن در اتاق، فشارد کمه زنگ برقی، بلند کردن آواز های بی درپی و همه تلاش های ابتدایی پولیس بازهم نتیجه نداد. و در اتاق که از داخل بسته شده بود باز نگردید.

زینه های چوبی و آهنی تهیه گردید و با استفاده از طریق جاده عمومی کلکین خار جی اتاق را باز

سریع و خسته کن، نتیجه مثبت نداد و با مواجه شدن به درب مقفل اتاق مورد نظر اپار تمان مایوسانه جانب ماموریت پولیس به راه افتادم.

لحظه بعد، صاحب منصبان صدای مهیب يك انفلاق و شکستن آینه کلکین اپار تمان مرا، تکان داد و بی محابا نسبت محل واقعه شتافتیم.

دویدن هاوته و بالا رفتن های

چهار متهمی که در محکمه اختصاصی مواد مخدره محاکمه شدند

برای اینککه اسرار سافاش نشود دیکتعدا دقالین و قالینچه های افغانی را بمنظور تجارت خریداری میگردیم تا مورد سؤظن قرار نگیریم

جریان را بدر نظر گرفتن مرگک
ناپهنگام این خانم ادامه داد .
چارلس بر سن که ۲۵ سال
داشته و از رهگذر اعتیاد به چرس
والکول به اصطلاح خشک شده بود
گفت: تحصیلات ابتدایی را در
کلیفورنیا به پایان رسانیده و بعد
به اشتراک پدرم در سندیوی شخصی
اش عکاسی مینمودم . و قتیکه فوتو
را پورتر لایق شدم، با مجله تریول
تایم قرار دادی عقد نموده بر ای
تهیه عکس بهترین و خراب ترین
صحنه های جهان عازم اروپا و آسیا
شدم.

در عرض راه بایک عده سیاحین
دیگر آشنا شده و به کشیدن چرس
اعتیاد پیدا نمودم .
در یکی از محافل شب نشینی با
پیغله کمپ بل آشنا شده و او را به
صفت معشوقه خود پندیر فتم .
از کابل و اکثر حصص بضمی از ولایات
نزدیک عکس های مختلف برداشته
و یکتعداد زیاد فلمها را به امریکا
ارسال نموده ام .
بقیه در صفحه ۵۶

شهرنو که از فرط تپش و تلاش زیاد
خسته شده بود بعد از تو ضیح
مطالب فوق مرخص گردید .
مامور پو لیس شهر نو جریان
بعدی را چنین شرح داد :
هنوز تحقیقات ابتدایی چهار
نفر متهم تمام نشده بود که
دکتور موظف شفاخانه و زیسر
اکبرخان ، اطلاع داد، خانم مجروح
فوت کرده است .
دکتور شفاخانه در را پور
مشاهدات خود تو ضیح نمود که
انفلاق دیک بخار آنقدر شدید بوده
است که ۷۵ فیصد حصه بدن
مجروح سوخته بود . موظفین
شفاخانه با وجود تدا بیر جدی
طبی متوجه شدند که وضع صحی
او دقیقه به دقیقه رو به وخامت
میگذارد و بالاخره به ساعت ۸:۱۵
شب وفات کرد .

پولیس جسد خانم را که بعدا
معلوم شد اسم او دبرار سیمولس
میباشد برای معاینه طب عدلی به
نادرشاه روغتون انتقال داد و تحقیق

مواضع معینه اتاقی موجود
بود .
بعد ازینکه پارچه های دیک
بخار منقلق شده را جمع آوری
کردیم در صدد آن بر آمدیم که
خانم مجروح کیست و با چه کسانی
ارتباط دارد؟
حوالی ساعت ۵ عصر ۱۷-۱۸
ریچارد هارنی با پیغله سو سن
بکلمن و چارلس بر سن با پیغله
لین کمپ بل اتباع امریکایی که به
قول خودشان عاشق و معشوقیک
دیگر بودند وارد اپارتمان شدند و
بلافاصله روانه اتاق خانم مجروح
گردیدند .

فرصتیکه سیاحین امریکایی
معتاد به چرس وارد اتاق شده و از
افشای اسرار شان مطلع گردیدند،
به اصطلاح دست و پا چه شده پا
بفرار نهادند و پو لیس آنها را
دستگیر کرد و تحقیق قضیه در -
ماموریت پو لیس شهر نو آغاز
یافت .
پولیس موظف منطقه چهار راهی

خانم قشنگی با لباس مخصوص
اتاق، در حالیکه از اکثر حصص
بدنش خون جاری بود به حال کوما
در مقابل دیگدان برقی افتاده بود،
نظر ما را بخود جلب کرد .
در پایان معاینات معلوم شد
که خانم رمقی در بدن ندارد . با سرعت
تمام خانم مجروح را ذریعه امبولانس
به وزیر اکبرخان روغتون انتقال
دادیم و بعد جریان را تعقیب کرده
مجددا وارد اتاق شدیم .

۲۰ لیتر الکول خالص دیک
بالون ۲۲ لیتره، ۱۸ لیتر الکول
مغشوش دیک بوتل ۳۰ لیتره ، دو
بوتل کلان ۲۰ لیتره، پنج ونیم
کیلو گرام چرس خام میده شده در
یک دیک بخار سر بسته، دو کیلو
گرام چرس خالص پخته در یک
خریطه پلاستیکی ، چهار ونیم لیتر
چرس مایع در یک ظرف پلاستیکی ،
چهار عدد قیف، ما شین های کوچک
آبمیوه کشی ، نل های شیشه ای
و رابری، ظروف مختلف ، منتقل
برقی اتوما تلباس های متنوع در

محکمه اختصاصی مواد مخدره تحت ریاست بناغلی محمد نعیم به دوسیه محکومین رسیدگی کرد

تاسیسی رادیو

عزیز (اورم)

سوندر دو

ولایت کشور

مصارف سه ساله رادیو سوند در حدود یکصد و هشت هزار دالر خواهد شد فعالیت رادیو سوندر ارتفاع ۳۵ کیلو متری زمین است

داکتر عبدالخالق معاون ریاست هوایی ملکی

خوانندگان از جمله ژونسون مطلع اند که چندی قبل پروتو کولی میان ریا ست هوایی ملکی دولت جمهوری افغانستان و نماینده سازمان هوا شناسی جهان در کابل انعقاد یافت که به اساس آن سازمان مذکور سامان و لوازم و پرسونل فنی دو ستیشن را دیو سوند ورا داروند راکه در قند هار

آخذة رادیو سوند کابل

خوانندگان محترم خوش درمورد ستیشن های مذکور تقدیم میداریم. از دکتور عبدالخالق پرسیده شد که نخست در مورد سازمان هوا شناسی جهان صحبت کرده و اینکه چطور همچو پروژه ها از طرف این سازمان قبول میگردد تشریحات بدهد که بجواب چنین اظهار داشت: سازمان هوا شناسی جهان که یکی او اورگان های کنونی ملل متحد است افغانستان نیز عضویت آنرا داشته و همه ساله این سازمان جلساتی را دایر کرده و تحقیقات هوا شناسی را مورد بررسی قرار داده و هم پلان های آینده هوا شناسی را برای کشورهای عضو گو شزد می کنند یکی از خواسته های سازمان مذکور از کشورهای عضو این بود تا با نصب نمودن رادیو سوند و تحقیقات هوا شناسی تا ارتفاع ۳۵ کیلومتر تشکیل میداد که افغانستان قادر به تحقیقات آن نبود ازین رو به کمیته اجرائیه

سازمان مذکور از طرف افغانستان پیشنهاد گردید تا از طرف خود سازمان مساعدت صورت گیرد همان بود که سازمان مذکور با کشورهای کمک کننده مثل اتحاد شوروی، اضلاع متحده امریکا، جاپان و غیره در تماس شده تا اینکه بعد از دو سال بالاخره اتحاد شوروی حاضر شد این دو ستیشن را برای سازمان مذکور داده یعنی ازان طریق به هوایی ملکی افغانستان مساعدت نماید همان بود که مستر سیلیو نماینده سازمان هوا شناسی جهان که وظیفه ارتباط رامیان کشورهای کمک دهنده و کمک کننده دارد وارد کابل گردیده و معا هده را امضا نمود. از دکتور عبدالخالق پرسیدم که آیا این دو ستیشن چطور فعالیت میکند و مفید است آن چیست؟ که به جواب چنین گفت: این دو ستیشن که امثال آن در کشورهای مترقی جهان خیلی زیاد است امروز برای پیشرفت هوا

بعد از رفتن متخصصین خارجی جوانان افغان جای شانرا خواهند گرفت

ساخت فرانسه است که به قیمت ده هزار دالر خریداری شده بسیار توسط آن پیشگو بی بصورت بسیار دقیق و خوب صورت می گیرد آخرین سوالم را باز هم در مورد ستیشن ها مطرح کردم و آنهم چنین بود خواستیم که در مورد پرسونل هر دستگاه و تعمیر آن صحبت کند چنین توضیح داد: درین دستگاه ها ده نفر کار می کنند که شش نفر آن آیریشن و چهار نفر آن در رادیو خواهد کار کرد.

در مورد تعمیرات با ید گفت که چون در قند ها را اکثرا خانه ها بشکل گنبدی ساخته شده و قدرت برداشت ده تن مواد دیگر را ندارد لذا مجبور هستیم تا گنبد را برداشته و بجای آن گادر و کمانکریست گذاشته شود تا بری نصب ماشین آلات و غیره مساعد گردد و در هرات در میدان هرابی که خانه ها دوپود بود و نسبت بعد مسا نه ما مو زین هوایی ملکی ازان استفاده نمی کرد از آنهم بری همین دستگاه ها چیزی مساعد بوده و بد سترس متخصصین گذاشته شده تا برای نصب و سایل از آن استفاده کنند.

در اخیر توضیحاتی در مورد تر بیه بر دو تل افغانی از طرف بنامی دکتر عبدالخالق شنیدم که اینک تحریر آن خالسی از لطف

دو دستگاه و قیمت این دو دستگاه چند خواهد بود؟

چنین اظهار داشت: قیمت ستیشن در یک روز دو یا لون رابه فضا بر تاب میماند که مصارف روزانه تنها در ستیشن هرات و قندهار روزانه به صد دالر میرسد که مصارف سالانه آن به ۳۶ هزار دالر بالغ شده و در سه سال اول به ۱۰۸ هزار دالر خواهد رسید.

و مصارف چیز های دیگر مثل برق، پرسونل و غیره هم به یک اندازه در شت خواهد بود باقیمت دستگاه ها در حدود سه صد هزار دالر خواهد رسید.

از معاون ریاست هوایی ملکی بنامی دکتر عبدالخالق پرسیدم که آیا جزء این دو دستگاه کدام دستگاه دیگر تعالیت های دیگری را انجام دهد نزد شما موجود است یا خیر...؟

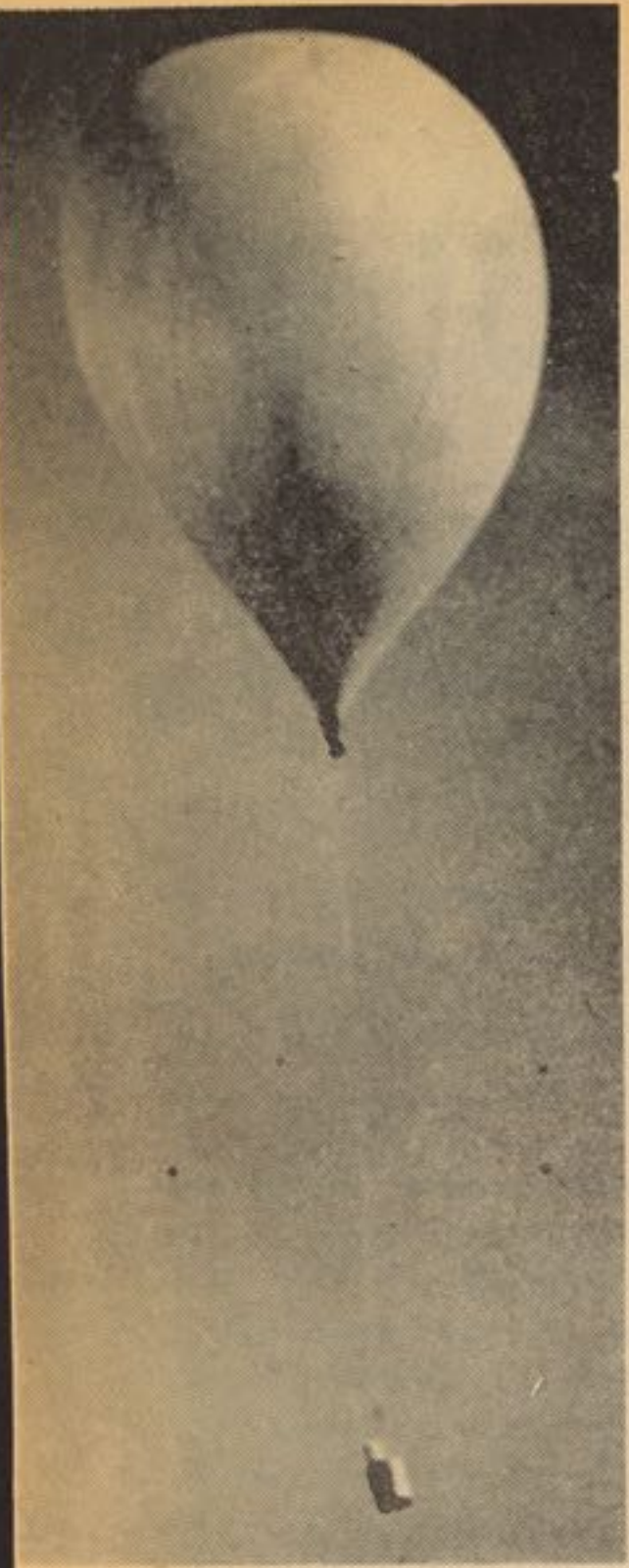
چنین توضیح دادند: در افغانستان برای هوا شناسی در طبقات مختلفه وسایل مختلفه موجود است ازان جمله میتوان از ستیشن نام برد که عکس های اقمار مصنوعی را گرفته توسط آن جبهات هوا را با سمت حرکت و سرعت آن در هر نقطه جهان که موجود باشد به زمین مخابره می نماید. این دستگاه که

شناسی کمک خیلی زیاد کرده و تا اندازه از خطرات ناشی از خلاها و فشار های فضایی در فضا نوردی در امان شده اند زیرا با نصب شدن همچو دستگاه ها فور کاست یا پیش بینی هوا در طبقات بسیار بلند صورت گرفته و مصنوعی نیست در هوا بازی بمیان می آید.

با نصب شدن این دو دستگاه که در هر روز دو مرتبه با لونی را به هوا بر تاب کرده و تحقیقات نماید ریاست هوایی ملکی مکلف است تا نتیجه تحقیقات خود را در طرف چند دقیقه به تهران و ازان جا به مرکز سازمان هوا شناسی جهان مخابره نماید تا ازین طریق یک وحدت میان تحقیقات ممالک مختلف بمیان آید.

ناگفته نماند که در کابل نیز همچو ستیشن موجود است و لی برای تحقیقات مکمل هوا شناسی تعالیت نمی کند زیرا کابل نمیتواند هوای هرات را نیز کنترل نماید. اما با نصب شدن این دو ستیشن یقین داریم که نتیجه تحقیقات ثابت تر و مفید تر خواهد شد و در مورد نتایج آن باید گفت که نتیجه زود نداشته و حاصله آن در آینده دیده خواهد شد.

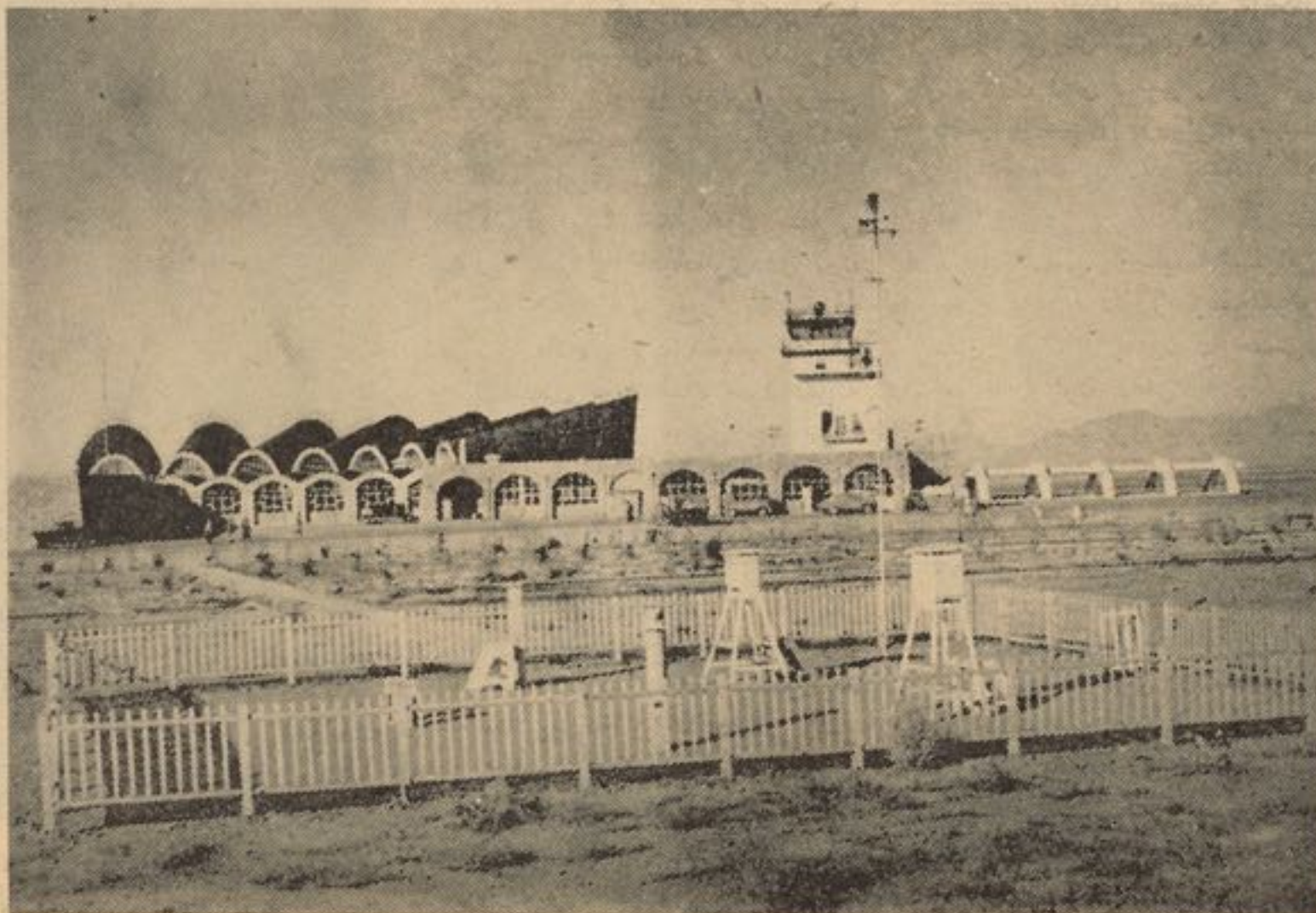
از معاون ریاست هوایی ملکی پرسیدم که مصارف روزانه این

سازند و با رادیو سازند در میدان هوا بی کابل خواهد بود.

زانجائیکه جوانان افغان برای هر گونه فعالیت و کار های جسمی و دماغی حاضر هستند و میتوانند بعد از رفتن انجنیران خار جسی جای شانرا بگیرند لذا در پروتوکول چنین گنجا نیده شده که در ظرف سه سال اول سازمان هوا شناسی جهان مکلف است تا جوانان افغان را برای پیشبرد کار های این دستگاه ها تر بیه کرده و برای افغانستان تحریریل بد هسد تا با رفتن متخصصین سازمان مذکور خلای زین ناحیه احساس نگرود.

ستیشن هوا شناسی میدان بین المللی قند هرات.

الما سی پالش غواری او او

● یوازی استعداد زشمی کوی چه داوسنی زمانی زیاتو تقاضا و لپاره شته، خواب و وایو

«پونه» دهندي فلمو نو مشهورانستیتوت، غواری چه دنوی نسل
لپاره په سینماکی واقعی خیری او دژوند حقیقی اړخونه ونیسی.

دامنو چه په هند کی دسینما توگرافی چاری بڼه پر مختک کړی مگر د پر مختک څخه که دکمیت او دفعالیتونو زیاتوالی وی ټیک دی مگر د کیفی اړخونو له نظره بیرته پاتی دی او زیات کار غواری خو چه په واقعی توگه اصلی خیری د«سن» مخی ته را وباسی .
دی کی شک نشته چه د «هنر» لویه او بی پایانه ساحه دو مره ارته ده اصل دنړی په مختلفو هیوادونو

پدی ډول دعکاسی لپاره پوز نیول کیری او په ډواړو برخوی عملی
تجربی لاس ته راخی .

دگانایوتن زده کوونکی دمشق او تهرن په حال کی

کی په مختلفو اندازو مراعات کیری
ځینی دخپلو زیاتو شتمینو په خاطر
د تخنیک له وروستیو ساما نو نو
څخه استفاده کوی خو ځینی پیاد
ساده او پخوا نیو سامان الاتوڅخه
تر خپلی وسی پوری گټه اخلی .
په هغو ځایونو کی چه د هنری
پدیدیو لپاره د ودی زمینه مساعده
وی، چیرته چه دټولیز ژوندون نور
شرایط دهنر دپر مختیا مخه ونه
نیسی، چیر ته چه ژوندا و هنر
سره اوږه په اوږه وړاندی تگک
وکړی هلته په لومړی درجه دخلکو
هنر(فو لکلوریکی څر یکی) پرمختیا
مومی او پیادصیقل شوی فولکلوریکو
پدیدیو څخه دټولنی تنویر، تفریح
او هنری تندی ماتو لو لپاره کار
اخیستل کیری .

لیدی واقعیت څخه څوک سترگی
پتولی نشی چه ختیځه نړی ددی ډول
شتمینو له در که خورا بلایه ده
لویدیځ مادی قدرت دخپلو تخنیکي
او اقتصادی قوت سره سره دی پته
ژنگون کبښینی او غواری چه کمیت
دکیفیت سره یو ځای کړی او په
واقعی ډول هنر په هر شکل او
رنک چه وی دبشری خدمت لپاره
بی استخدام کړی .

پخوا داسی وچه دهندي فلمونو
اکثره سوژه دا رنگه اخیستل کیده
چه مثلا یو کار (باید) دغسی وشی
مگر داموضوع کم وخت په نظر کی وه
چه یو شی هغسی وی لکه چه عینا
هماغه سانتی وی یعنی د«بایسد»
ضرورت ورته نه وی .

د دوهمی موضوع هدف دادی په
لومړی مرحله کی باید حقایق هغسی
خرگند شی لکه څنگه چه اساسا
موجود وی، نه دا چه څنگه باید وی
د ایبا دخلکو کار دی چه خپلو
لیدنو څخه څه انتباه اخلی، کیدی
شی چه خلکو ته انتباه ورکو لو یا
دټاکلی هدف دتا مینو لو دپاره د
مثالو نو یا تبصره په راو پرلو
موضوع لایسی رو بڼانه کړی خو
دیر احتیاط په کار دی چه دوا قعیت
څخه باید انحراف ونشسی، د
واقعیتو نو څر گندونه او کټ مټ
دهغو تمثیلول، انځورول یا (سن)
ته را کښل، دهنر تا دا و او بنسټ
دی، هر څومره چه په همدی لاره
کی دهنری وسیلی څخه کار وا خستل
شی دبری او کامیابی په لوری یون
«تگ» دی خو که چیری د(انفسی)
تقاضا و تر تاثیر لاندی راشی
عمومیت او آفاقی بڼی ته بی لویه
صدمه رسوی .

ابتکار او تجدد :

متجسس انسان همیشه دابتکار
غو ښتو نکي دی غواری چه په هر
څه کی نوی والی راشی یکنواختی
په رښتیا چه ستری کوونکی ده او تجدد
دژوند دحرکت او زیار نتیجه بلله
کیری .

په همدی اساس په سینما توگرافی
کی هم دژوندانه دنورو پر مختگونو
په شان تحول او بدلون را ځسی،
همدغه او ښتون دهغی په رنگینی
کی ستر اهمیت لری مگر بیا هم
باید چه له خپل خط السیر او هدف
څخه وانه وړی .

تمثیل په حقیقت کی یو ابتکاری
هنر دی، مونږ په شخصی ژو ندانه
کی دیر شیان ونیو دهمدغه شیانو
انسجام، او دلیدل شوی او محسوس
شوی حالات هغه اومه لومړ نیو
مواد ونو ته مشابه دی چه ترکان یی
دیوی ښکلی څو کسی لپاره لرگی
ټولوی یا مجسمه جوړو نکي دختونو
ټیگو او عادی رنگونو څخه دیوی

استعداد ادبانه

دانستیتوت دشاگردانو یوه بله خیره
 دی پته مشابه لرو لونه روس دهری لوبغاړی له خوا په آسانه سو گه سر ته رسیدلی شی مگر دهما غی وخت نندارچیانو دپته قانع شول چه نوموړی لومړی درجه اکثر یسه ویزنی خو په اوسنی وخت کی دغه قناعت په ډیر مشکل ډول لاس ته را تلای شی ځکه چه اوسنی نندار چیان پوهیزنی چه دژوند انه په مختلفو اړخونو کی سر یح او گړندی تغییرات په هر څه کی بدلون او تحول راو لی، د دوی توقع دخپلو هنر مندانو څخه د اوسنی زمانی دشرا نطو په مطابق اوپه ده نو طبعاً آسان کار ندی چه هنر مند دغو یو لو تقاضاگانو ته مثبت خواب وواپی او مشکل پسند ننداره کوونکو دبسته وگماری چه بی اختیاره ورته لاسونه وپړ کوی او ور ته «آفرین» ورکړی .
 د پونی په انستیتوت کی دسو سیو لوژی ټول اړخونه خپل کیری په زوره تو که په فلمونو کی دی اصل ته ترجیح ورکول کیری چه او سنی نندارچی له پرونی ننداره کوونکی څخه کوم فر قونه او پیرونه لری؟

د تنخیک له نظر په فلمو نو کی کوم نواقص موجود دی، او څنگه لیری کیدی شی .
 یوازی ده «هیرو» او هیرو سین لپاره کافی دی چه دکا میایی او یا ناکامی اسباب برابر کړو او که په طبیعی ډول دوی پریدو چه دژوندانه دعمیقو تاثیراتو او عواملو له رو په متجسس او سخت باوره نندار چی ته قناعت ور کړی .
 پدی برخه کی دشل یا پنځه ویشتو تیرو کلونو څخه پوره تجربی لاس ته راغلی دی، د مختلفو خانگو لپاره خانگړی بنوو نخی او اکاډمی پاتی په ۶۰ مخکی

دغه قدرت علم او «پوهه» ده چه استعداد ته قوت او جرئت ښی، مونږ چه دلته دتمثیل دهنر په برخه کی استعدادونو په باره کی غږیږو نو دا هم باید توضیح شی چه تمثیلی هنر دابتکار مستلزم دی پخپله هنر مند دهغه چا شکل غوره کوی چه دهغه حرکات او کړه وپړه څر گندوی، ځان هیروی او خپل روح دهغه په وجود کی اچوی .
 د «پونه» فلم جوړولوانستیتوت په نظری او تجربی ډول کونښن کوی چه دشا ملو کسانو لپاره دهغه اصل وښینی او هغه شا گردان د سینما نړی ته وړاندی کړی چه په لومړی مرحله کی استعداد ولری او بیا دنوی معلو ماتو دهممو لو د باره قدرت دلسی دو لسو کلو نو را هیسی چه ددی انستیتوت فارغان پردی مخکی ته وتلی تردیری اندازی پوری هغه نواقص لری شوی چه بخوا ورته دانتقاد گوته نیو له کیده د مثال په توگه اوس آشوک کمار او دلپ کمار دقوی او پیاوړی اکبرانو څخه گڼل کیری مگر دا پوښتنه منځ ته راځی چه شل یا پنځه ویشت کاله دمخه دهند د

سینما گانو حال څنگه و ؟
 طبعاً ابتدایی مرحلی دنیمگړی تیاو سره نغښتی وی خو عجیبه پی لاداده ځه لږ وختونه دهغو سامان آلاتو او کم شمیر پرسو تل په واسطه داسی ښه نتایج لاس ته راځی چه له توقع څخه لو پوی مونږ ولید چه مزار خان، نواب، موتی لال، یعقوب او بریتو پراج کپور دسکندر او اکبر په فلم کی هغو مره بریا لیتوب لاس ته راوړلکه چه د او سنی اکثرانو مو فقیهت د «مغل اعظم» په فلم کی حاصل کړی دی .
 ارزښت پخپله یو ډینامیکی قوت دی پخپله دغه قدرت او دارزښت څرنکوالی دخلکو له خوا تساکل کیری، د یو لئی نظر او دهغو ی فیصله په مختلفو اشکالو سره څر گندیږی چه دهمدی محک په اساس مربوطی ځانگی ورته ارزښت تعیینوی .
 د مثال په توگه ریحانه سلطان دلومړی ځل دپاره دهند لومړی درجه ملی جایزه وگټله او دا ددی لپاره و چه ده «دستا کجلی» په فلم کی خپل رول بی په خورا ښه توگه اجرا کړی وه، باید وویل شی چه

مهمی مجسمی دجوړولو لپاره برابر وی یا شاعر هغه کلمات چه مونږ بی همیشه استعمالوو، هغه مناظر چه مونږ بی تل گورو، خو دی همدغه کلماتو انسجام او تنظیم به دی ډول مراتب کوی چه دهماغی منظری بی په خوږو کلماتو سره د لوستونکی اوریدونکی سترگوته راوړی چه دهرچا خوښیږی او بی اختیاره ورته «آفرین» وایی .
 په فلمونه کی «هیرو» هغه وخت بریالی کیدی شی چه دهمدغه اومه موادو څخه داسی کار واخلي چه هر یو په خپل ځای کی کسیردی حرکت بی عادی مگر د مو ضوع په چوکات کسوی هغه کلمات او هغه حرکات چه د خلکو دژوندانه سره ارتباط ونلری ده «هیرو» د کانا می سبب گرځی، دلته بیا هم استعداد د په کار دی چه دهمدغه کلماتو په استعمال او دحر کاتو په تمثیل کی ابتکار مینځ ته راوړی خو چه دندار چیانو قناعت حاصل کاندی .
یوازی استعداد نا گام دی :
ددغو اهدا فو لپاره استعداد ضرور دی مگر یوازی استعداد څه نه شی کولی څو چه قدر تونلری

پدی ډول دموزیک دایر کتری لپاره په عملی ډول آهادگی نیول کیری .

شعر پیوند محکم میان منصف و لعمه

این زن و شوهر بر ای همدیگر شعر میگویند

منصف دود و انشا شعر در ادب اشعار او بعد از ازدواج رنگ عاشقانه بخود گدازفته است

این آنها در زندگی کو چکترین اختلافی روز نکرده است.

بود با عزم ویر جبهه و مناعت
به نو و کهنه شو هر بسازد
نه اینکه روز او ابر بسازد
به هنگام میکه شوهر خانه آید

تمام کار او و یکسر نماید
زن خوش خلق کر دارش حمیده
به نزد شوهرش چون نور دیده
زن با فهم جبههش باحیا است
شب و روزش به توصیف خدا است

به اهل خانه اش غمخوار باشد
شریف و فاضل و بیدار باشد
رموز و رویه شوهر بداند

ز گفتارش درو گوهر نشاند
تو پس کن «منصف» توصیف زن را
بخوا توفیق و لطف ذوالمنین را
آنکه زن تبسمی کرد و گفت :

شعر تو خوشتر از شعر من بود ، شوهر
گفت : شعر تو هم شعر بغزی بود ...
این مردشاعر صفا الله «منصف» نام دارد
و زنش که شاعره است - زلیخا نام دارد و
لعمه تخلص میکند .
این زن و شوهر حرفهای شانرا بشعر
میگویند وقتی منصف از در وارد میشود

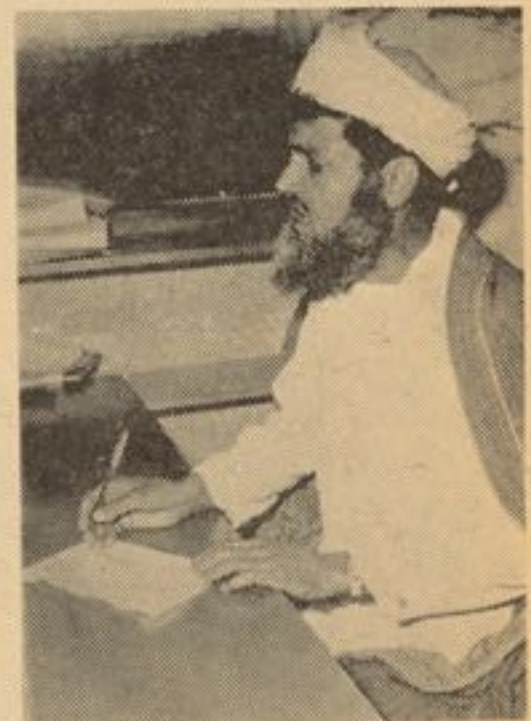
لعمه می پرسد :
منصفا پرسم چه کردی جانب بازار تو
هر چه دیدی هر چه کردی راست گوازان تو
و شوهرش بشعر جواب او را میدهد و
از دیدنی ها و شنیدنی های خود در بیرون
بزیان شعر به زن حکایت ها میگوید .
در دفتر محله زوندون با عبدالله شادان
نشسته بودم و صحبت میکردیم که این مرد
وارد شد در حدود چهل سال از عمرش
میکشید چینی کهنه ای سر شانه اش بود
و دستار سفیدی بسر بسته بود . چهره گرد
و چشمان نسبتا بزرگ و سبز رنگ داشت
آهسته سلام کرد . گفتم بفر مائید . پهلویم
نشست و گفت :
نام صفا الله است و تخلص منصف ...
چند پارچه شعر آورده ام تا نشرش کنید ...
اشعارش را از دستش میگیرم . شادان که
در زادبوم زیاد شعر خوانده و همیشه خودش
را با خواندن اشعار سر گرم میکند بینه
صحبت ما علاقه گرفت ۰۰۰ اشعار را با هم
خواندیم ، اشعاری بود در وصف مرد نیکو
وزن نیکو ...

زن رو شوهرش کرده گفت:

خصال مرد نیکو زینقران است
به اهل خانه دایم بوده بار است
اگر مردی بود پندار خنده
یون در زندگانی جا و دانا نه
نکو مردان ندارند چال و نیرنگ
اساس مردشان غیرت و تنگ
سلوک کار او مردانه باشد
ادیب و ماهر و درزانه باشد

اگر با در د و غم با شد گر فتار
نساژد رنج خود در خانه اظهار
همیشه مرد خوش گفتار با شد
حلیم است او نه بد کردار باشد
نچنگانه گویی که سه به گو زه
بمثل جاعلان یک یا به موزه
یون با خاتم و فرزند غمخوار
سعادت را برای شان طلبکار
بیارد مردار سودا زبازار
نباشد شرم اگر بیجده دستار
چینش باز وهم آسوده ازغم
بود خندان و خوش فارغ ز عالم
سیار ای لعمه کارت با خدا وند

بصدق و راستی پیوست و پا بند
زن خندید و رویشو هر کردو گفت:
- اکنون بگو زن خوب کدام زن باشد ...
مرد قلم برداشت تبسمی روی لب
هایش نشست و چنین نوشت :
زن خوب آن زن دانا و هشیار
به شوهر دایما باشد مدن کار
زن خوب آن زنی باشد عقیقه
نکو خلق و مسلمان و شریفه
زن عالی صفت با اقتصاد است
به نزد شوهرش با اعتماد است
زن نیکو به کار خانه بیدار
ندارد عادت غوغا و آزار
زن دانا همیشه خوش کلام است
نه با همسا به صحبت کنج بام است
خبر داری کند از کار خانه
نه پیش آید ز مکرو یا بهانه
چون زن با غیرت و پرکار باشد
نه شو قش بودر سنگار باشد
یون مشغول طاعت و عبادت

منصف: من دو دیوان شعر درم ، یکی
بدری و دیگری به پندتو .

منصف: محترمه لعمه بشهر از من سوالاتی میکند ومن پاسخش را به شعر میدهم.

این شاعر زمانیکه از زن شاعر هاش یاد میگرد از او آنقدر به احترام نام می برد که شه گفت از کین

می نمود. زنش علاوه از اینکه شاعره است حافظ قرآن کریم نیز می باشد

منصف ولعمه هنگام مشاعره

شادان پرسیدش :

هر دو شعر از شماست ... ؟

منصف جواب داد :

- نغیر یکی را خودم سروده ام و آن دیگری را محترمه ولعمه سروده اند ...

پرسیدم :

- محترمه ولعمه کیست ؟ جواب داد :

- زنم ... او هم شعر میگوید .. مایک

زوج شاعر هستیم ... آنقدر به شعر علاقه داریم که هر لحظه برای همدیگر شعر میگوئیم تمام صحبت هایمان شعر است .

شادان میگوید :

- شما چه زن و شوهر جالبی هستید ... باید زندگی تان خیلی خوش بگذرد ...

جواب میدهد :

بلی خیلی خوش می گذرد ... من از شانزده سالگی به شعر گفتن آغاز کردم ، من اصلا از قندهار هستم و در کابل تولد شده ام و در همین جا بزرگ شده ام ، ولی محترمه ولعمه از بدخشان است که در مزار شریف بزرگ شده است .

منصف همین طور از زنش با احترام بیان می کرد و او را محترمه می نامید ، پرسیدم : شما دو نفر چگونه بر خورد کردید ، چگونه ازدواج نمودید؟

منصف جواب میدهد :

- سه سال قبل با شخص محتر می که حافظ قرآن کریم بود و مو لوی غوث ا لدین نامداشت برخوردیم اشعارم را برایش خواندم خیلی پسندید ، از زندگی خصوص من پرسید وقتی فهمید تا حال زن نگرفته ام حاضر شد دخترش را بمن بدهد از من طویانه نخواست و مصارف اضافی را اجازه نداد ، من

ب دخترش یعنی ولعمه ازدواج کردم ، ولعمه هم شاعره است و هم حافظ قرآن کریم .

می پرسم :

- زندگی شما چگونه تامین میشود؟

- من در شهر عریضه نویسی میکنم ،

محترمه ولعمه هم در خانه شاگردانی دارد که

آنها را درس میدهد ، ازین طریق زندگی مادی

مانا تامین میشود ...

درینوقت شادان می پرسد :

- تا حال چند پارچه شعر سروده اید و این

اشعار چه نوع اشعاری اند ؟

منصف

نوهیخ

هغه باغ چه بی رقبه وی نو هیخ	هغه زوی چه بی اد به وی نو هیخ
چه بر حال د خیل مین دلسوزه نهوی	معضو قه که شکر لبه وی نو هیخ
چه درمان زما دزده رنخ پری نشی	آدوا که مگر به وی نو هیخ
بنه هغه دی چه له علمه بهره مندوی	که مغرور په تیش نسبه وی نو هیخ
په یوه جرعه دمیو یسی بناد نکرم	هغه جام که لب تر لبه وی نو هیخ
په گرم زما دزده رنخ درمان شه	خوار منصف که معذ به وی نو هیخ

منصف پاسخ میدهد :

- من دودیوان شعر دارم ، یکی بزبان پشتو و دیگری بادی ۰۰۰ اشعارم مشتمل

است برقصیده ، غزل ، مخمسات ، رباعی ۰۰ شادان بازم پرسید :

- وقتیکه بالعمه ازدواج کردید چه تاثیری در شعر تان رخداد ؟

منصف با تیسری پاسخ داد :

- شعرم بیشتر اجتماعی و عشقی شد ، قبل بر آن اشعار تصوفی میسرودم .

می پرسم :

- شما سه سال قبل ازدواج کردید ، آیا درین مدت مساله ایکه باعث بروز اختلاف

بین شما گردد به میان آمده است ، آیا تفاوت سن تان با همدیگر زیاد نیست ؟

هنوز هم مانند عاشق هابنظر می رسید ...

منصف جواب میدهد :

- بلی من مانند یک عاشقم .. کوچکترین اختلافی بین مادر زندگی زنا شوهری میسرور

نکرده است ، من چهل سال دارم ، ولعمه ۲۸ ساله است با آنهم از بسی جهات مثل هم

فکر میکنیم ، شعر پیوند عمیقی بین ما بوجود آورده است .

من و شادان دقیقانه حرکات او را و طرز صحبتش را زیر نظر میگیریم ، هیچانا تش

هنگامیکه از زن خودواش اشعار زنش صحبت

میکند جالب و قبل وقت است ، بخصوص احترامی که غیابا به خانمش دارد شکفت انگیز می نماید .

می پرسم :

- فرزندی دارید ؟

جواب میدهد :

- درانتظار فرزندی هستیم ... ممکن است بزودی پدر شوم .

شادان میگوید :

- وقتیکه فرزندی داشته باشید حتما موضوع شعر شعابین زن و طفل تان تقسیم

میشود ، حالا برای همدیگر شعر میگوئید آنوقت ممکن است هر دو برای فرزند تان شعر بگوئید .

منصف میگوید :

- بلی ممکن است همینطور باشد .

می پرسم :

- مشغولیت دیگری غیر از شعر گفتن هم دارید ؟

- بلی .. مطالعه میکنیم روزنامه ها و بخصوص مجله ژوندون را بخانه می بریم

و هر دو باعلاقه به مطالعه آن می پردازیم سخن طولانی تر میشود ، دریای صحبت ازش

میخواهم چند پارچه شعر خود ولعمه را برای من بدهد ، درضمن اجازه میدهد عکاس مجله

بخانه اش رفته از او و زنش عکس هایی بردارد . (پایان)

مترجم: نیرومند

آفریدنیچاک

پرگزیده

ماهی بریان برای يك گنهكار

میخواست شوهرش بجهنم برود، زیرا برای خودش گرمی پیدا کرده بود. شوهرش يك آتشز لایق بود، امانه يك شوهرخوب...

به تفکر فرورفت. صدای نفسش از میان هاردینگ همچنان خودرا تادهن دروازه لبها شنیده میشد. او به آهستگی گفت: خروجی همراهی کرده وقتی تنهاست، دوباره لظاعین تابلو را برای من بگیرد. دوهزار به اتاقی رفت که حوضچه، شیشه بی ماهیها دار برای تابلومی پردازم.

نورما عقدهاش ترکیده گریهکنان از اتاق بیرون رفت.

هاردینگ ناگهان به تفکر پرداخت.

ناگهان سعی نمود برای این پیش آمد نورمادلیلی بتراشد و این اندیشه نزدش پیدا شد.

نورما از من سیر شده است. هرچه نباشد او ۲۵ سال از من جوان تر است.

آفتاب بداخل اتاق تابیده آنجا روشن ساخت نور، اظهار کرد: من خسته هستم و خنک میخورم.

رابرت سونینس مویک و بلیت رنگها را از دستش به روی میز گذاشته، يك قدم عقب رفت. در حالیکه به تصویر روی سه سایه نگاه میکرد زیر لب غمغم نمود و سپس به نور گفت: خوبست استراحت کن.

تصویر نورما را برهنه در کنار يك چشمه آب نشان میداد.

نورما از دیدن تابلوه همچنان آمده صدازد: رابرت تویک نابغه هستی. سپس دستهایش را دور کردن او حلقه کرده علاوه نمود: اکنون تصویر را بگذار و قدری به نورمای خود فکر کن. توجه داشته باش که نورما ترا دوست دارد.

رابرت ویراد آغوش گرفته و به روی کوچ خواباند.

گر ترود خبر آورد:

«آقای هاردینگ. یکنفر بنام آقای وندرومیخواهد باشما حرف بزند.»

بل پشت میزگارش نشسته بود و سخت به چیزی می اندیشید: «خوبست، بگویند بیاید.»

مرد لاغر با صورت استخوانی و شانیه های که قدری بطرف پیشروی خم شده وارد اتاق شد.

دستهایش از حد نورمال درازتر میشد: «سلام علیکم آقای هاردینگ.» او کلاه خود را از سر برداشته روی يك کوچ انداخت.

«بنشینید آقای وندرو. سگرت میل دارید...»

از گارتان چه نتیجه گرفتید؟

«آنطوری که حدس میزدم موضوع آنقدر هاهم ساده نیست. خانم شما کاملا...»

هاردینگ خودش را روی چوکی جمع و جور کرده با لحن قاطعی اظهار داشت: «نمیخواهم داستان زنباله داری بمن حکایت کنید.»

تبسمی تمام صورت وندرو را فرا گرفت.

«خانم شما هر يك روز بعد از دیدن نقاش میرود. ایندو نفر تقریبا از شش ماه به اینسو همدگر را می شناسند.»

«این نقاش مردم مشهوری است؟»

«دررو مجددا تبسم نمود: يك نابغه شهیر است. من به او تیله اوداخل شدم. این جوان از نقاشی سر رشته دارد.»

هاردینگ سوال کرد: «اسمش؟»

«رابرت سونینس. اهل نارویژ است. علاوه تصویری رنگ روغنی از خانم شما کشیده است. يك ژست مقبول. همسر شما اندام وسوسه کننده دارد.»

هاردینگ برای يك لحظه چشمها را بسته

بل هاردینگ امروز صبح مثل هر روز دگر و مطابق معمول با او اگواریوم ماهیها مشغول شد. او به ماهی های قیمتی خود همیشه غلامیدار. در همین لحظه نورما در بالابوش خواب آبی رنگ ابریشمی وارد سالون شد.

هاردینگ تبسمی نموده گفت: «صبح بخیر عزیزم، امروز خودت را چطور احساس میکنی؟»

او از راه بینی هوار از شش های خود فرو برده جواب داد: «بسیار بد. اینجابوی ماهی میدهد. و این برخلاف انتظار است.» او سپس بایک حرکت دست موهای طلایی رنگش را از روی پیشانی دور کرده بطرف هاردینگ خیره نگریست.

بل هاردینگ نظرش را از او برگرفت و به اگواریوم نظر دوخت که صرف يك ماهی فوگو در میان آب شنا میکرد. این ماهی يك نمونه بد انواع ماهیها بود اما رنگهای مختلفی داشت. او با استخوان پشت دست ضربه بد سوار شیشه نی اگواریوم نواخت. ماهی سپس هایش را تکان داده قدری سرآب آمد و چشمهای گردش را بطرف بل کرد.

بل اظهار داشت: «نورما! تودرین اواخر تغییر کردی. چرا اینطور شدی؟ می توانی علتش را بمن بگویی؟ رفتار تونسبت بمن غیر دوستانه میباشد. میخواهم بدانم دلیلش چیست؟»

نورباسخ داد: «هیچ. مراجیزی نشده است.»

پیشانی هاردینگ پراز چین شد: «من میتوانم حدس بزنم که توجه فکرمیکنی؟ تو میخواهی که من بجهنم بروم و از پشت گم شوم.»

«شاید همینطور باشد که تومیگویی.»

هنگام صرف ناشتای صبح قیافه بی تفاوتی بخود گرفته بود. او يك پارچه توست را نیم کرده با کمی مسکه فرو برد و آنگاه از جایش برخاست. بل متعجبانه سرش را بالا کرده پرسید: بس کردی.

نورما به گرختی پاسخ داد: «بلی، خیاط منتظر منست.»

بل هاردینگ منظونه ابروهایش را بالا برده اظهار داشت: «توقف همین...»

«حالا میخواهی بمن دستور بدی که چه وقت باید نزد خیاط بروم و چه وقت نروم؟ من درین خانه لعنتی تودیوانه میشوم. تو تمام روزت را با این ماهیهای کثیف و بوی ناک مشغول میشوی یا وقت خود را در آشپزخانه میگذرانی تا نسخه های ناقص غذاهای جدید را برای کلوب آشپزها تمرین و آزمایش کنی و یا از بورس های نجس معاملات پولی حرف بزنی.»

هاردینگ لبهایش را جمع کرد: «مگر توحق نداری. ازین ناحیه شکایت کنی. زیرا هر چه يك زن میخواهد، تودرا اختیار داری.»

«بلی همه چیز. حتی يك شوهر پیر و از کار افتاده.»

ترجمه از نیر

ارتباط رنگ چشم با اختلاف روش در بین انسانها و حیوانات

برنده بی ما نند يك نوع پر نده
مکس خوار که رنگ چشمش
سیاه تاریک است می تواند غذای
خود را با سرعت بسیار زیاد بدست
آورد در حالی که حشراتی که رنگ
چشمشان روشن است غذای خود را
به تانی از روی زمین و درختان
بدست می آورند.

در بین سگ ها طو ر یکه دا کتر
ورسی در نتیجه تحقیقاتش یافته
سگهای که برای نگهبانی از خانه

و یا سگ های خانگی، تریه می
شوند چشمان سیاه می داشته باشند
اما سگ های شکاری رنگ چشمان
شان روشن میا شد.

در نتیجه این کتابش دا کتر
ورسی چنین نتیجه گیری میکند که
انسانها و یا حیوانات دا رنده چشم
روشن يك وظیفه را با تأمل و
درنگ پیش می برند اما انسانها
و یا حیوانات چشم سیاه در وظایف

شان سرعت و احساسات را نشان
میدهند و این روا نشناس ۳۷ ساله
تذکر مید که نتایج تحقیقات وی
بیشتر به گروپ های انسانها و

حیوانات تطبیق می شود تا به يك
فرد اما اشخاص و یا حیوانات
چشم سیاه به هیچصورت کدام
برتری مطلق نسبت به انسانها و یا
حیواناتی که چشم روشن دارند
ندارد و نه عکس این موضوع درست
است.

داکتر ورسی با کمک سه نفر
دیگر يك مطالعه سیستماتیک را
در باره رنگ چشم و کفایت اشخاص
در سپورت های مختلف انجام داده
است.

در احصائیه های با زی های
بیسبال در سال ۱۹۶۹ وی بین
اشخاص چشم آبی و چشم سیاه که
در این بازی ها شرکت جسته بودند
چنین نتیجه گیری کرد:

۶۸ فیصد آنها یکه چشم آبی
داشتند به همان پیمان که مسابقه
را بردند به همان اندازه در مسابقات
شکست خوردند در حالی که صرف
۲۵ فیصد مسابقه دهندگان چشم
سیاه این نتیجه را بدست آوردند.
داکتر ورسی بعد تحقیقات

خود را در میدانهای فوتبال دنبال
میکند و میگوید سیاه پوستان
امریکایی که چشمان سیاه دارند
بطور عموم در همان قسمت های
میدان بازی می کنند که زیادترین
سرعت و عکس العمل آنها را ایجاب
مینماید. ورزشکاران چشم سیاه
بیشتر در مواضع دفاعی میدان
که سرعت عمل و قدرت عکس العمل
از خصوصیات عمده آنهاست بازی
مینمایند.

بعد روا نشناس یونیورسیتی
جورجیا دامنه این پرنسپ را به
حیوانات نیز گسترش میدهد و عین
اختلاف را بین چشمان تاریک و
روشن حیوانات میا بد مثلا در

گلف و یا بیسبال ورزشکار این
فرصت را دارد که خودش را فعال
نکند و آنها یکه بر خود کنترل
دارند می توانند تا انجام کارشان
حوصله بخرچ دهند مثلا يك پشک
میتواند پیش از آنکه حمله کند
مدتی را در نزدیکی سوراخ موش
با حوصله سپری نماید.

در مقابل کسانی اند که در برابر
عمل دیگران به سرعت فکر میکنند
و در چند لحظه بی عکس العمل نشان
میدهند مثلا يك ورزشکار توپ
فوتبال را به سرعت از کنج میدان
پاس میدهد و یا يك سگ بر شخصی
که داخل منزل صاحبش شده حمله
می برد.

عقیده چنین است که بین رنگ
چشمان و قدرت اشخاص و
حیوانات در انجام يك کار ارتباطی
وجود دارد.

انگیزه داکتر ورسی برای پیدا
نمودن ارتباط بین رنگ چشم و
کفایت اشخاص و حیوانات در انجام
کارها از مطالعه این دو موضوع
نشأت کرده است.

وی دیده است که ورزشکاران
سیاه پوست امریکا که اکثریتشان
چشم سیاه دارند در میدان سپورت
همان وظایفی را انجام میدهند که
عکس العمل سریع را ایجاب مینماید
و آنها یکه در چنین بازی ها توأم
با درنگ و تأمل بازی می نمایند
رنگ چشمشان روشن میا شد.

بسیاری از مردم عوام رنگ چشم
را از همان نگاه ناول های رمانتیک
می بینند تا از نظر مطالعات علمی.
اما اکنون در قبال چهار سال مراجعه
به کتب و جمع آوری احصائیه ها
يك روا نشناس یو هنتون دولتی
جورجیا در امریکا نتیجه گیری کرده
که رنگ چشم با اختلافات روش
های مهم بین انسانها و حیوانات
ارتباط دارد.

مخصوصا داکتر مورگان ورسی
میگوید: رنگ چشم يك نفر با کفایت
وی در انجام کارها و اینکه آنها
باخو نسردي به سر می رسانند و یا
در برابر آن عکس العمل احساساتی
نشان میدهد مرتبط است.

وی این دو نوع روش را چنین
تشریح میکند. بعضی ها بر خود
يك اندازه تسلط دارند و يك وظیفه
را در همان وقتیکه برای آن تعیین
میکند می توانند انجام دهند
مثلا در سپورت از جمله بازیهای

بدتر از مرگ

نویسنده: جیمز مونرو

ترجمه: دکتر شهباز

پس نمود و روی آن خم شد: گفت درجه
بطرف راست
سرافینو در حالیکه سکان را به استقامت
جدید تنظیم میکرد دنبال شوخی اول خود را
گرفت: اگر از من پرسش میکنی واقعا خیلی
زیباست حتی نازکتر و لذیذ تر از انگور...
گریج حرف او را قطع کرد: تو بسیار حرف
بازداری.

بعد خودش سرگرم روشن کردن موتورها
شد و در همین حال با خود اندیشید: دختر
اسرار آمیزی است. زیبا، پولدار و غصو
یک خانواده بزرگ و اشرافی. ممکن بود خود
را غلط معرفی کرده باشد ولی آیا دروغی باین
بزرگی را میتوان بدان آسانی گفت؟
در حال او تصمیم خود را گرفته بود که
در معیت دختر سری بجایزه ملیونوس بزند
و تحقیق کند دنباله این حادثه در آنجا چگونه
طی میشود.

این خصوصیت روحیه کنجکاو پولیسی
و ماجراجوی او بود. بعد باین فکر که باین
دختر چه کند، شاید لازم بود ویرایه لومیس
تسلیم بدهد. اگر لومیس بتواند باین
چریان علامت شود. شاید هم این یک
معامله تجارتی بود. گریج در حالیکه به تخت
پشت خوابیده بود این اندیشه هارا در سر
می پرورید، ستاره ها، بزرگ و مشعشع
بودند. او آواز خرخر موتور، جغجغ قایق
کهنه و حتی آواز خلیف امواج را بوضاحت و
دقت می شنید. رفته رفته خوابی عمیق او را
در برد.

فصل چارم

وقتی بیدار شد باز هم سلیتارا مقابل
خود یافت که میگفت:

می خواهم بمن بگوئی چه میکنی و چه
تصمیم گرفته ای؟
به فسوس میروم.

افراد من چه میشوند؟

به آنها کسی کاری ندارد البته در
صورتی که خلاف دستور من کاری از آنها سر
نزدند. بعلاوه آنها افراد شما نیستند.

ولی بحساب و مصرف من کار میکنند.
لاجرم وظیفه حفظ سلامت آنها نیز بدوش
من می افتد.

گریج نگاهی به او انداخت. دختر که واقعا
جدی صحبت میکرد گریج گفت:
سولی قرار نیست هر چیزی بدلتخواه شما
صورت بگیرد.

سلیتارا در حالیکه از چشمانش برق خشم
ساطع بود جواب داد:

برنارد همیشه میگفت انگلیسیها مردمان
شریف، صديق و مبادی آداب هستند. پس
چرا وقتی دارم حرف میزنم و ایستاده ام از جا
بلند نمی شوید؟

آخر یکی از افراد شمار امجروح کرده است
و گلشته از آن فوق العاده خسته ام.
معاذک میتوانید مراتب ادب را رعایت
کنید. من یک پرنسس استم.

گریج تبسمی کرد:

آه... زنده باد پرنسس!

از اینجا با ماهراه شوید
گریج غلو باز نشسته ای سازمان امنیت ما برای بهار انگلستان است که پس از گذشته
شدن معشوقش. تمام در یکی از ایستگاه های متروی لندن، انتقام او را می گیرد و سپس
از شدت غصه به یکی از جزایر یونان اندر آنگی رفته نزد پدر خوانده اش سرافینو منزوی
میشود. در همین وقت آقای لومیس که درین سازمان سمت مهمی دارد، دوباره به جستجوی
او برآمده با اصرار او را وادار میکند تا با خطر صیانت منافع انگلستان در یکی از جزایر نفت
خیز خاور میا نه ماموریت جدیدی را بپذیرد و از جان ناگسوس میلیون یونانی و همسرش
فلیپ که احتمال دارد از طرف مخالفین انگلستان ربوده شد و به وسیله فریفتن آنان
لطمانی به منافع نفتی انگلیس وارد گردد، محافظت کند.

راستی نام تو چیست؟
پطروس. سرافینو پدرم است.
دختر در حالیکه سر خود را بتائر می چنانند
گفت:

در حال اکنون گذشته است ولی دروغ
گفتن بیچوچه یک کار شایسته نیست
پطروس.

سپیده دم بود. در نور نخستین اشعات
بامدادی دسته کشتی های ماهیگیری اندر آنگی
را روی دریا تشخیص دادند. سرافینو قایق
خود را بیکای دوتا از آنها نزدیک کرد. قایق
برادر زنی را انتخاب کرد و آلفانی و سلیتارا
بدان قایق منتقل نمود و بعد هر دو قایق بسوی
ملیونوس بحریمایی خود را ادامه داد.

گریج تا طلوع کامل خورشید و احساس
گرما، خوابید.

همینکه بیدار شد توانست جزیره های
خورد و بزرگ را در اطراف شان تشخیص
بدهد. وقتی به بندر کوچک ملیونوس داخل
میشدند برادر زنی از آنها جدا شد. تمام
تادر کنار ساحل خارج از بندر احتیاطا
منتظر حوادث بعدی بماند.

سرافینو با زبانها دایمین کشید. گریج
برای آنکه کشتی کوچک را بدون آسیب وارد
بندر کنند، از جا بلند شده بگهک با سرافینو
پرداخت. گریج سکان را بدست گرفته آرام
آرام کشتی را بداخل بندر پیش می برد و در
عین حال به تما شای آبادیهای سیدرنگی
که مثل تراس در ساحل دریا بنا شده بود،
پرداخت. اینجا واقعا یک شهر زیبا و کوچک
بود. عمارات سفید با باهای پوشیده از
گرمایت سرخ و آبی جدا دل از دست می برد.
اکثر خالیگاه های عمارت را درختان زیتون
و کاج پر میکرد. موتور های سالخورده قایق
فرسوده پسر مرد را آرام آرام در آبهای
ساحلی پیش می برد و گریج فکر میکرد این
موتور ها شاید برای هزارمین بار محتاج
یک ترمیم اساسی شده است.

در بندر يك قایق دیگر هم دیده می شد.
گریج و سرافینو با نگاه خود بجستجوی يك
محل توقف بر آمدند. پیر مرد گفت من میروم
تو بیشتر دقت کن. از طناب قایق دیگر
گرفته کشید و باین ترتیب قایق کهن سال
بسلامت بساحل پهلوی رفت.

گریج برای اینکه سرافینو بتواند بساحل
پائین شود آندکی به موتور ها گاز داد و دوری
کشتی را بسوی آب آزاد بر گردانید. چند
نفری که در ساحل بودند نیز به پیر مرد گهک
کردند و او بارامی پابخشگی گذاشت و طناب
قایق را که در دست داشت بیکای از کده های
درختهای ساحلی محکم بست. گریج موتور
را خاموش کرده در عین حال پهلوی قایق را
بقایق قبلی بست و دنباله پیر مرد بخشگی
رفت.

انجا پیر مرد با دو نفری که ظاهرا بومی
می نمودند صحبت می کرد. گریج هر چه زود
تر خود را به آنها رسانده هر چار نفر در یکی
از کوزه های تنگ و تاریک فرو رفتند و بعد
دربک رستوران داخل شدند. آنجا خیلی
به عجله ماهی بریان صرف کردند، و بس
از نوشیدن قهوه منتظر ماندند. چیزی برای

وقت عابضی از قبیل وحشی بقصد اسیر
بردن به عشیره ما تجاوز میکنند.
بعد چه واقع می شد؟
پدر کلانم برای دفاع از جان افراد ملت
خود کثرت مانانه جنگید و سران متجاوز را کشت.
آیاملت از او جزء ملکیت او نبودند؟ هر کس
مجبور است برای حفظ ملکیت خود، مقاومت
کند.

گریج که غرق لذت بردن از آهنگ خوش
صدای دختر بود گفت:
منهم امشب همانطور کردم یعنی کاری
را که پدر کلان تو کرده بود.

انصافا حق بجانب بودی ولی در مورد
من که چیزی نمی فهمی!
گریج آهسته آهسته و با دقت زیاد از جا
بلند شد و در حالیکه مقابل سلیتارا خم میشد،
به او ادای احترام کرد.

پسین بازمی می خفتی. مگر به پرنسس
بودن من شبیه داری!
این را گفته بسوی بسته که با خود حمل
میکرد دوباره آنرا کشود و محتویات آن را روی
عرشه خالی کرد: جرابها، بلوزها، بطولونها
دستمالهای عرفگیر. بعد هم پیراهن های
خواب نفیس ایریشمی، کتان، توری و غیره
را هموار کرد و در آخر جواهرات خیره کننده
خود را از قبیل دستبند، گردن بند، انگشتر
و گوشواره های قیمتی برخ گریج کشید که
اکثر از الماس برلیان، یاقوت و مروارید اصل
تکین کاری شده بود. دهان گریج از حیرت
بازمانده نمیتوانست برای آنها قیمتی تعیین
کند این کلتسیون بی بهای چشمهایش را خیره
کرده بود. بالاخره بزبان آمد:

آیامنی ترسی من این ثروت بزرگ را
تصاحب کنم؟
خیر. میدانم نمیتوانی این کار را بکنی.
تو دختر ساده و خوش قلبی هستی. بگو
به بیتم چند سال داری سلیتارا؟
۱۹ ساله ام. دیگر دختر کوچکی نیستم
همچنانکه تو بکنتر انگلیسی نیستی.
تو فوکرمیکتی من انگلیسی نیستم؟
طبعانیستی. برنارد بمن گفته است که
اکثر انگلیسیها حرفه با زو خاین اند ولی تو اگر
هم انگلیسی باشی خیلی مؤدب هستی و
کتر دروغ میگوئی.

ولی تو گفستی که خود برنارد هم انگلیسی
است؟
معدرت می خواهم در مورد او صحبت
نخواهم کرد. بعد سرعت سوال کرد:

دختر که باناراحتی بسوی گریج نگاه کرد.
وضع او خنده آور بود پرسید:
بامن شوخی می کنی؟
خیر... خیر... این یک عنعنۀ قدیمی
انگلیسیاست.

استهزای خانها؟ در کشور من بازنها
جدی صحبت می کنند.
آه، پس خواهش میکنم ازین کشور
قدری بیشتر بامن صحبت کن.

دختر بعنوان توافق شروع به تعریف از
کشور حرم کرد. کشوری را که با کوهای سر
بفلك کشیده و بیابانها معاط است. خاک
حاصلخیز دارد. در میان دره های سر سبز
و شاداب رودخانه های خروشد و مردان
وزنان با روحی آزاد اینسو و آنسو میدوند و
بکار و بارزدگی دهاتی و شهری خود سرگرم
اند. وقتی اینهارا می گفت چشمانش از غرور
و افتخار می درخشید. آنقدر از معاسن
کشورش با شور و هیجان صحبت کرد که کم کم
صدایش به ارتعاش درآمد و در آخر از خون:
من نباید اینطور صحبت میکردم که
احسا سانی شوم.

گمان کنم درد دوری از وطن آزار تان
میدهد. گریج این را گفته بلافاصله بدناله
آن توضیح کرد که چنین حسی چه مفهوم عالی
و بزرگ دارد.

دنگاه دختر که باز همان حالت مفرور و
شاهین آسا بیدار شده و گفت:
بامن شوخی نکن.

گریج جدا از او معدرت خواسته اظهار
داشت.
مغزمن زبروز بر شده پرنسس عزیز.
فکر کنیید آخر من و سرافینو فقط دو ماهیگیر
ساده هستیم.

و قاجاچی.
درست است، قاجاچی هم هستیم.
شما تصدیق کنید که ما بلد نیستیم یا يك
پرنسس چگونه پیش آمد کنیم. فکر میکردم
امشب يك اندازه کار و غریبی خواهیم کرد
بجای آن کار ما بزود خود کشید و این خود برای
سرسام شدن ما کاملا کفایت میکرد.

معدرت است زخمی شدی ولی نتیجه کارت
موفقیت آمیز بود.
بآقابل ازین گاهی شخص مجروحی را
دیده ای؟

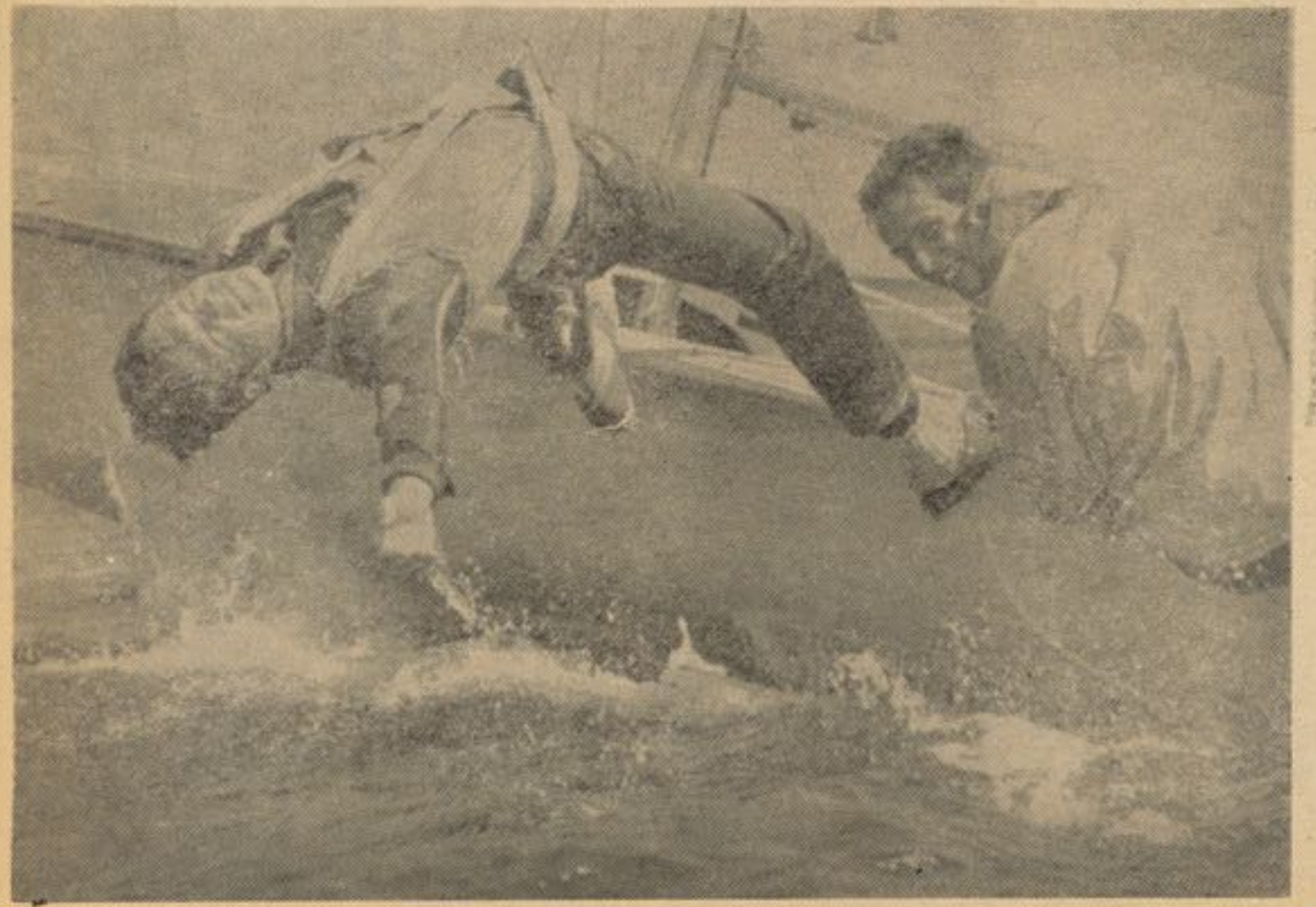
خیلی ولی این روزها نه چندان. مناسبات
ما با همسایه ها خوب است و مثل دوره پدر
کلانم زیاد جنگ و خونریزی نداریم. آن

کریج وقتی دید سرا فینو توانست پول
ها را تماما جمع بکند آنگاه سکه طلا را به
دایتون داد. دایتون سکه را بدقت دید بعد
پرسید این دختر بچه شباخت دارد ؟
کریج جواب داد :
به طلا می ماند . درخشند و لغزان .
مرد غول بیکر به خنده درآمد: «ازتو
خوشم آمد اگر خوب حرکت کنی واعتماد
مراجلب نمایی باتو کار های دیگری هم انجام
خواهم داد ولی اگر کله شقی کنی آنوقت
ازجانب نخواهم گذشت. این را فراموش
نکن»
سرافینو را نشان داده افزود:
- شعله در ساختن بدن يك انسان بايك
گلوله، برای من از بازیچه هم ارزش کمتر
دارد:
کریج در حالیکه دردل تصدیق میکرداگر
دایتون بخواهد درچنین موقعیتی سر دوی
آنانرا بسپولت میتواند نابود کند، جوابا
اظهار داشت:
- چه احتیاجی بیک بازی خطرناك داریم؟
این يك مسأله خیلی ساده است.
این را گفته سر بوتل مشروب را بساز
کرد. بعد از آنکه قفح خود وسرافینورا
لبریز ساخت، از جا بلند شد تا قفحی دیگر
برای دایتون تهیه کند. دایتون بسرعت
گفت:
- هیچ تلاش نکن. من مشروب نمی خواهم
تو مشروب خودرا بخور وبعد برو وجنسدرا
بیاور.
کریج شانه بالا افکنده مشروب خودرا
سر کشید . مثل این بود که مشروب بوجون
درهم گرفته وخته اوجان تازه می بخشد.
سرافینو هم قفح خودرا برداشت ودایتون
خطاب به اوگفت:
- لازم نیست توهم عجله کنی. اینجا
بامن خواهی ماند وقتی همکارتدختررا آورد
وبمن سپرد میتوانی بروی .
درختم این گفته اشوقتی دیدچهره کریج
درهرفته است . چنان به شدت خندیدکه
تمام ظروف روی میز بهصدادرآمد. دایتون
افزود:
بقیه در صفحه ۵۵

خوبیت نشانی را بنویسم.
کتابچه وقلم خودرا بیرون آورده روی آن
يك گروگی کشید که خیلی واضح بودوبخوبی
مسیر آنها را تعیین میکرد. کریج نگاه به آن
افکنده پرسید:
- خوب چه وقت ؟
- بشما خواهم گفت: افراد من آنجا
انتظار می کشند. خطری وجود ندارد البته
برای ما.
کریج گفت:
- برای ما هم نباید باشد خوب، پول ما را
کطف میکنند؟
مرد غول آسا دست بچیب برده یکدسته
داگر امریکایی بیرون آورد. یکپهزار دالرازان
جدا کرده روی میز گذاشت وافزود: این
برای خلاصت وقتی دختر را تحویل دادید،
سهیم دیگری نیز خواهید داشت .
سرافینو در حالیکه بسوی پولها نگاه
میکرد گفت: داشتن اینقدر پول نقد درجیب ما
خالی ازخطر نیست. دایتون جواب داد:
- کسی جرئت چب نگاه کردن به من راحتی
درخواب وانديشه خود ندارد..
سرا فینو دست دراز کرد که پولها را
بردارد ولی دست دایتون بسرعت روی دست
او فرود آمد و مرد غول بیکر بالحن سرد
پرسید:
- آیا دختر باشما هست یاخیر ؟
کریج جواب داد:
- چرا ؟ و برای اینکه باور نان بیا بد این
راتما تبا کنید . در میان کف دستش يك
لویی طلا برق میزد . توضیح داد : این را
از میان لباس هایش گرفتم لبها سها یش
غرق این طلا هست .
دایتون دست دراز کرد ولی کریج که قبلا
مشت خود را بسته بود گفت: پیرمرد را بگذار
سهیم خود را بردارد . ما مرد های کار استیم
نه گانگستر .
وقتی دایتون دست از روی دست سرافینو
برداشت ، رنگ دستهای پیرمرد سیدگشته
و چنان می نمود که قدرت حرکت دادن آنها
ندارد

- خواب می بینی . اوهم مثل ما يك
انسان عادی است
- ولی خیلی درشت اندام وکوه بیکر
است .
- آری خیلی درشت . مستی که حواله کنی
به خلا نمیرود ودر جایی از جشه اش گیر
میکند.
مرد فوی هیكل نگاهي به اطراف خودافکند
وبعد مستقیما بسوی میزبکه آنها نشسته
بودند، آمد . باجسه غول آسای خودش بالای
سیر آنها رسیده وبالحن نه چندان مؤدب
ومهربان گفت:
- میتوانم بنشینم.
رومی لپچه دارش بخوبی آشکاربود.
کریج بابای خودش يك جوگی را بسوی
اوراندو مرد غول بیکر روی آن نشست. ولی
درین نشستن خیلی دقت بخرج داد شاید
می ترسید جوگی زیر وزن سنگین او خورد
شود. در همان حال گفت:
- می خواستم بشما مشروب سفارش
بدهم.
سرافینو جواب داد:
- اگر کیناك باشد بهتر می شود.
مرد غول بیکر دست بچیب فراخ خود برد.
يك بوتل - کوروویرز- بیرون آورد وگفت:
- حتما نام مرا میدانید؟
کریج جواب داد:
- آری مستر دایتون بلینز.
مرد تائید کرد واظهار داشت:
- قرار بود شما چیزی باخود بیاورید.
- آری یکنفر را آورده ایم. ممکن است
نام او را بگوئید؟
دایتون بلینز فوراً جواب داد:
- سلینا بنت حسین از حرم منی آید.
حالا او کجاست ؟
کریج گفت:
- در فایق ما بسر می برد. چه وقت میل
دردید بیار بش ؟
- هم اکنون الساعه.
- همینجا ؟
- خیر در جزیره خانه من دارم. با فایق
نان میتوانید پیش بروید.

گفتن نداشتند و فقط باین اکتفا کردند که
تاریسیدن نوبت نوشانوش کنیالا، فقط به
نوشیدن قهوه معروف آفرودیت اکتفا کنند.
قهوه خانه آفرودیت وسیع وچار جانبش
بادیوار هامحاط شده بود. هوايش در سایه
درختان کاج راحت وگوارانی خاصی داشت.
در حالیکه داخل قهوه خانه نشسته بودند از
نمایش صفائی و نظافت داخل کوه که از
بنجره معلوم میشد، حظ می بردند. معذک
انتظار طولانی وخاموشی خسته کننده شده
بود. برای سرگرمی مشروب سفارش دادند.
مشروب هم مثل هوافضای آنجا نفیس و
مست کننده بود. هر دو بسوی هم میدیدند
زیر تاثیر مشروب فوی بی آنکه زبان
بکشایند بانگاه ابراز نگرانی میکردند که
چه شده آنها دونفر مغابرات ناشناخته ایرا
قبول نموده اند .
شاید حوادث چنان بعجله اتفاق افتاده
بود که آنها فرصت نیافتند به و خامت بعدی
اوضاع بیدیشند . چاره نبود .
حالادیکر باید انتظار بکشند . سرافینو
در طول مدت یکساعتی که بوتل مشروب روی
میز قرار داشت ، ملتفت شده بود که کریج
فقط يك گیلان نوشیده است . خوشحال
بود که فرزند خودرا بوضع سابقش بازیافته
ودیکر در او آن عطش پایان ناپذیر را در
مقابل شراب سراغ نمیکرد. بلکه میدید که
سعی داشت نیرو وچابگی سابق خود را
زودتر اعاده نماید. آری سعی میکرد همان
کریج نیرومند ، جسور ونترسی شود که
سرافینو به آن افتخار مینمود. باهمین فکر
ها وهم نشه شراب سرپرورد روی سینه اش
خم شد. فصل خوابیدن او آغاز میگردد .
کریج نگاهي بسوی او افکنده تبسم کرد .
یدر خواننده اش نسبت به سالیان قبل هیچ
فرقی نکرده بود مثل این مینمود که هنوز در
همان سالهای نخستین دوستی شان زندگی
میکند .
کریج کمی در جای خودراست شد . زخمش
هنوز بشدت دردمی کرد . لازم بود آنرا بیک
دوکتور نشان بدهد ولی در حال تا ملاقات
بادایتون بلینز باید صبوری پیشه کند .
برای خودش گیلان دیگری مشروب ریخت
ودر حالیکه جرعه جرعه از آن قورت میداد به انتظار
ختم ناشدنی ادامه داد . انتظار برخلاف
دیگران مقاومت او را زیاد ترمی کرد .
ساعتها وروز ها میتوانست انتظار بکشد
ولی در برخورد همینکه خطری را احساس
میکرد ، فوی، چابک وخطرناك می شد. مگر
لومیس از او نخواسته بود که خودرا برای
حوادث خطرناك وجدید آماده بسازد ؟ اینك
آماده می شد واتهم به بهترین صورت ...
روشنی سید مدخل قهوه خانه یکبار ،
تاریك شد. کریج بادست خود پیرمرد را
بیدار کرد. مردی فوی اندام وبلند قامت
داخل شده بود که از نظر هیكل به غول بیشتر
از آدم شباخت بهم میرساند. باقامتی نزدیک
دومتر رفتار آرامش انسان را شگفتی زده میکرد.
بینی بلند، چشمهای خاکستری رنگ
رویهرفته قیافه او را جالب جلوه میداد .
کرتی جرمی سبز ویطلون پشمی برنگت
روشنتر در برداشت .
رنگ جلدش قهوه بی خوش آیندی نشان
میداد . سرافینو که تازه از خواب هوشیار
شده بود باصدایی که هم رنگ خوف وهم پوی
شوخی داشت، آهسته بگر بیج گفت: مثل
هیو لابی است که از خلال ابرها پائین آمده
باشد، آنهم هیولایی فاقد ترحم وگذشت.
کریج مشروب خودرا بیک جرعه بالا
کشیده جواب داد:

روزهای امتحان روز های هیجان و اضطراب..

اوبدون توجه مصرف حل سوالات امتحان است .

انداخته و شروع به نوشتن می کند.

نگشتا نش را می بینم که با سرعت و اطمینان، تیز تیز مینویسد و صفحه کاغذ را پر میکند.

از آنجا بیرون می آیم، کم کم بیم امتحان مرا هم فرا میگیرد، راستی امتحان یکنوع هیجان خاصی دارد، هیجانی عجیب.

سا عتی بعد در برابر لیسه نادریه می رسم، دسته بی جوانان را می بینم، که بدقت و علاقه صفحات کتابچه ای را یکی بعد دیگر ورق می زنند. به آن ها نزدیک می شوم و به گفتگو می پردازم.

از یکی آن ها می پرسم:

- صنف چند هستید؟

میگوید:

- صنف یازده.

باز می پرسم:

- امروز، کدام مضمون را امتحان دادید؟

میگوید:

- هند سه.

آن دوخته اند.

جوانان، دختران و پسران، صبح زود بسوی مکتب ها می روند. آفتاب از گوشه شرق آسمان، آهسته آهسته بسوی غرب می خزد، سر مای صبحگاه می، لرزه خیزی، بر پیکر های آن ها، مستولی می سازد... بل باغ عمومی، امروز رنگ تازه بی دارد، دختران با لباس های سیاه و جاکت های رنگارنگ، با شتاب بسوی لیسه عایشه درانی میروند.

چهره های شاد، چهره های غم گرفته و چهره های مضطرب، همه بسوی دروازه تنگ و کوچکی هجوم میبرند، تا خود را زود تر به صحنه ای امتحان برسانند.

عقربه ساعت لحظه یی بعد، بسوی عدد ۱۰ و ۹ می لغزد، آفتاب با گرمی بیشتری می تابد و این زمانی است، که همه بر پشت میز های امتحان نشسته اند، گوش به سوال های معلمین دوخته اند، تا آنچه در طی سالی فرا گرفته اند، بازگو کنند.

در یکی از صنوف لیسه عایشه درانی معلم مشغول خواندن سوالات است، من به چهره چند دختر که چشم هیدو زم، یکی آن ها، اندامی لاغر و رنگی گندمی دارد، او با شنیدن هر سوال پریشان تر می شود، چینی بر پیشانی اش می افتد و انگشتا نش که قلم را گرفته است، می بینم که میلر زند.

ما دختر دیگری که در نزدیک او نشسته است، حالت دیگری دارد، او از شنیدن سوالات زوق زده می شود، لبخندی آشکار، بر لب هایش می نشیند، کمی با یکی از معلم ها شوخی میکند، آنگاه سرش را پایین

از گل احمد زهاب نوری

● دختری که بخاطر امتحان دست بخود کشی

زده بود...

● امسال جلو واسطه بازی ها گرفته شده است

روز های امتحان، روز های هیجان و اضطراب، روز های پر بیم و امید شاگردان است... قلب ها تند تر می تپد... چشم ها بیدار خوابی میکشد جست ها لرز لرزان، پارچه سپید امتحان را سیاه میکند و بعد، همه با نگرانی به انتظار نتیجه می

نشینند... و این روز ها روز های امتحان مکاتب و لیسه های کابل است، در همه جا، خانه ها، در بازار ها، در مجالس و محافل دوستانه صحبت امتحان است. همه از امتحان حرف میزنند و همه چشم به پایان

امتحان هیجانی خاص دارد و این عکس صحنه یی از امتحان را نشان میدهد .

این روزها، روزهای امتحان سکا تبه و لیسه ها است، روزهای هیجان و روزهای بیم و امید...

خواب آور خود کشی می کنند من هم تا بلیت های زرد رنگی که پدرم شب ها میخورد بر داشته و با ترس یکی را خوردم، دوم را هم خوردم، اما هنوز تا بلیت سوم را نخورده بودم که ما درم خبر شد و مرا نگذاشت تا دیگر تا بلیت هارا بخورم... ساعتی بعد بخواب رفتم و در حدود شش هفت ساعت خواب بودم...

از آن روز به بعد، دیگر مرا ملامت نمیکردند و حتی در باره ناکامی ام، نیز در خانه ما حرفی زده نمی شد.

من هم تصمیم گرفتم تا امسال درس بیشتری بخوانم و جبران سال گذشته را بکنم.

این دختر ضمن گله از دوستانش گفت:

... اما یکی دو نفر در صنف ما ازینکارم خبر شده بودند و حالا مرا آزار میدهند.

موفقیت او را می خواهم و از نزدش خدا حافظی میکنم، راستی **بقیه در صفحه ۶۰**

همه گوش به سوالات داده اند و دل ها در سینه های شان تند تند می تپد...

مثلا نوشتن نقل تو سطر نوک سوزن بای لا قلم های خودکار نوشتن بالای خط کش و مثلثات قطعی پرکار، نصب پرزه های کاغذ به لاشتیکی و قرار دادن آن در بین آستین، نوشتن نقل به دستمال های پنبه ای و بالاخره تبدیل کردن پارچه بین دور رفیق، از اقسام نقل کردن های شاگردان بشمار می رود.

ازین جوان خدا حافظی میکنم، بعد بسوی مکتب دیگری میروم، در نزدیک زیارت شاه دوشمشیره لیسه دخترانه آریانا واقع شده است، در آنجا دسته ای دختران را می بینم که از مکتب بیرون می آیند.

بیغله «ش» قصه جا لیبی داره، او را چند دختر شوخ که همایش بودند، بمن معرفی کردند، نخست نمی خواست تا قصه اش را بگوید، ولی وقتی به او اطمینان دادم که نامش را نمی نویسم، اینطور گفت:

... پارس سال در امتحان ناکام ماندم، والدینم و مخصوصا پدرم خیلی متاثر شد و مرا سرزنش کرد، من هم خیلی خجالت میکشیدم بالاخره یکروز تصمیم گرفتم خود کشی کنم و خود را از ملامت آنها خلاص کنم، شنیده بودم که با قرص

راه، به نقل کامیاب شدم، او که اطمینان نش را تا اندازه ای جلب کرده ام، یک مشت کاغذ های قات شده را، از جیبش بیرون می آورد و میگوید:

... این ها، همه نقل است، سه یا چهار شب زحمت کشیدم تا نوشته کردم، اما...

می گویم: اما چه؟

جواب میدهد:

... اما، امروز نتوانستم از آنها استفاده کنم.

این جوان در پاسخ سوالم که چطور می تواند جواب مورد نظرش را در صحنه امتحان از بین این همه پارچه های کاغذ پیدا کند؟ میگوید:

... درس های کتاب را به ترتیب در تریشه های کاغذ نوشته ام، البته همان درس ها که یا دنداشتم بعد این کاغذ ها را در قات سر آستینم جای داده بودم، من در همان لحظات اول که سوال ها را شنیدم میدانستم که جواب آنها در کدام پارچه کاغذ نوشته شده و لسی نتوانستم تا آن را بیرون بیاورم.

او در باره انواع نقل ها می گوید: ... بچه برای نقل کردن، ابتکار های عجیبی میکنند، اما استادان نیز گاه گاه، این راز هارا کشف می کنند.

... آیا سوالات شما مشکل بود؟

... نه... بسیار آسان بود.

اما، جوان دیگری، اعتراض میکند او میگوید که سوالات هند سه خیلی مشکل ساخته شده بود، جوان ولی ادعا میکند که آسان بوده و بعد گفتگوی شان ادامه می یابد، درین لحظه بچه های دیگر نیز به طرفداری آنها وارد گفتگو می شوند و من بداخل مکتب میروم. در صحن لیسه نادریه جوانان، عده ای خندان، عده ای هم متفکر و گرفته، راه می روند، بایکی آنها به گفتگو می نشینم. این جوان قدی بلند دارد، موی هایش را بیکطرف شانه کرده و دریشی سرمه ای بتن دارد.

میگوید که نامش (ح.ا) است و در صنف دهم درس می خواند از او می خواهم تا درباره «نقل کردن» بچه ها، کمی حرف بزند، می گوید:

... امسال نقل کردن مشکل شده، معلمین با مراقبت بیشتری می کشند تا کسی نقل نکند.

می پرسم: تا حال خودت هم نقل کرده ای؟

میگوید:

... بلی... پارس سال شش مضمون

پروین صنعتگر هنر مند تنها و گوشه گیر

پروین صنعتگر و استادبیسد در حال تمثیل

پروین : فکر میکنم بین شغل معلمی و هنر پیشگی شباهت هایی وجود دارد
پروین درباره آینده اش اظهار نظر نمیکند

مدتهاست سر و صدای من از میدهد :
پروین صنعتگر شنیده نمی شود .
این هنر مند که زمانی دوش بدوش سلطانی معلمه هستم .
شوهرش کار هنری خود را دنبال میکند ، اکنون به تنهائی کار هنری خود را تعقیب میکند .
پروین را در خانه اش ملاقات کردم مثل همیشه صمیمی و خوشش بر خورد جلوه میکرد ، گاهی بفکر فرو میرفت و زمانی لبخند میزد . او با خواهرش قمر که صاحب منصب پولیس است در اپارتمانی واقع در میکرو ریان زندگی میکند پرسیدم :
پروین جان ... غیر از کار هنری وظیفه دیگری هم دارید پروین پاسخ :
پروین : من در مکتب مجبوس بودم .
آیا از کار معلمی تان راضی هستید ؟
پروین میگوید :
شغل معلمی برای من شغل دلچسپی است . من فکر میکنم بین هنر پیشگی و معلمی شباهت عائی وجود دارد . بعلاوه برای اینکه بتوانم زندگی خودم را تامین کنم مجبورم هم معلم وهم هنر مند باشم می پرسم :
وسعت کار هنری شما مثل سابق نیست ، علت آن چیست ؟
پروین پاسخ میدهد :
شاید منظور تان این باشد که

قبل برین فعالیت هنری من بیشتر بود و حالا کمتر شده ؟
بلی همینطور است .

من در راد یودر نمایشنامه های رادیوئی سهم داشتم ، وعاب هم پا من در آنجا کار میکرد ، بعد به اثر بعضی فشار ها و از جمله ترسیدن مرتب من برا دیو همکاری ام با رادیو قطع شد ، آنوقت ها که من در رادیو کار میکردم تازه داستانهای دنباله دارد را آغاز کرده بودند بعد در فلم روز گاران هم حصه گرفتم .
می پرسم :

پروین صنعتگر در صحنه ای از درام مفتش در پهلوی ساغر هنر مندان کشور

- شما در فلم روز گاران نقش خوبی داشتید، آیا میتوانید فلم روز گاران را با فلم اندرز ما در مقایسه کنید...؟

- مسلم است که هر دو فلم از نظر تخیلی خالی از نواقص نبود ولی در مورد اینکه کدام فلم بهتر بود من نمی خواهم اظهار نظر کنم، بهتر است درین باره دیگران قضاوت کنند گذشته از آن این مقایسه فکر درست نیست، چون صنعت فلم سازی در کشور ما هنوز در نطفه است و گام های نخستین را بر می دارد بهتر است از خرد گیری زیاد در مورد آن خودداری شو دو به عوض آن مشکلات عمده ای که از نگاه فلمسازی قرار دارد مرفوع شود.

می پرسیم:

- در کدام نما یشنا مه تیا تر خود را موفق تر حس کردید .
- درین مورد هم باید تماشاگران قضاوت کنند، من در درامه های تازه بازی کرده ام، ولی مردم نما یشنا مه مفتش اثر گو گول را بیشتر پسندیدند، فکر میکنم آن نقش قویتر از نقش های دیگری بود که من بازی نمودم .

- آیا میخواهید باز هم در فلم بازی کنید .

بقیه در صفحه ۶۰

از چپ بر راست: مرحوم و ها ب صنعتگر - پروین صنعتگر - سید شریف حارث و ضیا بیسد در یکی از نمایشنامه های تیاتر

سباوون غرنی

هغه دودونه چه باید لاپسی و خلیزی او صیقل شی

منډی وهی او هره خوا سر گر دانه دی. ما شین او بناری ژوند دانسانانو اړیکې داسی تنظیمی کړی چه یواخی باید کار وکړی، پیسی و گتبی او پدی پیسو باندی یو بخور و نمیر ژوند سنډال کړی. خوله ښه مر غه زموږن پر ټولنی کی داسی شرایط لاشته دی چه انسا نان سره لدی ټو لو ستو ما نیو، سره لدی ټو لو لالها ند یو او منډو را منډو بیا هم سر یو بل سره خوا خوږی لری او بیا هم له یو بل سره مر سته کوی.

مساپر پایې، بی و زلی ته لاس ور کوی او دیوه زړه ما تی ډاډگیرنه کوی. او دا زموږ دټو لنیز او ولسی ژوندانه هغه له ښیگنی څخه ډک اړخ دی چه موږ نه یواخی پری ویاړلی شو، بلکه ډیر غنیمت یی هم گڼو.

پدی شرا یطو کی چه دنسری. دبیلو بیلو گو ټو نو څخه په ورځ کی د فقر ولری او بد مر غی خبرو نه را رسپری، او پدا سی حال کی چه ددی زړی سپاری په هر گوټ کی دانسا نانو تر منځه بد مر غی او خبی وهی ز موږ په و طنوا لو کی دا په زړه پوری رو حیه شته چه یو تر بله مر سته و کړی. او له و ږیو او بی وزلو سره دلاس نیوی په رو حیی بر خورد و کړی. دلته زموږ هدف دا ندی چه په هغو ژو رو طبقاتی فاصلو پرده را و کا ږ و کومی چه دنو رو ټولنو په شان زموږ په ټولنی کی هم شته خو دولسی ژوندانه په شرا یطو کی موږ وینو چه انسا نان یو تر بله مرسته کوی، او خوا خوږی لری. اود انسا نیت او عا طفی په نوم دسختی په وخت کی دیو بل لاس نیسی او په بد مر غیو کی سره لاسو نه ور کوی.

پاتی په ۵۹ مخکی

چور لو ونکی پیری او زمانی په شرایطو کی انسا نان دژو نددنو یو منا سبا تو سره ډیر سره لری شویدی. اقتصادی جبرو نو دخلکو تر منځه ډیری ژوری فا صلی پیدا کړی. انسا نان پدی عصر او پیری کی ډیر ستو ما نه دی او ډیر خلک هن دیو بل داحوال له یو ښتلو څخه هم عا جز دی. اقتصادی جبرو نو خلک ډیره سره لری کړیدی. خلک دمعا صری پیری په شرا یطو کی په یوه کرپ ډوډی پسی لاهانده

مر سته ور سره کیری. مسا پر ته ډوډی ور کوله کیری، اود شپسی خای ور ته برا بر یزی.

همدا چه یوی سیمه ته یومسافر راشی نو پرته لدی چه دا تو پیر ولری چه دچا میلمه دی، ټول کلیوال او خیلوان دهغه عزت کوی او ډوډی ورته برا بر وی.

دا ښگڼه ډیره په زړه پوری ښیگڼه ده. او له همدی په زړه پوری رو حیی سره زموږ وطنوا لو تراوسه پوری ژوند کړی دی زموږ ددی سر

هر ولس یو شمیر ښیگنی لری او البته ددی ښیگنیو په څنگ کسی یولر منفی او تا وانی کو و نکسی دودونه. ز موږ و لس هم په خپل ټو لنیز ژوندانه کی ددغسی ښیگنیو لرو نکسی دی.

هغه ښیگنی چه مسری پری ویاړلی شی.

ددغو دو دونو په څنگ کی یو دا دود دی چه هیڅ انسان له خپل نه نیولی تر پری پوری بی بانه پاته کیری او هرو مرو، هر چیری چهوی

دهانمندان خارسان

فلم های قرغزستان

دوفلم از ساخته های «قرغزفلم» اتحاد شوروی در سایر ممالک بااستقبال فراوان مواجه شده است، یکی فلم اولین معلم و دیگری

«قهرمانی های لاریسه شپیتکو» این فلم ها علاوه ازینکه دو اثر برجسته هنری بشمار می روند، معرف کلتور خاص منطقه قرغزستان نیز می باشند، این فلم ها جایزه بین المللی شده اند. درین آواخر استدیوی قرغزفلم، فلم دیگری به نام الینوی ماکوی میسازد که دایرکتر آن رژیسور جوان قرغز «بولوت شمشیوف» می باشد. این شخص در ماسکو در انستیتوت سینما توگرافی بحیث هنرپیشه کار میکرد، در مراحل

اولیه دایرکتری خود او فلم های مستند و اخباری تهیه میکرد. چنانچه یک فلم مستند او جایزه بین المللی رادر فیستوال هوبر هاوژن کمایی کرد. سپس او به ساختن فلم های هنری شروع کرد اولین فلم هنری او «فیرموئرکاراش» و دومین فلم او «الینوی ماکوی» می باشد فلم دومی او باعث شد که سماییل چوکماروف جایزه بهترین اکتور مرد در تبلیسی نصیب شود. نقش هیرو بین رادر فلم مذکور هایتور گن کاروا بازی نموده است.

درعکس سماییل چوکماروف و هایتور گن کاروا را در صحنه ای از فلم «الینوی ماکوی» مشاهده میکنید.

فلم های جدید بلغاری

صنعت فلم سازی در بلغاریه بسرعت پیش میرود درسا لهای اخیرفلم های بلغاری در اکثرکشورهایجهان به نمایش گذاشته شده ومورد استقبال فراوان قرارگرفته است، چندی قبل فیستوالفلم های بلغاری در کشور های همچو ارمنستان بلغاریه به نوبت دایر شده بودوفلم های باارزشی ازین کشور نمایش داده شد درعکس چند صحنه از چندفلم بلغاری رامشا هده میکنید درعکس بالا صحنه ای از فلم «دزدشفتالو» رامشا هده میکنید، این فلم در کابل هم نمایش داده شده درعکس دوم صحنه ای ازفلم «درازترین شب» مشاهده میشود، این فلم در اتحاد شوروی بیشتراز

خود بلغاریه مورد استقبال قرار گرفت. موضوع این فلم مربوط به جنگ عمومی دوم است. عکس سوم مربوط به فلم «سلطان و جنرال» است درعکس چهارم صحنه ازفلم فرشته ها را مشاهده میکنید. این فلم ها همه بعد از سال ۱۹۶۷ ساخته شده است.

فلم های جدید هالیوود

درین آواخر در هالیوود فلم هایی از زندگی قهرمانان سپاه پوست وستاره های جاز سیاه پوست تهیه می نمایند.

بعد ازجودی گرلا ندویلی هو لی دی حالانوبت «بسی سمت» رسیده است. نام فلمی که از زندگی او تهیه میشود ملکه بلوسه گذاشته شده است، زیرا خود آن آوازخوان به همین نام یاد میشود. این هنرمند درسال ۱۹۳۷ بعزت نامعلومی در گذشته است، ولی هنگام مرگت چهل ساله بود، علت مرگت و تقریبا واضح بود زیرا در آن وقت هاکمک های اولیه طبی برای سیاه پوستان میسر نمیشد.

درعکس آر تیست دیگری بنا م «روبرته فلک» مشا هده میشو دکه نقش «بسی سمیت» را بازی میکنند.

در عشق تو کجاست پرستم گویند
که زیند و خرابم پرستم گویند
ایسایم از کجاست پرستم گویند
منشایم باینکه بر چه پرستم گویند
بوسید در آغوش

لحظه دیدار

لحظه دیدار نزدیک است
باز من دیوانه هستم
باز می لرزد دلم، دستم
باز گویی در هوای دیگری هستم
های! می ریشی صفای زلفکم را بساد
های! می خراشی بغفلت گونه ام را تیغ
آبرویم را نریزی دل!
لحظه دیدار نزدیک است
م . امید

زیر نظر کل محمد انبیار

از: ایوانف

رازدل

میگویی راز دل خود را با تو حکایت کنم؟
ولی حرف زدن چه فایده دارد؟ مگر نه امواج
لطفی آید در فضای بیگانه لاجوردین گرمی
شعله های آتش هوس مرا برای تو ارمغان
می آورند و دل من از خلل رؤیای دلپذیر
فراموش شده، و بسوی تو میکند؟

این فاصله آسمانی چه زود طی می شود؟
هنوزیک لحظه بیش نگزشته است که من
خود را رو بروی تو می یابم . می بینم که در این
لحظات هنوز ، ها له ای از سپیده دم
زیبا و رؤیایی بر گرد سورت نشسته است.
و تو در این حال ، با مهربانی و غم آخرین
خاطره های حیات زمینی را که در خواب گران
رفته اند بر می انگیزی .

دوباره خاطرات گذشته ، خاطرات رنجهای
کهن و اشکهای سوزان باز گشته اند. زانو
در برابر دریاچه مرموز اسرار زمین زده ایم
و در هوای آنچه باز گشت نداشتند اشک
می ریزیم. آیا به مردمان نمی گوییم؟ اوه،
نه، زیرا آنها روزی باز گشت می کنند.

بر مردمان نمی گویم، بر زندگی گریه
می کنم، و در این ضمن ، سالهای زمانه،
در حلقه ابدیت خود می آیند و می گذرند.
آیا راه حتی گذشته جز در سایه رنجهای
کهن و اشکهای سوزان است ؟

شکن مو
هر لحظه شکن بر شکن مو مگن
وان زلف شکسته باز بر رو مگن
بر خاطر از زها غباری بنشست
از بهر خد ا گره برابرو مگن
«خواجه»

فراق
یارب تو مرا بسیار د مساز رسان
آوازه دردم بهیم آواز رسان
آن کس که من از فراق او غمگینم
اورا بمن و مرا باو باز رسان
صحت

قومی که حقبت قبله صحت شان
تا سر داری مکتب سو از خدمت شان
آنها که چشیده زهر آفات زده سر
خاصیت تر باق د هد صحت شان
«ابو سعید ابوالخیر»

صبح دهکده

در کنار قلعه های دور دست
او فتاد از دست گردون و شکست
زی دیار نا شناسی رخت بست

میزند آهسته چشمک سوی من
نرم نرمک میوزد به روی من
شمع سیم اندام وز دین موی من

رفت روی قلعه و یران بخواب
گله مرغا بیسان را سوی آب
گشت خوش نین از شعاع آفتاب

کوزه ها بر فرق و چادرها بدوش
در پی هم سوی رود پر خروش
ناله های دلپذیر نی بگوش
«محمود فارانی»

ماعتاب نقره گون شد ناپدید
سایر گلگون و لبریز شفق
کاروان شب ز دست آسمان

اختر صبح از کنار ابرها
باد خوشبوی سحر گاهی زباغ
میشود خم از دوش ر قاصه وار

جغد شد خاموش سر در زیر بال
کودکی آواز خوا نان میبرد
قله های نیم رنگ کو صبار

دختران رو ستایی مست و شاد
میروند از کوره راه بیج ، بیج
میروند از جنگل خا موش دور

سرود پائیز

ز مرد حل شده در آب زربه دست خزان.
چکید هر طرفی روی بر گهای شجر
کشیده خامه نقاش رازهای زمان
بهر صحیفه زخم چهره ای بدین منظر
پائیز دل گزایی ، مانا که غم فزایی
از دیدن رخ تو، شد چشم باغ خیره

فضای مهر شد از باد مهر گانی سود
چراغ روشن امید بوستان خاموش
ز بیم، چهره اوراق می نماید زرد
چو عاشقی که گشت بار درد ورنج بدوش
تو موسم عزایی، مستو جب سزایی
غارتگر گلستان، روز گل از تو تیره

گلاب ریخت زهم، داد عطر خود به صبا
به زندگی وبه مهر وبه عشق گفت سلام
تبسمی به لبش نقش بست وقت فنا
دریغ ، کس نمود آرزوی خویش تمام
بلبل، پیا کجایی، مانا که بی وفایی
سازی به وقت مردن، بایک نگاه خیره

طبیعت است ملول وز سینه آه کشد
پریده رنگ ز رخ بانگه خون آلود
کشد هر آنچه دو دل داده تباه کشد
در آن و داغ اخیری که روح کرده صعود
پائیز رنج زایی ، در اوج نارسایی
حال دل طبیعت، با شد بدین وتیره

اراده داده به وحدت ، عنان بدست خیال
روان به وادی تنهایی در کناره غم
دلم فتاده به فکر بهار و یاد وصال
من و تگار به غمی که بود رشک ارم
مشکل بود جدایی، ای فصل گل، کجایی؟
کا مروز به سرم ، اندو گشته چیره

کجا ست تابش مهر بهار و خنده گل؟
چه شد فضای معطر، چو آفتاب نشست؟
کجاست پرتو مبتاب و نغمه بلبل؟
کجاست ناله موزیک و بار باده بدست
دل، در چه مبتلایی، در رنج و در عنایی
ای دیده، فطره ای اشک، بروز گار تیره
م ، موسی نهفت

قصه

هر گز این قصه ندانست کسی
آتش آمد بسرای من و خا موش نشست
سر فرو داشت، نمی گفت سخن
نگش از تکم داشت گریز
مدتی بود که دیگر با من
بر سر مهر نبود
آه، این درد مرا می فرسود:
- «اوبدل عشق د گر میوزد» ؟
گریه سر دادم در دامن او
هایهائیکه هنوز
تم از خاطره اش می لرزدا
بر سرم دست کشید
در کنارم بنشست
بوسه بخشید به من
کی میدانستم
که دلتش بادل من سود شدست!

کتابخانه ای در دلیلیخ

فرانسه متولد شده و تا بعیت دولت فرانسه را نیز دارد و در رشته‌های مختلف با ستا نشناسی کتا بهاو مقالات متعدد نوشته است . از جمله آثار قیمتدار وی یکی تراجم کتبرای اول اوست درباره استیتک تصویر و ادبی در زمان ماقبل هجوم مغولان که نشر شده است .

داستان ورقه و گلشاه عیو قی که از آثار ارزنده ادبی قرن پنجم تا ششم هجری بشمار میرود و بامتون عامیانه همان داستان تفاوت فراوان دارد توسط وی به فرانسه ترجمه و نشر شده است و متن آن نیز از نظر تاریخی اجتماعی و ترکیب تم‌های ادبی بوسیله او ارزش یابی گردیده است .

همچنین دکتور شیروانی در مورد هفتاد و یک تصویر میناتور در یک نسخه خطی منحصر بفرد کتابخانه توپ قاپو - استانبول - تحقیقی دارد .

و با توجه به کوششهای دقیق علمی که دانشمندان ممالک دیگر درباره آثار بازمانده از نیاکان ما انجام میدهند ، دامن همت بکمرزده به کشف چنین گنجینه‌ها که در هر گوشه کشور مادر دل خاک نهفته است بپر دازند و صفحاتی زرین بر اوراق تاریخ علم و هنر این سر زمین بیفزایند .

مسافری از مغرب زمین

این مسافر که از مغرب زمین آمده و داستان گنجینه‌ای در دل بلخ را از یک گوشه سر زمین خود مابرای ما به ارمغان آورده است ، همان مستشرق محقق است که قرا و است اطلاعاتی درباره مسجد حج پیاده از زبان وی بخوانند گان ژوندون تقدیم کنیم ، بنا بر این بد نیست که نخست خود او را بشناسیم

او آقای ملکیان شیر وانی اصلا از مردم باکو آذربایجان است که در

چه روز گار های با شکوه و جلال را پشت سر گذاشته است .

از جمله آثار گرا نقد ریاستانی این شهر پر آوازه که از زمان آغاز طلوع اسلام درین سر زمین حکایت میکند و متا سفانه بر اثر حوادث روزگار بحالت نیمه ویرانه ای در آمده است ، مسجدی است بنا م (مسجدی حج پیاده) در ۱۲ کیلو متری جنوب شهر قدیم بلخ ، که از لحاظ قدمت تاریخی و اهمیت نفوسسی که در آن هنوز بجا مانده است در خور تحقیقات علمی و شایسته بحث و فحص فراوان است .

درین مقاله قسمتی از تحقیقات علمی که توسط یک مستشرق نامور درباره مسجد حج پیاده صورت گرفته است ، از زبان خود او باطلاع خوانندگان عزیز مجله رسا نیده میشود ، باشد که دل بستگان آثار نفیس باستانی را پسند آید

سرزمین بلخ در کشور ما نام و گذشته پر شکوه و جلال دارد . نام بلخ آنچنان پر آوازه است و آنچنان شکوهمند است که کمتر شهری چون بلخ در سر زمین آریانای کبیر ، خراسان باستان یعنی افغانستان امروز توان یافت .

بلخ از زمانه های باستان نام آور بوده است ، معبد نو بهار آن هزاران سال زیار نگاه پیروان آیین های باستانی در این شهر بوده است و آن هنگام هم که دین مقدس اسلام از سر زمین عرب به

افغانستان نفوذ یافت ، با زهم بلخ نام البلاد نام گرفت و از آن بعد تارو زگار ما با اینکه چندین بار ویرانی های عظیم در آن راه یافت و دچار قتل عامها گردید ، عظمت باستانی خود را حفظ نمود و هنوز از نقش و نگار درودیوارهای شکسته آن پیداست که این شهر که سنسال

خواندن کتیبه های تاریخی جز کارهای تخصصی من است .

ای شما رابه تحقیق درباره آثار باستانی افغانستان وادار کرده است ؟

شیر وانی بلی، من اصلا تحصیلات خودرا در رشته مطالعه خطوط باستانی انجام داده ام و بنا بر آن خواندن کتیبه های تاریخی جزء کار های تخصصی من است اما آنچه لطفا ورق بزنید

که بگویم تخصص اصلی مستشرق موصوف درخواندن خطوط باستانی است .

واکنون گفتگوی را که بین خبر نگار مجله و آقای شیر وانی صورت گرفته است در اینجا می آوریم :

ژوندون - آقای شیروانی !
ممکن است بفرمایید چه انگیزه

کتیبه های در دل بلخ

تزد کتو رای دوم خودرا آقای شیروانی درباره تزاریح اشیاء - مفرغی دنیای دری زبان نوشته است و شاید لزومی نداشته باشد

لت
های
هاو
سی
اره
ن
ه
که
تا
ون
وان
و
نظر
ی
یده
ورد
سک
مازه
یقی

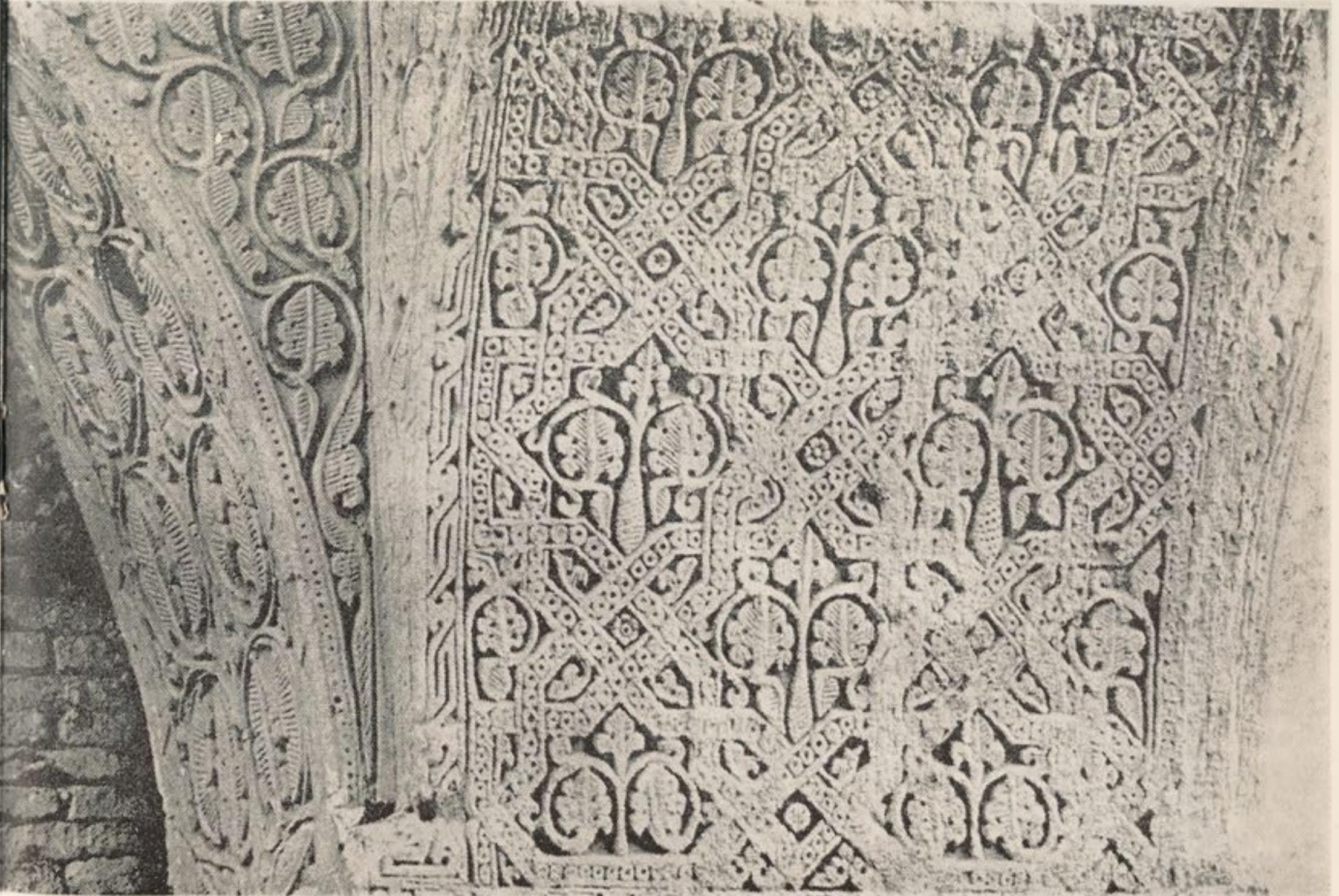
گنجینه‌ای در دل بلخ

پنج سال قبل نیز به افغانستان آمده بودم

مردود بحث هم در اطراف خطوط باستانی دور میزد که طبعاً حس کنجکاوی مرا بر می انگیخت و در نتیجه علاقه من به مطالعه کتیبه‌های باستانی افغانستان افزایش یافت. **زوندون** - از کتیبه‌هایی که تا بحال دیده‌اید کدامش از همه بیشتر بنظر شما جالب آمده است؟ **شمیروانی** - کتیبه‌های تاریخی افغانستان، هر کدام از لحاظ علمی جالب توجه است ولی من برای شما مرابه کتیبه‌های افغانستان پیش از پیش علاقمند ساخت یک تصادف بود، باین معنی که پنج سال قبل اولین مسافرت من به کشور زیبای شما اتفاق افتاد، در آن سال من برای اولین بار بعنوان نماینده دولت فرانسه در سیمینار نسخ خطی کابل شرکت کردم، در این سیمینار تعداد زیادی کتاب خطی و قطعه‌های خطوط خوشنویسان بمرض نمایش گذاشته شده بود و موضوعات

از کتیبه‌ای نام میبرم که در نوع خود نادر و کمیاب است و آن کتیبه زیارتگا همی است در ۶۰ کیلومتری غرب بلخ بر سر راه قدیم آقچه که به «امام صاحب» مشهور است. این زیارتگاه از نظر تزئین داخلی سالم است و گچ بری آن ممکن است در اواسط یا اواخر قرن چهارم هجری صورت گرفته باشد و امضاء هنرمند گچ بر در زیر گنبد بعد از کتیبه‌ای دیده میشود که اول یک دعا و بعد اسم شخص هنرمند را میدهد. اینست که متن آگنده از اصطلاحات چیز یکه جالب تر از همه است اسمعیه است و میدانید که در آن ایام، اسمعیلیان در بد خشان و بلخ یا تمام خراسان بسیار بوده اند، ولی در هیچ کتیبه‌ای باین وضاحت اصطلاحات آنان بکار نرفته است و

بقایای مسجد حج پیاده، مخصوصاً آن قسمت از ستونها که باقی مانده نشان میدهد که سبک تزئین داخل مسجد در این قسمت از دیوار اسلام بکلی منحصر بفرد است .

ازین لحاظ کتیبه مزبور ارزش فوق العاده تاریخی دارد .

ژوندون - آقای شیروانی الطفا
درباره این کتیبه قدری بیشتر توضیح بدهید که متن آن از چه قرار است؟
شیروانی - من خیلی متأسفم هستم که متن کتیبه عجالتاً بیاد من نیست ولی آنرا پنج سال قبل در نشریه هنر های اسلامی پاریس چاپ کرده ام .

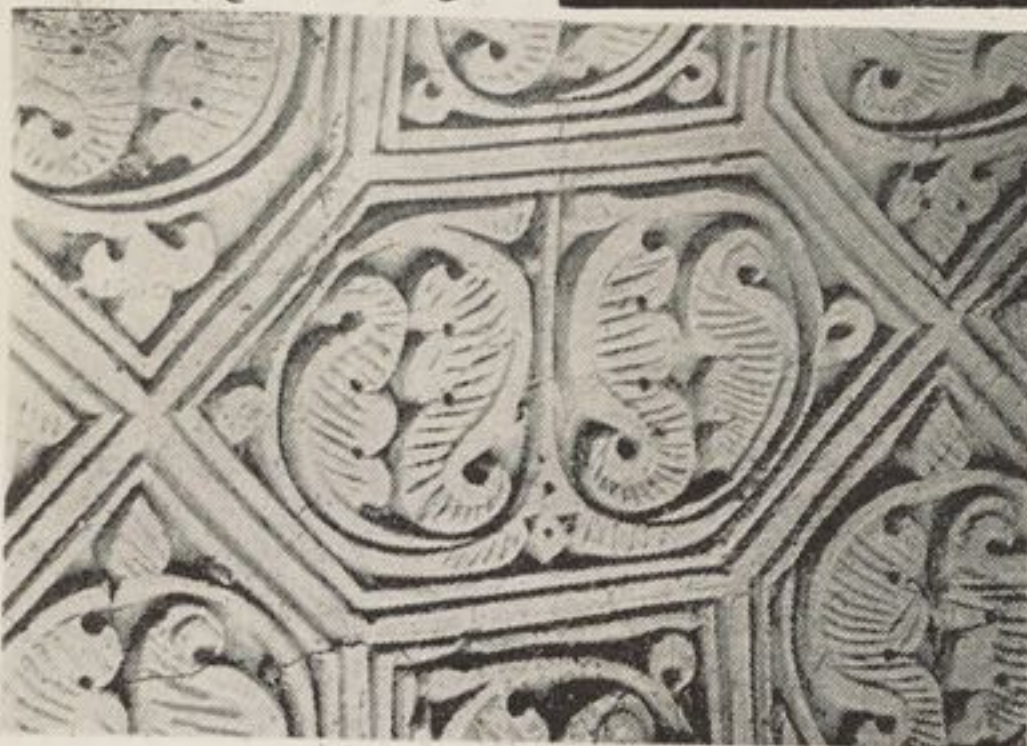
ژوندون - غیر از زیارتگاه امام صاحب نظر شما کدام جای دیگر اهمیت فوق العاده دارد؟

شیروانی - مسجد حج پیاده که حقا می توان آنرا گنجینه ای در دل بلخ نامید، این مسجد که در جنوب شهر بلخ واقع شده است از زیبا ترین ساختمانهای اسلامی در افغانستان است چنین ساختمانی قبلاً نه در ایران ساخته شده و نه در ماوراء النهر که اکنون جزء خاک اتحاد شوروی است البته مسجد دامغان ممکن است قدمت داشته باشد ولی آن مسجد در طول تاریخ دست خورده

و شکوه ابتدایی خود را از دست داده است، اما مسجد حج پیاده با اینکه اکنون بصورت خرابه ای در آمده است، ازین جهت جالب است که دست نخورده است. باید یاد آوری کنم که من قبلاً مقاله ای در باره مسجد حج پیاده نوشته بودم که در مجله افغانستان نشر شده است ولی مقاله من اولین مقاله ای درین موضوع نیست برای اینکه قبلاً خانم گا لیا بو گا چکنوا روسی در باره معماری این مسجد

گنجینه ای در دل بلخ

هنری اونطباق داخلی است در صورتیکه سبک تزئین ساختمانهای سامراء اقلاً در سبک کاملاً دو گونه است. دیگر اینکه سبک تزئین قسمتی از مسجد حج پیاده که شبیه

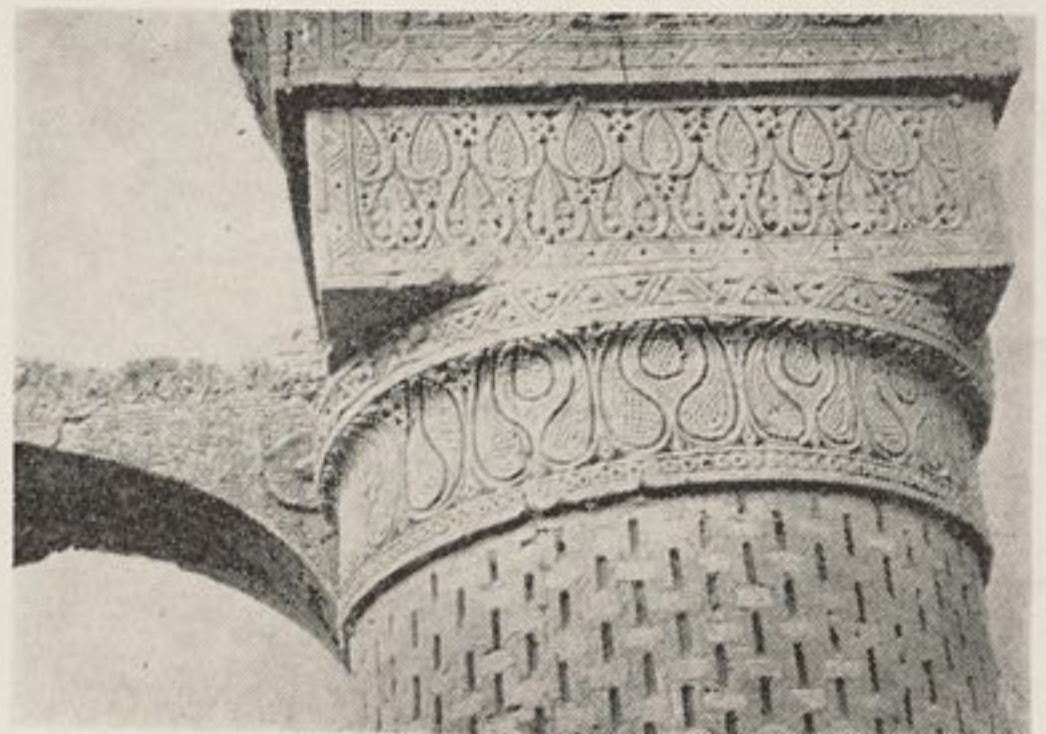

دیوار های مسجد حج پیاده با سبک واحدی تزئین یافته است .

به بر گهای تاك زینت یافته است شباهت بسیار نزدیک با نقشهای ظروف سیمینی دارد که از ویرانه های طبرستان بدست آمده و تاریخ آنها به قرن دوم تا سوم هجری میرسد و این شباهت تزئینی نشان میدهد که مسجد حج پیاده از قدیمی ترین ساختمانهای افغانستان و از اولین عهد هنر اسلامی در این بخش جهان بوده است.

مقاله کوتاهی به زبان فرانسوی در مجله افغانستان منتشر کرده بود. اما مقاله تحقیقی و نوشته من در باره تزئین این مسجد بود، سبک تزئین بقایای مسجد حج پیاده از تباط بسیار نزدیک بایک قسمت از تزئینات قصور قدیمی «سامراء» در عراق که در اوایل قرن سوم هجری ساخته شده است دارد. معیناً سبک تزئین مسجد حج پیاده از نظر فنی دارای وحدت

لطفا ورق بزنید

ستون دیگری از بقایای مسجد حج پیاده

بقایای مسجد حج پیاده نشان میدهد که این مسجد قبل از ویرانی از نظر معماری فوق العاده زیبا و جالب بوده است

های خارجی آن در زمان وزارت میرعلیشیر نوانی ساخته شد اشتباهی بزرگ بوده است. **ژوندون- چرا؟** **شیروانی:** برای اینکه:

اول- ابعاد گلدسته تغییر کرده زیرا اول بلند بوده است و بعد کوتاه تر شده است. دوم- کاشی کاری از نوشته شده است که هیچ ارتباطی با کاشی کاری زمان غوریان و تیموریان ندارد و میدانی که از کاشی کاری زمان تیموریان نمونه های فراوانی

تجربیه ای در دلبلیغ

که با ترمیم هرگز بهتر نخواهد شد و کیفیت تزئینی منحصر بفرد خود را در صورت اقدام به ترمیم، از دست خواهد داد، یعنی بهتر است بهمین شکل حفظ شود زیرا ترمیم اخیر مسجد جامع هرات که در زمان ابو الفتح محمد بن سام غوری ساخته شد و پیش و سردر

شیروانی: نظر من اینست که اداره باستان شناسی قرار معلوم تصمیم گرفته است بقایای مسجد حج پیاده را با سیله آهن پوشی خفیف از ویرانی باز دارد، بهتر است که از ترمیم آن صرف نظر کند بر ای اینکه نوع تزئین و گچبری طور است

موضوع دیگر که اهمیت بسیار دارد اینست که ستونها و طاقهایی که از این مسجد باقی مانده است نشان میدهد که این مسجد تا زمانی که ویران نشده بود فوق العاده زیبا بوده است در حالی که تصور سامراء در عراق ویران شده است و نمیتوان نوع معماری و ساختمان آنرا کاملا مشخص کرد.

ژوندون: بنظر شما آقای شیروانی، تاریخ مسجد حج پیاده بکدام قرن میرسد؟

شیروانی: گمان میکنم این مسجد در حدود سال یکصد و چهل و اندی در بلخ ساخته شده باشد بعد از آنکه شهر بلخ در حدود سالهای یکصد و پانزده تا یکصد و بیست و یونان شده است.

ژوندون: ممکن است دلیلی در این مورد بیاورید؟

شیروانی: طوریکه گفتم این یک گمان و عقیده شخصی است و اصراری هم به قبولاندن آن ندارم. اما باید یادآوری کنم که در کتاب تاریخ فیضایل بلخ، از مسجدی یاد شده که ممکن است همین مسجد باشد ولی هیچگونه تائیدی درین مورد وجود ندارد، این نکته را هم نباید فراموش کرد که بقایای ساختمان مسجد حج پیاده در دنیای اسلامی از ساختمانهای منحصر بفرد است که در افغانستان وجود دارد.

ژوندون: در باره ترمیم و نگهداشت این مسجد نظر شما چیست؟ مقصودم اینست که چگونه باید آنرا ترمیم و حفظ کرد؟

سطح کمانی های مسجد حج پیاده از نظر تزئین دوهمه جا یکرنگ است

باقی مانده از ستونهای این مسجد، آرزین بسیار جالب داخل آنرا بخوبی آشکار میکند .

وجود دارد.

سوم- روی گچ بری زمان غوریان که سالم مانده بود آهک مالیده اند که این خود سبب شده است ، تارنگ اصلی آنرا تغییر بدهد و از شکل بیندا زد.

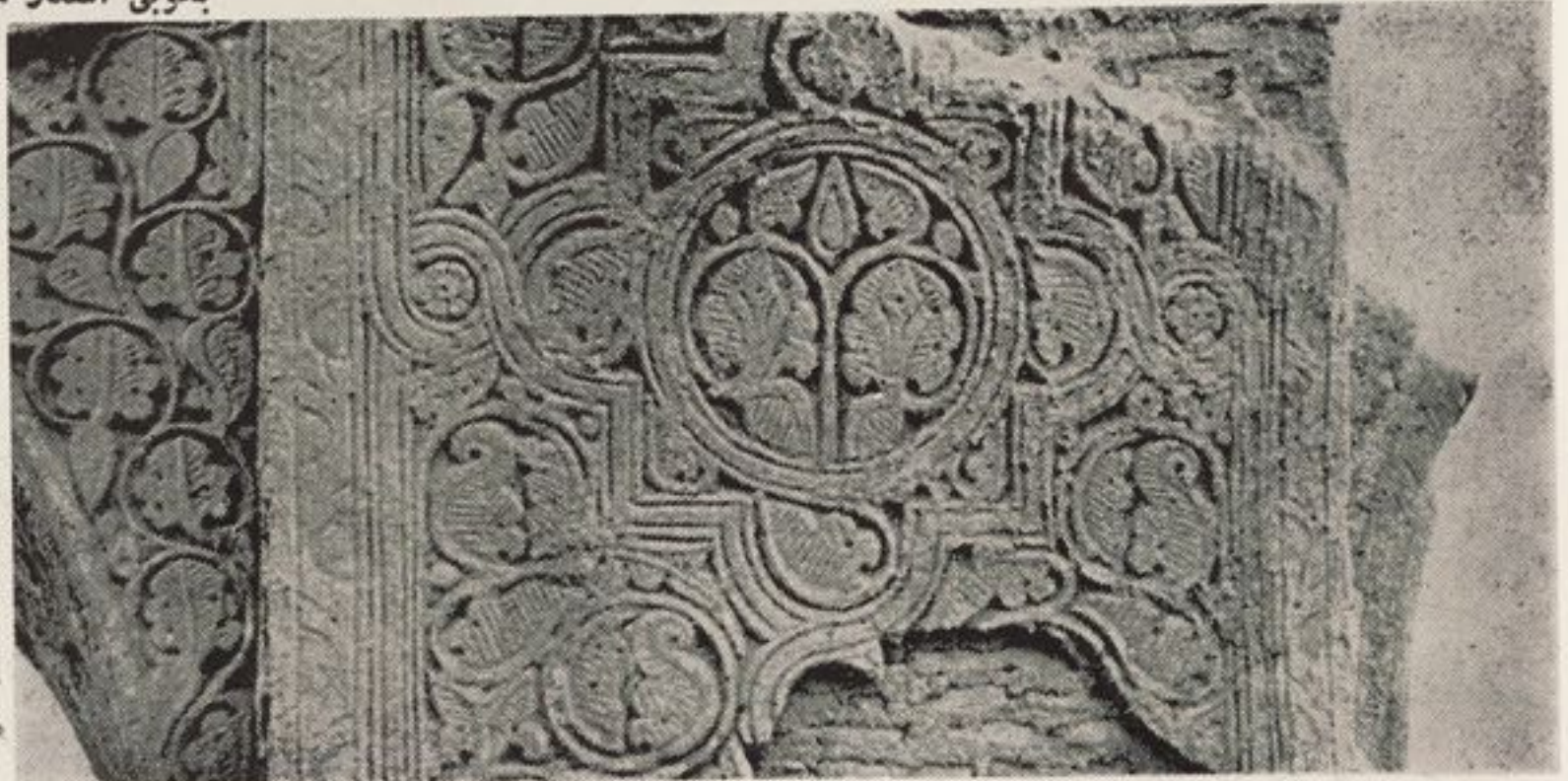
همین اشتباه در مسجد گوهر شاد هم شده است که روی گلدسته ها از کانکریت چتری ساخته اند که هرگز در گذشته چتری باین شکل وجود نداشته است و این خود به سبک معماری مسجد گوهر شاد زبان فراوان رسانیده است .

لطفا ورق بزنید

نمونه‌ای در دل بلخ

خوانندگان گرامی !

قصه این بود که مصاحبه‌بادکتور شیروانی دانشمند فرا نسوی گسترده تر از این و درباره موارد با توضیح و حواشی همراه باشد، اما متأسفانه آن کسالت نا خواننده ادامه یافت و این کار یعنی نوشتن مصاحبه را بر این بنده مشکل کرد که ناچار دست به دامن دوست ارجمندی شدم تا مصاحبه را تنظیم کند و این دوست با امانت خاص خود چنین کرد و منت بر من گذاشت و من از این جهت سپاسگذارم و بخاطر کمبود هایی که مسلماً در آن است پوزش میطلبم . روستا باختری

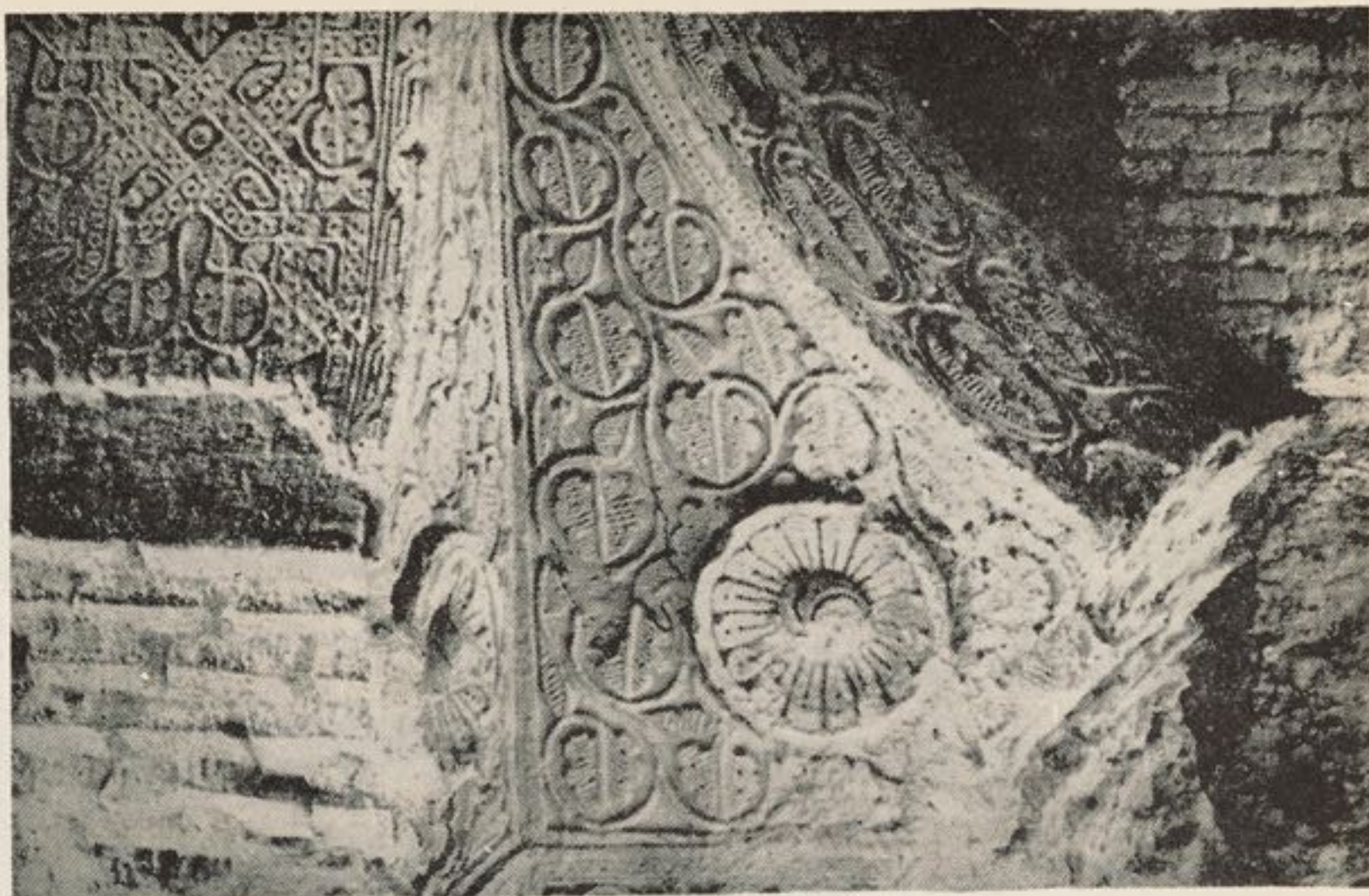

گوشه از بقایای مسجد حج پیاده

دکتور شیروانی: این نظر من است و هیچ اصراری هم ندارم

مسجد حج پیاده که از اولین ساختمانهای اسلامی در این بخش از جهان است، از نظر معماری شکوهند بوده است و تزئین و گچ بری داخلی آن بوسیله استادان هنرمندی صورت گرفته است که این عبادتگاه اسلامی را اگرچه که امروز بصورت ویرانه ای درآمده است از نگاه تزئین و هنر تزئینی بی نظیر ساخته است .

تجربه ای در دلیلیخ

ژوندون:

آیا تغییراتی از این نوع که در سبک معماری صورت می گیرد از نظر علمی چه ضروری دارد؟

شیروانی:

مشکلترین کار در جهان تر میم آثار تاریخی است، زیرا این کار کوشش و دقت فراوانی میخواهد، باز هم با چنین کوششی مانمی توانیم خود ما را با اندیشه و طرز دید گذشتگان که قرنها با ما فاصله دارند مطابقت دهیم، بهمین جهت من عقیده دارم که با دست زدن به تر کیب آثار تاریخی بعنوان تر میم مرتکب ضایعه ای میشویم که نباید بشویم. اهمیت تاریخی مسجد حج پیاده هم امروز از آن سبب است که سبک تزئین بقایای آن دست نخورده است! صحبت با دکتور شیروانی به پایان میرسد و من احساس میکنم ناچارم این توضیح را اینجا بیارم که:

شیروانی- در بقایای مسجد حج پیاده بلازم شکستگی های بوجود آمده که بهتر است بدون ترمیم از فرو ریختن آن جلوگیری کرد .

تاریخ بنای مسجد جامع شهر هرات از زمان ابو الفتح محمد بن سام غوری بالاتر میرود، زیرا در کتاب حدود العالم که سال ۳۷۲ در جوزجان نوشته شده راجع به شهر هرات و مسجد جامع آن این عبارت آمده است:

«هری شهر بزرگ و شهر ستان وی سخت استوار است و مزگت جامع این شهر آبادان ترمزگت هاست» و بطوریکه از بعضی تواریخ بر می آید، مسجد جامع هرات قبل از زمان محمد بن سام یاد همان عصر او بر اثر سیل ویران و بعلت حریق سوخته بود و نظر به یکی از کتیبه های موجوده مسجد مذکور آبادی آن به امر سلطان غوری در سال ۵۹۷ هجری تمام شده است و شکل و هیات حالیه مسجد یادگار همان عصر و عصر تیموریان است چنانکه شرق شناس فرانسوی بدان اشاره نموده است .

ژوندون

د زلفی سلسلی

خیال ته د زلفو سلسلی ښکاري
 څه مېر بانه غو تڼی شیبی ښکاري
 ستا انتظار شو د ما پنامه سره
 سترگی ز ما بلی د یوی ښکاري
 ر قیب چه زلفی د آشنا یادوی
 چوپ په قسمت کښی بی تیاری ښکاري
 ستا دینو غشی په زړه کښی زما
 څه تخمو نکسی پلو شی ښکاري
 نن د واعظ خبری کیف راوکی
 زبه تنی سترگی یسی سوی ښکاري
 تاته آسانه بی لندی ده وی دی
 راته خو گرانی شو گیری ښکاري
 لوی خپری کړی مسین دوصال
 داهسی خوگی ما ته ووی ښکاري
 په تر قیء می شو جنون که خدی
 بدی می پښو کی زولسی ښکاري
 اوس بی مو دام زلفی خوری وینم
 دغه څه نوری سلسلی ښکاري
 چه مخامخ شی سترگی بیاشی تیبی
 دا د کوم خیز تیسبا دلی ښکاري
 پروت بی په پښو اوسه زما نظره
 پورته څه گرانی مر حلی ښکاري
 حمزه د نندی انتسا یسی گنه
 سترگی د ښکلو چه مری ښکاري

د کورنی

حافظ

دوخت ساقی ته

ساقی ! زاهه شراب په نوی پیمانگی راگره
 مطربه! کیفدی در باب په ترانه کښی راگره
 په سر می واپولی ډیری دستم زماني
 صله درحم لږ په دغه زمانه کښی راگره
 دتورو شیو په بو میندلی شاتنه زړه کښی ماته
 زبوی دنوی سبا وون په شکرانه کښی راگره
 ډیر د طلسم ښا مارانو ویرولسی یه
 دخودی گنج راته په خپله ویرانه کښی راگره
 چه می په سر کښی دمیلی وحدت خمار را وینی کړی
 خای داستوگنی راته هسی میخانه کښی راگره
 راته بلا دچا دتورو زلفو دام چه نه شی
 لوی فثاعت راته دخال وږه دانه کښی راگره
 دجام جم خبری لاری زیاتی هیری شولی
 هغه قدرت راته د فکر زنگا نه کښی راگره
 چه بی دچا د درله خاورو چاته تیب نه بی
 داسو لوی می د محبوب په آستانه کی راگره
 د محبت مزی چه نور هم پسی گلک وغم
 نبات دین دوطن په یا رانه کښی راگره
 چه می دساز په آواز نور زړونه ناساز نه شی
 سوز دقفس راته په خپله آستانه کښی راگره
 چه زړه پری وسوخم بی واره ورنه وگرخه
 دژوندون شمع په اغوش د پروانه کی راگره
 چه دنړی د آسمان نهر شم او دنیارڼا کرم
 دتیر عظمت قدرت په نوی سامانه کښی راگره

شاعرانه هایه

کاشکی زه خاوری ابری دستاد دوری
 چه قسم دی همیشه زما په سروی
 تمام تن می درنچو په شان وپوشوی
 خوپه ما دتورو سترگو یو نظروی
 په زبیر رنگ په ترمو او ښکویه مایا موند
 که دترکو ملاقات په سیم وزدوی
 ملامت به په ماڅه لره وایه شو
 که دستا له دلبری نه خولا خپروی
 مرتبه که ستا دعشق کرم وور خرگنده
 ملایک به واره وایی که بشر وی
 تماشی به زما هله ور ښکاره شوی
 که ته مالغوندی بیدل وی زه دلبروی
 په خونبار به زما سترگو غونډی پوی
 که په مخ بی دتیرو تورو پر سروی
 یا نسیم دصبحتم یا عشقیب شوی
 چه دستا په گلشنو زما مسزوی
 ستا په در کښی طیب وایی ورخمن ته
 لابه ښه وی که دی حال تر دابتروی

احساس

چه احساس می زړه کی شته دی خله غم کرم
 وړان کارونه به په خپله مینه سم کرم
 لامبو زن یه دمینی سمندر کښی
 که می یار کوی ستم زه به کرم کرم
 که خولا یو قسم تر مارا وړاندی کښی
 زه به لس خله سبقت په هغه م کرم
 له سو دونه می دا پته تمنا ده
 حمدونو نه چه پاک دزړه حرم کرم
 خوڅه وکرم دی سینو کی دومه زهر
 امید نشته چه یو گوټ به وانه کم کرم
 کله کله می امید زړه کی پیدا شی
 بیا امید مراوی شی زه ورته ماتم کرم
 صاحب زاده محمد ادریس

برکت الله کمین

توری زلفی

چه را پریوته زندی می په غم ډی دتورو زلفو
 ساه می راغله شوه ایساره په کړی دتورو زلفو
 پر پشانی او ستو مانی یی دسفر مشاهده وه
 چه خاطر می مسا فر شو په لړی دتورو زلفو
 دهوښیار مرغه په دودمی زړه دسرو پښونه ونبت
 چه را ښکته شو دانی ته په جری دتورو زلفو
 سپین سحر هلته ما ښام شو ددیدن په مشتاقانو
 چه نسیم خوری یرمخ یسی کړی لړی دتورو زلفو
 عمر تیر شو او تیر پری ای کمینه ایجا خوندی کی
 آسوده نه شوم له غمه یوگړی دتورو زلفو

غنی

غوښتنه

ای دحسن او نور دریا په اماله یو ټکی دنور را
 سترگی ډکی دخندا را شونوی ډکی دسرور را
 زه دی خیل وړکی زړه ته یوه ښه دیار غواړم
 ای دحسن اونور دریا به ماله یو ټکی دنور را
 دی تک تور دغم محفل ته یو شجری درقا را
 سترگی ډکی دخندا را شونوی دسرور را
 دی مستر اودی ارمان له یو تصویر دجانان راگره
 ستا په مینه نازیدل را ستا په ښکلی مخ غرور را
 دی دخور سوی باغچی له یو وعهده دپیار غواړم
 زه درته وایم چه خبیت را زه دانه وایم چه طور را

غوته جبین

دنور مخ چه دی له مخه ډیر شرمیږی
 څکه هره ورځ په غرونو کی تیبیږی
 سپوږمی ښیول تر خان چاپیره کی صیغه
 چه دحسن له تاراجه دی ویر یږی
 خال په منځ دوری خوریږی زه حیران یم
 چه کارغه له سیندو څنگه ټو توریږی
 نرم زړه می ستا دمنځ له عکسه توریږی
 اویسه غرته لکه نمر حسی زلفیږی
 مخ بی اور زلفی بی څکه پر تاو تاو شوی
 چه وپښته وا ورته نیسی خو ناویږی
 یا هوا په هوایی لاله کی نه شته
 یا دغره په اور لاسونه ته توریږی
 صاف نازک دی لکه سترگی حیران یم
 چه په دود دآدم وکاله تر میږی
 مایی لغو ته جبین پوست په زړانه کی
 ولی غوټه چه لمده شی لاکلک یږی
 خط بی وار دزلفو تیر کړ علی خانه!
 کله سار له مین تون سره چلیږی
 صفحه ۳۷

تازه تازه

یو غواړم له یاره ښه دین تازه تازه
 بل د رقیبانو شکنکن تازه تازه
 څکه بلبلان چفار کوی په تازه گلو
 نه به مو دام گل وی نه چمن تازه تازه
 یو زمان له مدح دلبرو مه ودریږه
 تل دیار له وصفه کړه سخن تازه تازه
 زړه چه در قیب زما پدید سره ښه کیږی
 مکړه په آزار زما دینم تازه تازه
 آه کوی له دله په فر یاد له زپه مگله
 واورله بلبله ښه گفتن تازه تازه
 بل فکر می نه کیږی بی ستاله کلنگو په
 شیر شکر وایه له دهن تازه تازه
 مکړه په جفا سره آزار دبلبلانو
 څه خوپه و فا کړه انجمن تازه تازه
 سترگی می خبره شوی چه ولاړیږی زه دی گورم
 وکړه په دا لوری آمدن تازه تازه
 زړه دیونس چوی ستا دهر له سختی
 څه خوپه خپلی مېرکړه غمجن تازه تازه

یونس

گلدانگاه

بدون شرح

خسیس

- گفته بودم عکس های هر دو پسر خود را بیاورید ؟
- اینه . بفرمائید
- این فقط يك عکس است ، من از هر دو را میخواهم .
- قربان ، پسرانم دو گا نگی هستند و هر دو با هم شباهت دارند ، همین يك عکس را بعوض هر دو قبول کنید .

بدون شرح

چیزیکه عوض دارد کله ندارد تازه عروس با خجالت به شوهرش گفت:

عزیزم حالا که زن وشو هر شده ایم نباید چیزی را از همد یگر پنهان کنیم ، باید بتو بگویم که موهای من سا ختگی است .

شو هر با بیقیدی گفت :
- فرقی نمیکند ، آن انگشتر الماس را هم که من بتو هدیه داده بود ام تقلبی است .

.....

خاک بسر تان همراه توپ فوتبال تان

شیر آزاد

شخصی نزدیک لوحه نویس رفت و از او خواست تا شیری برایش رسم کند ، لوحه نویس پرسید !
- شیر را در قفس رسم کنم یا همینطور آزاد باشد ؟
او گفت :
- کدامش ارزا تر است ؟
لوحه نویس گفت :
- با قفس صد فرانک و بدون قفس پنجاه فرانک آن مرد گفت :
- بسیار خوب بدون قفس رسم کنید ، هما نظور آزاد .
رسم تکمیل شد ، مو قعی که آن شخص رسم را روی دو کان خود او بخت بعد از باریدن باران مختصری تابلو شسته شد و رسم از بین رفت . او به لوحه نویس شکا یت نمود و گفت :
- روی لوحه شیر وجود ندارد .
لوحه نویس جواب داد :
- بمن چه مربوط است ، خودت گفته بودی شیر آزاد رسم کن چون در قفس نبود شاید جائی رفته باشد .

هنرمند ؟!

دختر فیشنی ؟!

خجالت نکشی

قاضی : خجالت نکشیدی در روز روشن مقابل چشم مردم دست به دزدی زدی ؟
دزد : من نمیدانم کدام گپ شما را قبول کنم ، آخر يك بار دیگر که در شب دزدی کرده بودم گفتید ، خجالت نکشیدی در شب تاریک با استفاده از تاریکی و خواب مردم دست بندزدی زدی مرا بچس محکوم کردید حال من نمیدانم کدام شما را قبول کنم ، آخر بمن بگوید که من چه وقت کار خود را انجام بدهم .
فرستنده : گل آشفته از لیسه رابعه بلخی

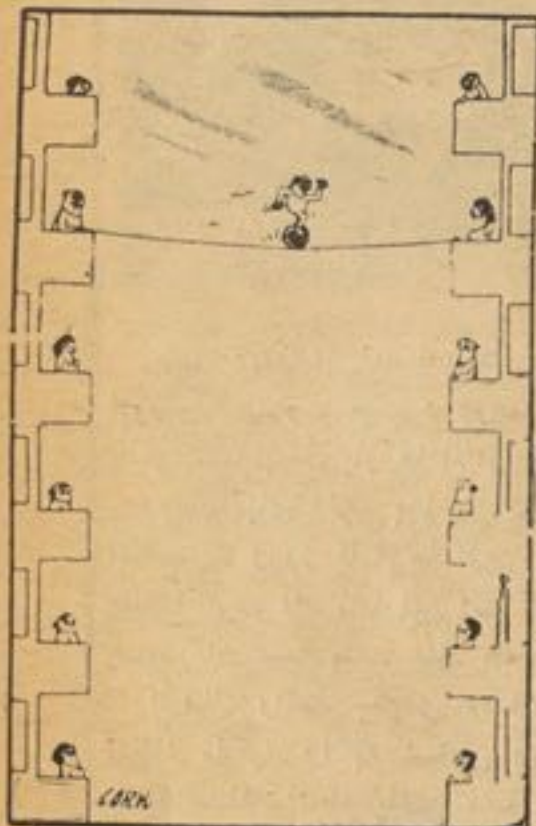

بدون شرح

ضرور است قربان ضرور است

فانتیزی خارجی
نوشته: یاسن اتوف

ترجمه: غا لمقالی

از سر گرمی های میکرو ریان

اوبه تیم خود دست بشویم... تیر های موتر را ما خریده به بو سیف میدهیم تا مثل کوه در برابر تیم حریف ایستادگی کند...

حال میایم بسر «گی لی» بیسک تیم ما... این شخصی در زبان بلغاری ناکام مانده. اگر برای او یک معلمه زبان پیدا نکنیم تیم مقابل این کار را میکند و بیک خوب ما را بد را میکند.

و اما در باره دختر ۱۹- الی ۲۱ ساله، باید بدانید که ریت اوت تیم مایک جوان فوق العاده دختر دوست است، تیم مقابل به نقطه ضعیف او پی برده است اگر پیشدستی نکنیم ریت اوت ما را از خود میسازند...

همچنان چند روز پیش سنتراف تیم ما از نداشتن اتوی برقی شکایت کرد، میترسم تیم مقابل او را با کدام اتوی لقه فریب ندهد، لذتیه یک اتو برای موفقیت تیم ما ضرور است فوق العاده ضرور است. هم چنان فارو رد تیم ما از نداشتن بقیه در صفحه ۷۵

فوتبال يك عدد دختر جوان... واه.
- آخر گوش بدهید.
- بخوان بخوان... کدام زرافه پیشنهاد نکرده ای.
- آخر یکبار بشنوید...
- گفتم: بخوان.
- چشم میخوایم... يك اپارتمان دو اتاقه.

- واه واه... ادامه بده.
- يك کار مناسب برای يك خانم سی ساله.
درین وقت آمر مقابله با سما چیف مر بی تیم ایستاده شده گفت:
- مرا نمی خوری... بگو مرا نمی خوری...؟

- چرا قربان...
- آخر عقل داری یا ندار ی.
- دارم قربان...
- یافتن کار برای يك زن سی ساله چه ربطی به تیم ما و برنده شدن آن دارد.
- رابطه دارد قربان یکبار رگوش بدهید.

- بسیار خوب بخوان.
- يك اتوی اتومات برقی...
آمر گفت...
- یا تو دیوانه هستی یا من یا تو کدام چیزی نوشیده ای یا من آخر آدم بی مغز این چیزها چه ربطی به تیم ما دارد
با سما چیف با حوصله مندی تمام گفت:

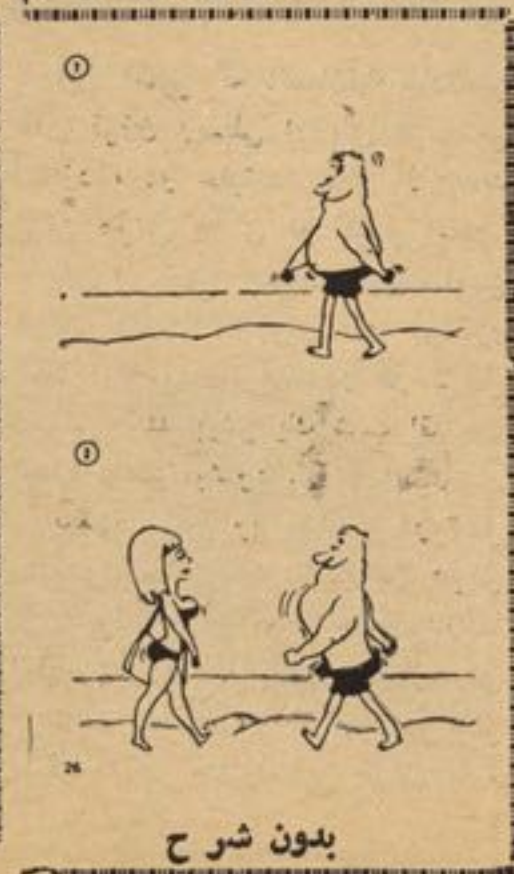
- حالا تشریح میکنم... گول کیب در تیم چقدر اهمیت دارد؟
- بسیار...
- تیم رقیب ما یعنی تیم الماسک نقطه ضعف بو سیف گولکی پرمارا یافته... در همین روزها تیرهای موتر بوسیف کفیده، اگر تیم مقابل برای بوسیف تیر موتر تهیه کند باید از بوسیف وفاداری

واضح و روشن است من کم مانده دیوانه شوم... اگر این گزارش را که میخوانی يك بار دیگر بخوانی خودت هم دیوانه میشوی...
- آخر قربان... تیم ما با این چیزها تقویه میشود اگر مواد مذکور تهیه نشود تیم فوتبال ما درین مسابقه شکست میخورد.
آمر گفت:

- حالا يك با دیگر بخوان و ببین چورر احمقانه است، من خیال کردم مسکه و مر با، سامان سپورت و غیره پیشنهاد کرده ای تا تیم ما تقویه شود، ولی ببین تو، چه چیزهایی پیشنهاد کرده ای... بخوان
- میخوایم قربان... اول چهار حلقه تیر موتر، يك معلمه زبان
آمر گفت:

- و حتما يك عدد فیل... بخوان بخوان.
- سوم يك دختر قشنگ بین سن ۱۹- الی ۲۱ ساله. آمر دستهایش را بهم زده گفت:

- واه واه... برای تقویه تیم

بدون شرح

با سما چیف به آواز بلند نوشته های روی کاغذ را میخواند چنان با هیجان میخواند که گویی اخبار مهم جهانی را میخواند و یا اخبار مربوط به وضع جوی را قرات میکند. و تیو فیل با انگشتان خود روی میز طبله میزد، حتی با پای خود روی زمین تال آنرا گرفته بود. او دفعتا از طبله نواختن باز مانده گفت:

- با سما چیف... گوش کن چه میگویم... يك بار خوب بطرف چشمانم نگاه کن... آیا قیافه يك آدم غیرعادی را بخود نگرفته ام؟
با سما چیف او را بدقت دید. گفت:

- هیچ نوع قیافه غیر عادی ندارید آمر صاحب... فقط کمی عصبی به نظر میرسید.

- عصبی...؟ پس تو اینطور فکر میکنی... تنها عصبی و دیگر هیچ...؟ میدانی ترا خواهم خورد... با سما چیف ترا خواهم خورد
- مرا قربان؟

- بلی ترا خواهم خورد... اگر به این حماقت خود دوام بدهی می خورمت...

با سما چیف به نرمی جوا بداد: - آقای آمر صاحب... لازم نیست مرا بخورید... باید عصبی هم نشوید. چیزهایی را که خواندم مثل دو جمع دوساوی به چهار واضح و روشن است امیدوارم مرا احمق تصور نکنید این چیزها ضرورت است در ضمن مرا به خوردن هم تهدید نکنید... گوشت سختی دارم.

درین وقت آمر از قهر بلرزه درآمده بود، چنانچه فلتر سگرت را آتش زد و بعد سگرت را دور انداخت. این چه حماقت است کجا میشی

بزرگترین نفت کش دنیا

تا حال چنین فکر میشود که بزرگترین کشتی نفت کش دنیا کشتی گلو پتیک توکیو است که ظرفیت آن ۴۷۷ هزار تن میباشد ساختمان این کشتی در اپریل ۱۹۷۲ شروع شد و در ماه اکتوبر از طرف فابریکه کشتی سازی «نی شی کوا» ای ما هر یماء در نزد یکی هیر و شیما به آب انداخته شد.

مسابقه اسب دوانی

از یکصد و سی و هفت سال به اینطرف در انگلستان مسابقه اسب دوانی یسو به جهانی صورت میگیرد.

برای دیدن این مسابقات که در یک ساحه هفت کیلومتری در نزدیکی لیورپول صورت میگیرد دوصدهزار نفر به آن منطقه جمع میشوند. در اثنای مسابقات بارها اتفاق افتاده که انسانها و اسب هاتلف شده اند در سالهای اخیر بخاطر تلفات این مسابقات تعداد زیا دمسردم انگلستان و روزنامه ها ازین وضع انتقاد کرده قدغن کردن مسابقات را تقاضا کرده اند، اما این اتفاقا در جای دیگر نکرفته است زیرا دایر کنندگان مسابقات مفاد هنگفتی از آن بدست می آورند.

امسال واقعه جدیدی اتفاق افتاده، زیرا مالک قدیم آن ساحه، منطقه مذکور را به شخص دیگری فروخته است و امکان دارد صاحب جدید منطقه انجام یافتن مسابقات را در آن حصه اجازه ندهد. درعکس صحنه ای از مسابقه را مشاهده میکنید.

عجیب ترین هتل

این تعمیر که انسان را بیادقصر های قرون وسطی اروپای غرب می اندازد، در حقیقت یکی از جدیدترین هتل ها ی توکیو است. یکی از خصوصیات عجیب این هتل آنست که برای مسافران و کسانی که میخواهند در هتل زندگی کنند بیش از یک شب اقامت اجازه داده نمیشود.

گدام های کوزه یی شکل
در جمهوری ریت چاد برای حفاظت ارزان خانه های کوچک و مخصوصی ساخته اند که شکل کوزه مانند دارد، این خانه ها ارزان را که محصول عمده آن کشور است از خطر حشرات مانند ملخ و پرنده گان و هم از خطر رطوبت که باعث خراب شدن ارزن میشود حفاظت میکند درعکس گدام ذخیره ارزن را در پایتخت چاد یعنی فورت لامی مشاهده میکنید.

جدا گانه ای دارد. مثلا مونا کوی جاپان، تا بشگاه مهتاب، سالون فلو رانس و غیره در بعضی از اتاق ها دستگاه هایی تعبیه شده که مسافر در بین اتاق میتواند با فشار بقیه در صفحه ۵۵

میکورو امپرو صاحب هتل معتقد است که میتواند با این هتل ذوق پولدارترین مردم جاپان را ارضا نماید بطوریکه آنها برای دیدن هتل ها و تعمیرات اروپائی بخارج سفر نمایند. هر سالون این هتل نام

مرغ ها ریکارد قایم میکنند

وزن اوسط يك تخم مرغ ۶۰ گرام است، ولی یکی از مرغ های هالندی از جنس فوق العاده حاضر شده است تخمی بدهد که ۱۶۵ گرام وزن دارد این مرغ ریکارد قایم نموده بود، ولی این عمل فوق العاده او مثل اینکه به احساسات ماکیان از قریه های ناروی بر خورده است چنانچه ماکیان مذکور با گذاشتن يك تخم ماکسی ریکارد او را شکست ماکیان ناروی تخمی بدنی آورد که ۱۸۲ گرام وزن دارد.

میدان هوایی جدید پولیند

برای رفع احتیاجات کمپنی هوای نوردی پولیند بنام «لوت» در شهر گدنسک يك میدان هوایی با ترمینال بسیار مودرن در دست ساختمان است. این میدان که از بزرگترین میدان های هوایی پولیند خواهد بود در سال ۱۹۷۴ تکمیل خواهد شد.

درعکس مدل میدان هوایی مذکور را مشاهده میکنید.

نظری به ورزش و پیشرفت های آن

در آلمان شرقی

منزله يك ماهی کوچک محسوب می شود در مسابقات شنای جهانی که بلگراد بصورت يك کوه ماهی بزرگ ظاهر شد.

در میونخ آببازان آلمان شرقی ۹ مدال بدست آوردند که ۲ مدال از این شنای آن به (رولاند ماتس) زیبا ترین «پسر آب» این کشور تعلق داشت، آنها در بلگراد، شناگران امریکائی را که تا کنون شکست ناپذیر بودند به لرزه انداختند و در مجموع با کسب ۱۲ عنوان و ۲۵ مدال و ریکارد جهانی در رشته در صدر قرار گرفتند.

شاهکار های شکست انگیز دختران بسیار نیرومند و مستعد این کشور که حتی بهنگام پیروزی نیز به

بقیه در صفحه ۵۸

نامه از دوستان

حالا خوانندگان محترم قضاوت نمایند شخصیکه مدت هجده سال در رشته تربیت بدنی تحصیل نموده، میتود تدریس تربیت بدنی و آموزش تکنیکها و تکتیکهای عصری سبب درتجزیه پروگرام درسی آن باشد و آنرا قسم مضمون درسی امتحان «آنهم در اتحاد شوروی» داده و نمره عالی اخذ نموده باشد. آیا گفته می توانیم که شخص مذکور بکلی از تکنیکها و تکتیکهای سیورتی بی خبر است، نه خیر اگر چنین ادعا شود دلالت به نارسایی احساسات غیر سیورتی و تحریکات برجا می نماید پس همچنان باسکتبال لیست های مذکور گفته اند: وقتیکه يك شخص خا رچی باسکتبال را به ماترین میداد نتیجه باسکتبال ما خوب بود و ۰۰۰۰۰۰ اولاباید یاد آور شوم ما نباید آنقدر محبت خارجی را بدست ببریم که باعث نفرت و بدبینی ما به تبعه نجیب افغان گردد و به اصطلاح نباید (خود کش و بیگانه پرور) باشیم.

بلکه مسئولیت های خویشرا بمقا بل قانون، اجتماع و کشور عزیز خویش درک نمود، استعداد های طبیعی خویش وهم وطنان خویشرا بکار انداخته و با احساسات ملی و وطن پرستی برای ارتقای مملکت خویش کمر همت بسته و از کم خویش استفاده های زیاد نماییم تا محتاج همچون خا رچی ما نباشیم. نه اینکه بوا سطح اعمال و گفتار خویش باعث دلسردی و از بین بردن استعداد خویش و دیگران گردیم لاینا باید فرق بین معلم و پلیس و موقف يك خارچی و معلم تربیت بدنی را خوبتر درک نماییم.

بقیه در صفحه ۵۸

آلمان شرقی با نتایج خیره کننده که از مسابقات جهانی شان که چندی قبل در بلگراد برگزار شده بود به دست آورد ثابت ساخت که تا کنون هیچ کشوری در جهان نتوانسته است تا این حد استعداد های موجود خود را پرورش دهد و از آن بهره برداری کند، آلمان شرقی که از حیث جمعیت ۱۷ ملیونی خود به

فدراسیون بازی های آسیائی

کننده برگزار گردد، برای بار اول در سال ۱۹۵۰ مسابقات آسیائی در دهلی برگزار گردید که چهار سال بعد از آن یعنی دو مین آن در ۱۹۵۴ در ما نیلا و سومین آن در توکیو، چهارمین آن درجاکارتا، پنجمین و ششمین آن در بنکاک و هفتمین آن در ۱۹۷۴ در تهران در ماه سپتامبر برگزار میگردد.

منظور از برگزاری بازیهای آسیائی اینست که چون کشورهای آسیائی در اولمپیا به درجات پائین قرار گرفته و امتیازات کمی بدست می آورند از نیرو برای بلند رفتن سويه ورزشی و کسب و فقیست های زیادی در اولمپیا جهانی این بازی ها برگزار شد که هر چهار سال در بین دو المپیا جهانی صورت میگردد. فعلا بیست و دو مملکت عضویت این بازی های آسیائی را دارند که عبارتند از افغانستان، برما، جمهوری

بقیه در صفحه ۵۸

چندی پیش نمایندگان ورزشی کشور های اشتراک کننده بازی های آسیا در تهران جمع شده بودند که نماینده ورزشی افغانستان رئیس هیئت افغانی در جلسه بازیهای آسیائی که در تهران برگزار میشود اشتراک ورزیده و دو باره به کشور بازگشت کرد.

رئیس هیات افغانی به سوال های راپورتر ورزشی ژوندون پاسخ گفته چنین به سخن آغاز کرد:

برای اولین بار در سال ۱۹۴۹ چهار کشور آسیائی به شمول افغانستان یعنی برما، هندوستان و پاکستان، مذاکراتی انجام داده و بازیهای آسیائی را پیشنهاد کردند که چهار سال به چهار سال در یکی از کشورهای اشتراک

اخبار ورزشی

فوتبال:

باوصف بحران قلت بطر و ل و منع حرکت موثر های شخصی در هالیند در روز یکشنبه گذشته در مسابقه که بین تیم های ملی هالند و بلجیم در استامبول بزرگ استامبول صورت گرفت جای پای ماندن نبود این مسابقه که بخاطر اشتراک در بازی های جام جهانی صورت میگردد باز هم طرفین بدون گرفتن نتیجه از هم جدا شدند، باین اساس فدراسیون بین المللی فوتبال هالند را بخاطر داشتن پاینت های مثبت غالب شناخته حق اشتراک در بازی های قهرمانی جام جهانی راه داد باین اساس هالند بعد از جنگ جهانی دوم این اولین بار بیست که در جام جهانی فوتبال اشتراک میورزد.

طوریکه از مرکز فدراسیون فوتبال آلمان خبر رسیده به نسبت صرفه جوئی در انرژی انسانی

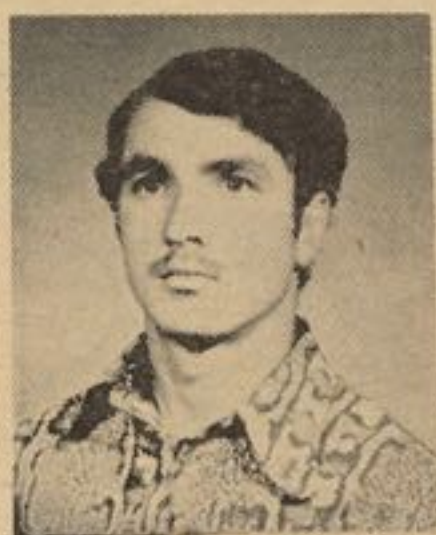
بقیه در صفحه ۵۷

چهره های ورزشی

پیغله فهیمه رحمانی:

کپتان تیم باسکتبال لیسه عایشه درانی که یکی از درخشان ترین ستاره های ورزش کشور به شمار میرود دارای هجده سال بوده و متعلمه صنف یازدهم میباشد. وی از پنج سال به این طرف به این ورزش علاقه گرفته و در بهترین مسابقات باسکتبال

بقیه در صفحه ۵۷

بناغلی عبدالستار:

متعلم صنف دهم لیسه غازی عضو تیم تاج میباشد و مدت هفت سال است که فوتبال کرده و سه سال میشود که عضویت این تیم را حاصل کرده است. در بسیاری از مسابقات داخلی اشتراک نموده و بخارج سفر نکرده.

بقیه در صفحه ۵۷

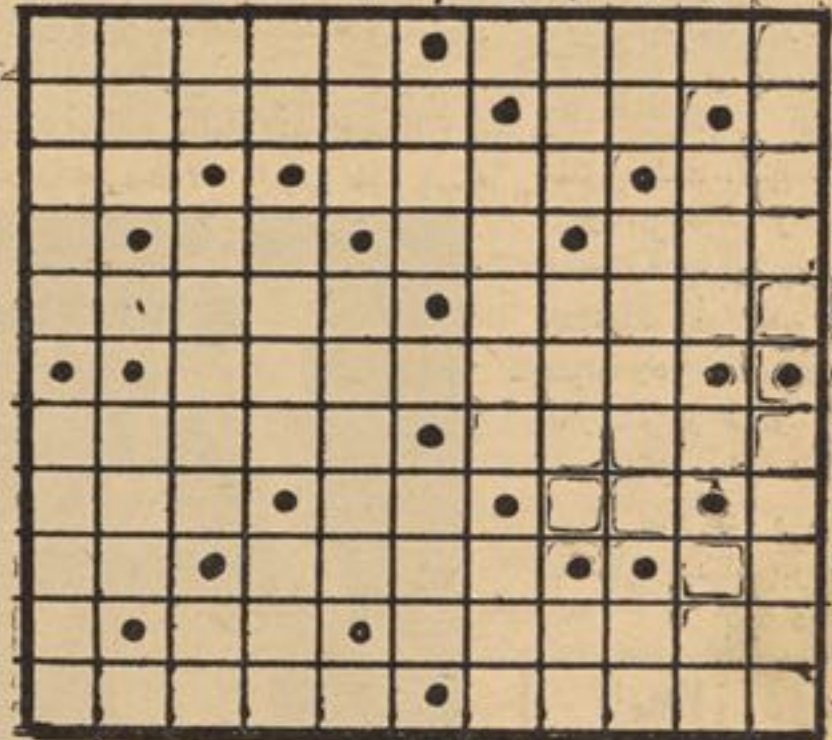

جدول کلمات متقاطع

افقی :

- ۱- کوتلی است معروف - ماهیکه برای افغانستان سعادت به همراه آورد - باطیاره میاندازند - منسوب به یک شهر اروپایی - ۳ - باز گشتاندن و اثر وی - خنده دار است - همیشه (پشتو) - ۴ - پندیدگی و آماس - صد متر مربع - خاشاک - ۵ - پوشیده - به

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱

- ۶- قدیمی و از دیر زمان - ۷ - ایکاش بدون نقطه که پایه چپه - ۸ - دولت قمر - جدید - جز بدن است -

- ۹ - چهره و صورت - نویسنده در اول کلمه میآید و نسی میسازد - ۱۰ - شهری در جنوب شرق آسیا - حیوان باربر - ۱۱ - شریک در کار - از دواج کرده - عمودی :

- ۱ - به بدن رمضان عاجل داخل میکنند - ناحیه ای از شهر - ۲ - سبق - پخته نیست - ۳ - دروازه دهن - خندان - عدد تنها - ۴ - غذا را مطبوع میسازد - از کمترین های هند - حرف تعجب - ۵ - بندریست در فرانسه - یکی از کارها - ۶ - آدم مس - غنای ابتدایی - بکس کوچک - مرده را با آن میبرند - ۸ - تکرار حرفی - قابل خواندن است اما اینطور نمیویسند - طالع - ۹ - در استنا و هم معنی پیمودن را دارد - کشوری در شمال اروپا - حرف مفعولی - ۱۰ - مقابل نیست - بلی - ۱۱ - از محصولات نفی که زیاد تر برای لباس استفاده میشود - فرق و تفاوت -

قطعاتی از همین شماره ۴

در این شماره کلیشه بریده شده‌ای از قسمت های مختلف مضامین این شماره بنظر شما میرسد ، آیا میتوانید بفهمید که هر قسمت

(۱) اوژروی سبزه حاجیری را برداشت واز بسیار نزدیکی شروع به امتحان کردن آن نمود بعد فامتش را درست کرد. در این لحظه عاقله همراهی و پریشانی را می شنید در جشعانش مشاهده کرد. او دستش را بکناری کشید تا بدین ترتیب لی بتواند نس مذکور را بقوی مشاهده نماید .

(۲) با ساس يك شیوه علمی و درست آمو زشی است که شما گردان هستی تو ا نند تا بیج مثبت از محیط مکتب بدست آرند. این شیوه تعلیمی و

(۳) از این دو هنر پیشه سوالا تی کرد که چون مربوط آنها نبود از جوابش عاجز ماندند ولی چون نما یند معلم

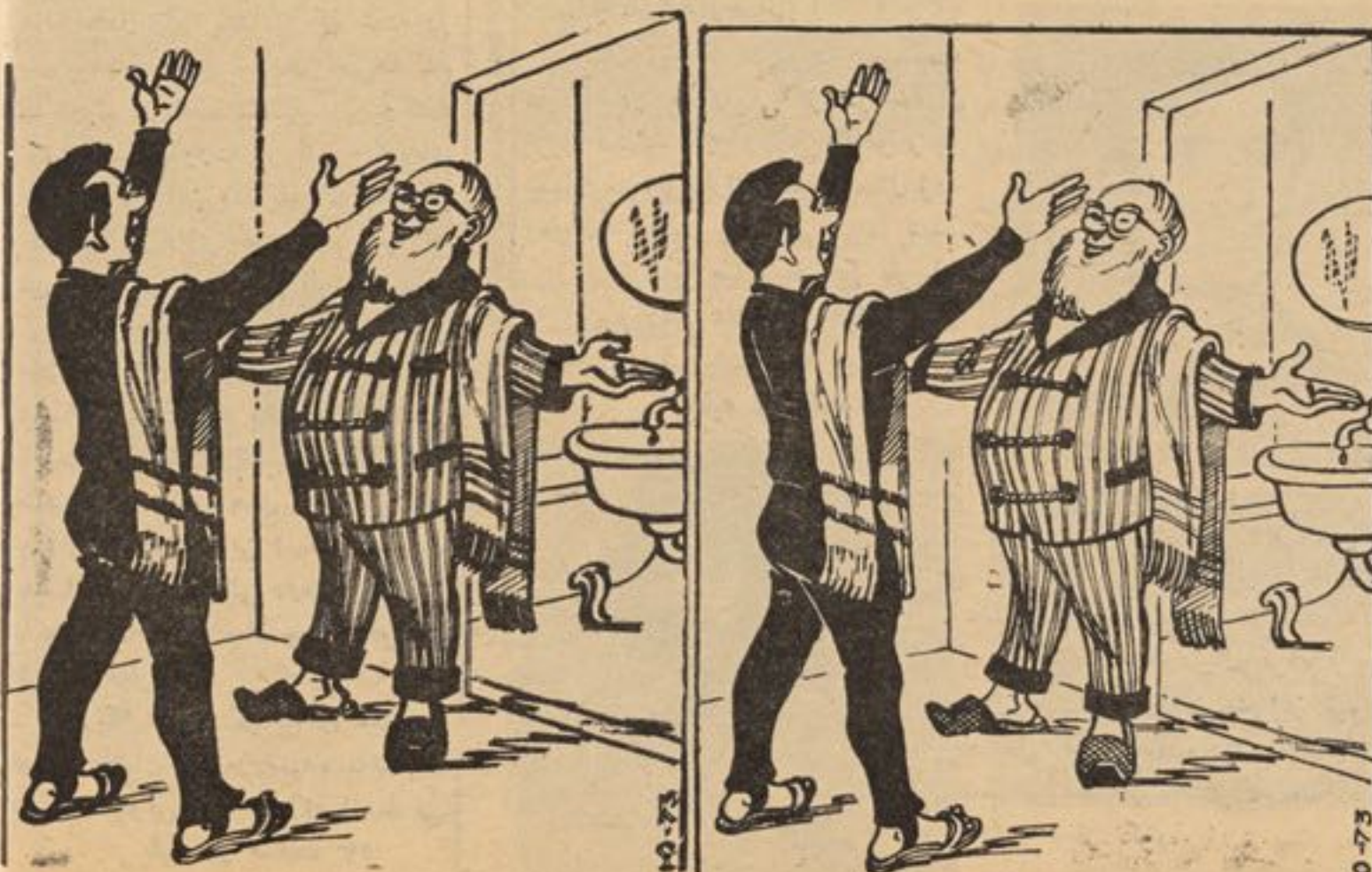
(۴) برای نخستین بار در دنیای هنر ۱ - سایه‌ها کوشیده است تاروشی غنچه‌ها مدعی را برای ابراز عقاید عمیق بشر خواهانه - در زمینه آزادی و تعالی اخلاق آسان بر روی پرده نقاشی پیاده کند .

(۵) هشتم می آید به انجمن کورسلیم میماند زیرا موسسه نسوان هر یکی از اعضای این انجمن به شمار میروند یکی دیگر از همکاری های موسسه نسوان تیه جای و محفل نمایش و تفریحی این بقرار است و هم هر کس

(۶) خانه خورش خارج میگرد کلید هایش را گم میکند سوسوای سبیلها و دو ستا نشن که کلید ها را یافته

مربوط بکدام مضمون این شماره است ؟

هشت اختلاف

حتماً فکر میکنید که این دو تصویر با هم کاملاً مشابه اند ولی اینطور نیست و اگر خوب دقیق شوید خواهید دانست که در بین آنها هشت اختلاف وجود دارد ، بگردید و آنها را پیدا کنید! زوندون

جدول کلمات متقاطع

HORSE BRAND SOCKS.

پا پوشیدن جو دابای زیبا و شیک اسپ نشان نه تنها به اقتصاد ملی خود کمک میکند بلکه باعث تقویه صنایع ملی خود هم میشود.

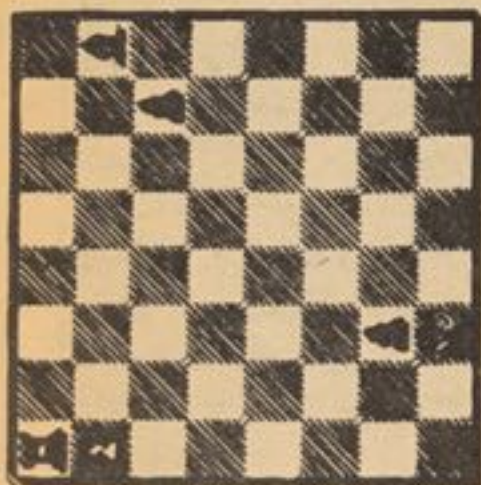
بوت پلاستیکی وطن از نگاه جنسیت، زیبایی و دوام بر بوتهای خارجی برتری کامل دارد و با خرید آن اقتصاد خود را تقویت مینمایید

شرکت پلاستیک جوراب‌ها را...

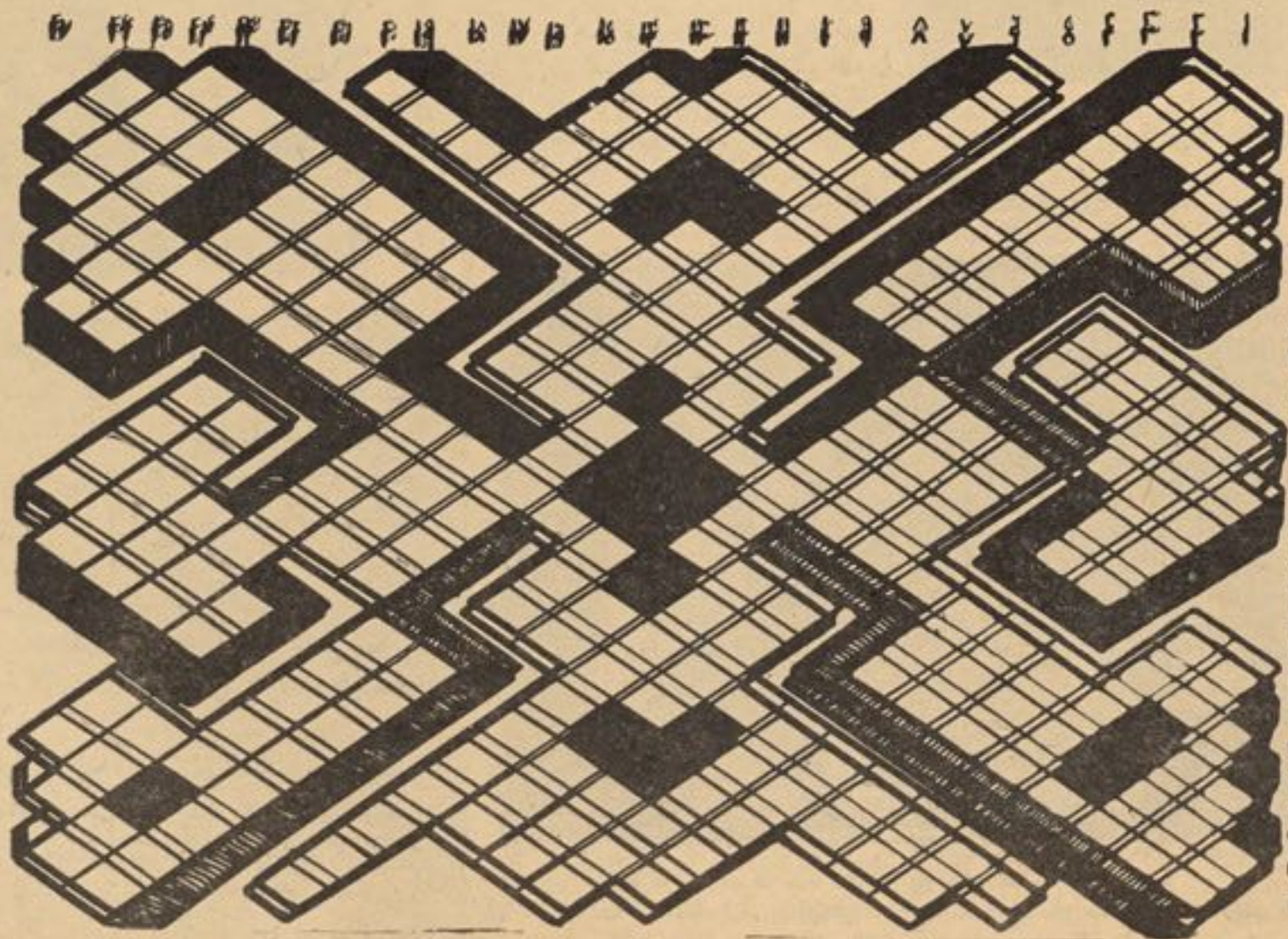
برای دو نفر کما نیکه موفق به حل نمودن قطعا کسی از همین شماره و جدول میشوند بحکم قرعه یک سیت جواب اسپ نشان و پنج جوره بوت پلاستیکی وطن جایزه داده میشود.

مسأله سطرنج

اگر کلید حل این مسأله را که عبارت حرکت اول مهره سفید میباشد پیدا کردید آنرا برای ما بنویسید!
بازی را همانطور که معمول است سفید شروع میکند و باید بعد از حرکت سوم سیاه بازی نماید!

- افقی :**
- ۱- مکتب تب ندارد. از آنطرف باغ در پستو .
  - ۲- خوشبو است - تخم در عربی - کسی که نشه باشد .
  - ۳- نیمه عاجل - ولایتی در شمال کشور - لجن اما نامرتب .
  - ۴- جانور بی نور - خودم - یک در انگلیسی .
  - ۵- نصف مغلر - ادای نامرتب دریائی در ایتالیا .
  - ۶- شاعر معروف کشور مژا فغان وناله .
  - ۷- راست - نصف زمین - مشوره دهنده .
  - ۸- از آنطرف نو - بای بی سر مکرر با یک حرف زاید .
  - ۹- از آنطرف خام است - خشک نیست .
  - ۱۰- شمشیر بی شیر - قلمه .
  - ۱۱- حیوانات آنرا میخو رند .
  - ۱۲- داس بی سین دم - هم خفه .
  - ۱۳- معاون با یک حرف زاید - پسر در عربی - خشک .
  - ۱۴- مام - مرده را چنین میکنند یک حرف - اشاره بدور .
  - ۱۵- نصف مغلر - ادای نامرتب خبر رسان .
  - ۱۶- در .
  - ۱۷- عهودی :
  - ۱- آنج - جای را چنین میکنند فناه .
  - ۲- تجلی - مکمل بی سر - محکم
  - ۳- کسی که شهادت میدهد - مادر .
  - ۴- راه بی پایان پستو - زنی که شعر میگوید .
  - ۵- رطوبت - درد -
  - ۶- ده - لحظه ای .
  - ۷- یک - درنده - خدا از شما دور داشته باشد .
  - ۸- محمود هو تک ولی یک حرف کم دارد - قلب .
  - ۹- مفکر است ولی پاندارد - مرد نیست .
  - ۱۱- بازی کردن در آنجا خطر دارد - ناقل بی پا - دو .
  - ۱۲- روی - زمان ابدالی :
  - ۱۳- باریدن آن خساره بارمی آورد - پایان زندگی - دل سحر چیه .
  - ۱۴- نصف کشور - ما - اول بی اول - مادر
  - ۱۵- ضمیمه ما - هفا - غایب - مفرد .
  - ۱۶- مادر - خواجه پارسا .
  - ۱۷- منار بی انتها .
  - ۱۸- باغ باغ - مستی می آورد .
  - ۱۹- کلمه بی معنی - نام یک فلم هندی .
  - ۲۰- جزئی از کشور ما که فعلا جدا افتاده .
  - ۲۱- نام یک فلم هندی - عضوی از صورت - کهنه نیست .
  - ۱۲- جوار - خودم - ۲۳ از آن طرف ای - او -
  - ۲۴- امروز - مربوط به مو سم آدم بی پا .

طرح کننده: صالح محمد کهسار

زنان و دختران

مترجم: محمد حکیم ناهض

طفل شما

تکلیف کودک

هرگاه ناف طفل قبل از خوب شدن مرطوب می گردد، باید از ترشیدن دائم و مسلسل توسط لته یا وقت زیاد حفظه گردیده و هر روز با الکل پاک شود. داکتر ممکن است غرض زود خشک شدن و بهبودی زخم ناف یک پودر آنتی سپتیک را توصیه نماید.

هرگاه ناف و جلد اطراف آن سرخ شود، آلودگی یا گرفتن مکرر و رانشان می دهد که لازم است فوراً به داکتر مراجعه نمایند. اگر خشکی روی زخم ناف طفل که هنوز خوب نشده بوسیله پوشاندن یا کشیدن لباس گس شده و شاید یک یا دو قطره خون از زخم خارج شود خارج شدن این مقدار خون مهم نیست.

وقتی که طفل هنوز در رحم مادر میباشد، از راه عروق خون ناف تغذیه می گردد. به مجردیکه تولد می گردد، داکتر یا قابله آنرا بسته کرده از نزدیک جسم طفل قطع مینماید. بیخ آن که بالای می ماند خشک می شود و بالاخره می افتد که (با اصطلاح افتادن ناف) معمولاً در حدود یک هفته یا دیرتر وقت می گیرد. وقتی که ناف افتاد ممکن است یک داغ برای چند روز بجا بگذارد که گاهی شاید چند هفته دوام نماید تا بهبودی کامل حاصل شود. هرگاه خوب شدن بطبی باشد، ممکن است داغ جای که ناف افتاده (زخم) شود که گرانولیشن می شود یاد می گردد مگر این موضوع آنقدر مهم نیست.

حصه ناف که زخم شده باید فقط پاک و خشک نگاه داشته شود تا مکرر بگیرد.

اگر زخم ناف خشک نگه داشته شود یک پوست (ارچق) روی آنرا می گیرند تا آنکه بهبود یابد. در حال حاضر داکتر ها توصیه می کنند در حالیکه ناف خوب می شود زخم بندی بالای آن صورت نگیرد. باین طریق انتظار می رود که خشک تر بماند. همچنین بعضی اوقات توصیه گردیده است که طفل نباید بوسیله تب غسل داده شود تا آنکه ناف طفل کاملاً بهبود یابد مگر این قاعده در صورتیکه ناف با پنبه تعقیب شده خشک شده باشد ضرور نیست. باید گفت که کار عاقلانه است که لته طفل باین تر از ناف طفل که هنوز خوب نشده بیچانده شود تا آنکه زخم ناف مرطوب نگردد.

زن کوچی

من زن کوچی هستم. در همه زمین های حاصل خیز و در جا نیکه فصل کار و کشت با شد مسکن میگزینم. از یئرو منزلی ندارم و سا مانیکه به آن زندگی می کنم بسیار کوچک و نا چیز است در غز و بیکه شب ها را در آن می گذرانم جای زیادی را نمیگیرم. روز ها بالای زمین مشغول کار زراعتی هستیم و اکثر اوقات رمه داری می کنیم. خو را که من خو را ساده است و از آرد گندم و سبزیجات و شیر و ماست و مسکه استفاده میبرم.

من از سردی خوش نمی آید، زیرا زمستان مو سمی نیست که بالای زمین کار کرد از یین سبب فاصله های دور و درازی را می بینیم و در مناطق که وقت حاصل و مو سم کار زراعتی با شد خیمه میزنم.

من در ضمن کار های دیگر به بچه هایم رسیدگی می کنم و از آنها مانند هر ما در دیگر مرا قبت می نمایم. شب ها به کار های دیگر از قبیل دوختن لباس، بافندگی و ریسنده گی مشغولم. لباس من با آنهای که در شهر زندگی میکنند فرق دارد. پیراهنی بلندی به تن می کنم که آراسته با زیورات سنگین است. مو هایم را می بافم تا به را حتی بتوانم کار کنم.

بقیه در صفحه ۵۷

به سمر گرمی های تان توجه کنید

همانطوریکه یک مرد، با صرف چند دقیقه یا چند ساعت در اشتغالات فرعی و تفریحی، با جسم و روحی تازه و شاداب می تواند مجدداً بکار اصلی بپردازد زن می تواند، با اشتغال به سرگرمی های مفید، در واقع خستگی روزانه بدرکند و وظایف خود را از صورت بگنواخت

و خسته کننده بیرون بیاورد. کار زیاد ما را خسته نمیکند. ملالت خاطر و بگنواخت بودن کارهاست که اسباب خستگی و زحمت می شود. از آنجاییکه خانمهای خانه دار لزوماً غالب بقیه در صفحه ۵۵

مصرف بیهوده بد است

فروش و غیره از در آمدتان نفع بردارند و بهره ای بر ندوشد شما در این میان سهمی ندارید. برعکس طرح بودجه فامیلی و خروج کردن روی نقشه معین سهم مناسبی از درآمد را برای خانواده تامین میکند.

منظور از تنظیم بودجه، بستن غل و زنجیر بدست و پا و یا بی هدف نگه داشتن حساب مخارج نیست، بلکه هدف اصلی نگهداری صورت مجملی از چگونگی خرج و دخل برای تحصیل حداکثر استفاده از درآمد فامیلی است. بودجه دخل و خرج به شما نشان میدهد که چگونه می توانید به هدف و مقاصد خود برسید و مسایلی از قبیل خرید خانه و شخصی «ادامه» زندگی بهتر، تامین توسعه ای برای دوران کهنوت و پیری و بالاخره تحقق آمال و آرزوهایتان به چه ترتیب می تواند صورت گیرد.

زنیکه اضافه خرجی و اسراف را پیشه ساخته و مبلغ زیادی از بودجه شوهر را بطرق مختلف بیهوده میدهد نمی تواند بر خود عنوان زن زرنگ و زیرک بگذارد. چنین خانم و پال کردن شوهر است و تیشه بر ریشه خود می زند.

وضع دنیا طوری است که روز بروز سطح زندگی افراد ترقی می کند. غالباً تصور می کنیم که هرگاه پول بیشتری تحصیل نمایم تمام مشکلات و گرفتاری های ما از بین می رود و به کمک این عامل با اصطلاح «حل مشکلات» دیگر از لحاظ مالی غم و غصه ای نخواهیم داشت. اما متخصصین امور مالی میگویند:

وجود درآمد بیشتر لزوماً معنی برطرف شدن مشکلات مالی را نمی دهد.

خرج کردن بدون پروگرام، معنی این را میدهد که همه کسی از قصاب و نانوا و پارچه

تغذیه و نگهداری طفل

کشیدن سگرت برای مادران هنگام شیر خواری کودک مانع صحت مندی پسر و یا دختر میشوند و به سیستم عصبی تاثیر تخریب کننده وارد میکند.

در ماه اول طفل روزانه ۶-۷ مرتبه بعد از هر سه ساعت تغذیه میشود به استثنای ۶ ساعت در شب. در اواخر ماه اول کودک قویتر بوده و فقط شش مرتبه تغذیه میشود.

از ماه چارم الی آخر سال اول پنج مرتبه بعد از هر چار ساعت برای طفل شیر داده میشود به استثنای هشت ساعت در شب.

اطفال غالباً به اوقات معین شیر خوردن عادت کرده و بدان منظور بیدار میشوند اما اکثر قبل از وقت معین شروع به گنج خلقی میکنند می توانید او را ده الی پانزده وقت ترشیر بدهید و در صورتیکه در وقت معین از خواب بیدار شود چند دقیقه بعد تر شیر دادن طفل در شب به هیچوجه صلاح نیست.

اگر طفل گریه کرده و خوب نمی خوابد بگوئید که او را آرام بسازید لته هایش را تبدیل کرده و طفل را روی شکم بخوابانید تا نفع از وجودش خارج گردد.

او به صورت نور مال اکتشاف میکند.

در پنج ماهگی بر علاوه شیر مادر با یک شربت میوه و سبزیجات هم به طفل داده میشود و بعد باتوجه به مقدار شیر مادر به طفل بصورت متوالی غذا داده شود شویا، آب سبزیجات، شوربای ترکاری و گوشت گوشت کوفته شده، جگر، ماهی و مرغ همه مغزی هستند. خودا که های فوق دارای مواد غذایی ای است که برای نمو طفل ضروری می باشد.

اگر کودک بعد از شیر خوردن دفعاتاً گریه میکند چنین معنی میدهد که که شیر کافی ندارد. برای چند روز طفل را قبل و بعد از غذا در اوقات مختلف روز وزن کنید تا بدانید که روزانه چه مقدار شیر میگیرد متخصص اطفال برای تان خواهد گفت که این مقدار شیر کافیست و یا خیر؟

اگر طفل درست تغذیه شود وزن گرفته و سریع رشد میکند و خطوط عمیق ناشی از چاقی در دست ها و پا هایش به وجود می آید و در چنین حالت قوه ذهنی و فکری

بقیه در صفحه ۵۵

مود و فیشن

پخت و پز نان بریان

سه دانه تخم مرغ را خوب بهم بزنید و نیم فاسق جای خوری نمک را بدان اضافه کنید. بعد دو سوم حصه یک پیاله شیر را طوری جدا گانه بجو شانید و به مایع مذکور بیفزایید آنگاه تابه را گرم کرده روغن را در آن بیندازید و توتو های نان را در مایع فرو کرده ساندکی نگهدارید. سپس توتو های نان را از مایع بیرون کرده در تابه باروغن سرخ کنید. وقتی که توتو های نان سرخ گردید کمی بوره و دالچینی بروی آنها بپاشید و برای صبحانه شما بهترین خوراک است.

این طبیعت زنان است که موقعیکه دوستشان داریم، ما را دو ست ندارند و زما نیکه دو ستشان نمی داریم، دوستما نمیدارند.

(سر و انت)

دختران خود را زودن

لايق و فوق العاده بودم بلکه یکی از جمله شاگردان و همصنفان خود بودم و به آرزوی اینکه سال اخير ابتدایه را تمام میکنم و شاغل متو سطح می گردم بر خودمی بالیدم و برای آینده خود نقشه ها می کشیدم. در همین زمان بود که یکی از جمله همصنفانم با من رفیق شد به اصطلاح از رفیق های جان بجانی و برادر خوانده. ولی این برادر خوانده بلاي جان من شد و بارفتار و کردار که داشت آهسته آهسته مرا بطرف کار های خود متوجه گردانید و وسبب شد که آن سال را از اکام بمانم اگر چه این ضربه در روحیه ام تاثیر فوق العاده نمود و مدتی مرا سخت تحت تاثر خویش قرار داد ولیکن این رفیق باز هم در مقابل من سبز شد و با رفتن به سینما ها و گردش گاه ها و از این قبیل کار ها فراموش نمودم که

اگر بیست و سه سال زندگی پر درد و رنج را میگوئید من بیست و سه سال زندگی کرده ام. شاید تعجب کنید که خلاف گذشته درد دلها در مجله ژوندون نشر میشد دردمن مانند درد دیگر جوانان نیست که از نداشتن همسر - و یا ظلم پدر و یا رویه نا مناسب فامیل و خانواده و غیره و غیره شکایت میکنند بلکه این درد دوگانه از شخص خودم است.

بلی باید بگویم که با وجود داشتن بیست سال تا کنون موفق نشده ام که مکتب را تمام نمایم. و این یگانه آرزوی من جامعه عمل ببوشد برای اینکه موضوع این درد بی در مان من خوبتر روشن گردد. بهتر است به ده سال عقب برگردم. درست بیاد دارم که در صنف ششم درس میخواندم نه میگویم که شاگرد

از کتاب قدرت و اراده

چگونه میتوان میل به کوشش در خود ایجاد کرد

روانشناسان عصر حاضر همه بر این مطلب متفق اند که هر خیالی را میتوان بصورت عمل در آورد.

پس کسانی که بتکرار عاقلانه آشنا هستند برای تربیت روح خود از راه پرداختن بافکار عالی و امید بخش همچون زحمتی متحمل نمیشوند ولی کسانی که چنین استعدادی در آن نافع است و بتکرار قوای دماغی خویش قادر نیستند لازم است تا بلونی خطی از تغییراتی که مایلند در وجود شان تولید شود و قوای آنها که بر آن تغییرات مترتب است تر تیب دهند و ازین راه خود را برای پرورش اراده آماده سازند و ما مطمئن ایم که با چند مثال زیر می توانیم نمو نه خودی در دسترس خوانندگان خود بگذاریم.

من میخواهم آرا مشی بدست آورم و اطمینان خاطر کامل و اعتماد راسخ در خود بوجود آورم.

من میخواهم قوه دراکه سرشاری در تمام مواقع در خود ذخیره کنم و بحکومت بر خود نائل شوم و در حضور هر کس آرامش و خون سردی خود را حفظ کنم.

من میخواهم از استعداد تا آخرین درجه استفاده کنم و مقامی را اشغال نمایم که خیرگی و لیاقت فوق العاده لازم داشته باشد.

من میخواهم کاری را که در فلان لحظه پیش بینی کرده ام با وجود تمام موانع یا حوادثی که میخواهند مرا از اجرای آن باز دارند با انجام رسانم.

من میخواهم از تحریکات جسمی خود جلوگیری کنم و عواملی را که باعث برهم زدن تعادل زندگانی و مخالف مقاصد و امال من است از بین ببرم.

من میخواهم با دقت کامل در افکاري که اختیار این دست میدهم و با مورد زندگانی من مربوط است یاد در موقع خواندن بمن روی آورم و مورد غور و تدقیق کنم.

من میخواهم کوششی صادقانه ستیرونی سرشار و اعتماد زیاد در خود بوجود آورم و بدین است هر کس میتواند شمتاً مقصود بخصوص خودش را نیز بخود تلقین کند مثلاً بیماری که پیش از هر چیز خواهان بهبودی خود باشد بتلقینات سابق عبارات زیر را هم بیافزاید.

من میخواهم اراده ام با اندازه نیرومند گردد که بتواند وضع مزاجی مرا تغییر دهد.

پس از اینکه چنین تابلونی ترتیب داده شده باید از اول تا آخر چندین بار آنرا مطالعه کرد و در هر يك از مواد آن جداگانه بررسی نمود و مخصوصاً باید سعی کرد که معانی آن کاملاً بدهن سپرده شود.

بقیه در صفحه ۵۷

نامه های

واقعا مفکوره شما در قسمت تعلیم و تربیه جوانان قابل قدر است و ما هم با شما هم عقیده هستیم به امید موفقیت شما.

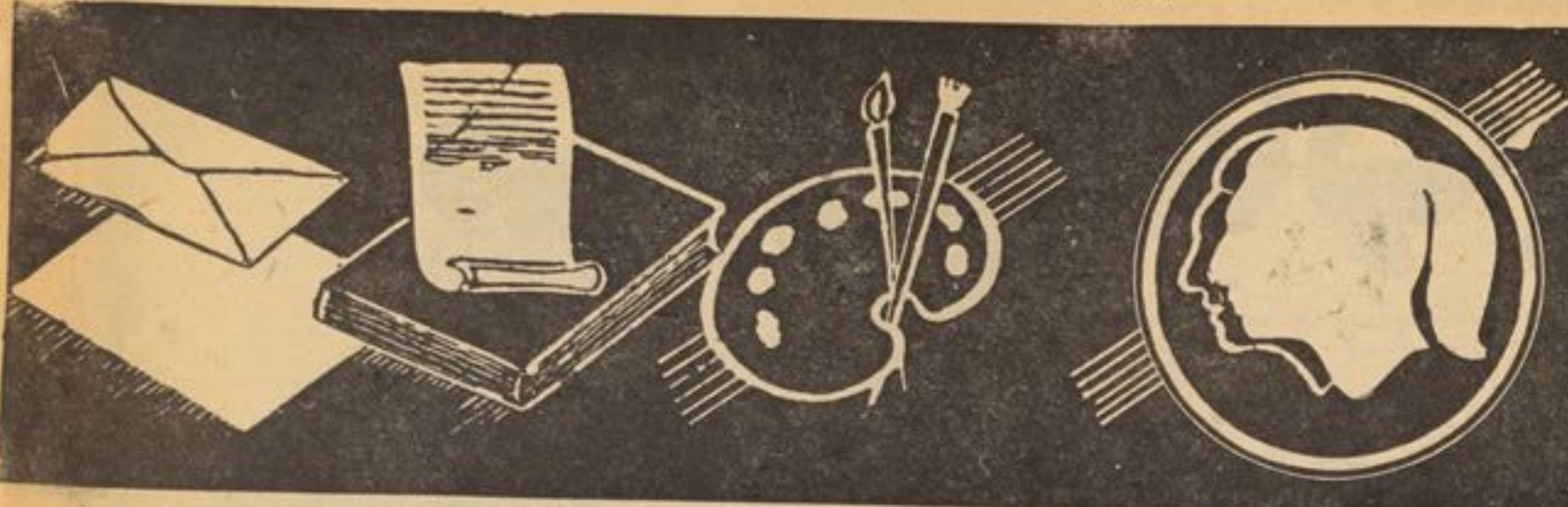
بنی غلی پیر محمد گل چین یا ر از لیسه غازی
تا مه شما به اداره مجله ژوندون رسید از همکار پتان تشکر امید وازیم با ارسالی خویش همکار پتان را بیشتر با ما ادامه دهید.

بنی غلی خلیل الله اعظمی.
مکتوب شما به ما رسید احساسات شما قابل تحسین است.

بنی غلی لکریم (جلا لی) متعلم صنف یازده لیسه خان آباد مضمون شما تحت عنوان (ای جهان) به اداره مجله رسید.

این هم قسمتی از مضمون شما: «ای جهان! ای مادر بشر ما به پیکر وجود تو اهمیت قایلیم و از هر گونه مساعی در راه آبادی تو و در راه پیشرفت هم نوع خویش که در دامن وسیع پرورده شده دست دریغ نمیدا ریم»

بیغله فوزیه از لیسه صنایع کابل.
نامه شما به اداره مجله رسید.

ستارگان بجان هم افتیدن

دوود معروف سینما فرانسه که شاید همگان آنها را بشناهند یکی ژان بلوند و دیگری آلن دولن میباشد که اکثر از خوانندگان ما فیلم های این دو هنرمند سینمای فرانسوی را در پرده سینما دیده اند.

ژان بلوند ستاره موفق سینمای فرانسه و انسی دیپوری همبازی ژان بلوند.

در این اواخر این دو هنرمند سینما به اصطلاح ظرافت بخرچ دادند بدین معنی که هر دو بجان هم افتید و یکدیگر خود را تا که قدرت داشتند لت و گوپ نمودند و عوای آنها آنقدر بلند شد که کارشان به محکمه کشید. فهمیده نمیشود که آیا گناه از ژان بلوند است و یا از آلن دولن هر دو هم دیگر را متهم می کنند. یکی از آنها میگوید که با چاقو بر من حمله کرده کرده دیگر را متهم می کنند یکی از آنها

الان دولن ستاره معروف سینمای فرانسه قبل از آنکه داخل محکمه گردد.

سال گذشته را ناکام مانده ام سال تعلیمی آهسته آهسته به آخر می رسید. و من برای درس های خود آمادگی نداشتم و تا بالاخره امتحان سالانه رسید و من باز هم در حالیکه دو سال یک صنف را گذشتانده بودم در امتحان ناکام ماندم و از مکتب اخراج گردیدم.

پدر و مادر و فامیلم باز در باره این رفیق نااهل با من صحبت کردند و نصیحت ها نمودند ولی من آن هارون گپ شنو و پسر درس خوان و مکتب روسابق نبودم از خود دلایل می تراشیدم و می گفتم: که اصلا من استعداد درس خواندن را ندارم چرا برایم کاری پیدا نمی کنید.

کار هم پیدا شد بعد از مدتی دلسرد شدم بکار دیگر رو آوردم ولی آن هم به مذاق من برابر نبود مدتی بیکار ماندم و رفته رفته این بیکاری در من یک نوع عادت شد و سبب شد در هر کاری که رجوع می نمودم زود خسته شده و آنرا ترک میکردم امروز که در یک ورکشاپ موتر کار میکنم افسوس آینده را می خورم ولی چه سود دارد.

سایر سیده

به امید موفقیت شما.

بناغلی انور فرهاد از لیسه صنایع کابل!

نامه شما به اداره مجله رسید واقعا شما خوب درك نموده اید که وظایف طبقه جوان کشور بیشتر از همه وقت دیگر قابل اهمیت است و ما جوانان باید هر چه بیشتر به وظایف خود متوجه بوده و از هیچ گونه فداکاری در راه ترقی کشور دریغ ننماییم.

بقیه در صفحه ۵۷

در جستجوی دوست

اینجا نب محمد فاروق از ولایت ننکرهار مایلم بابر دران و خواهرانی که علاقمند مطالبه آثار نویسندگان کشور باشند مکاتبه نماید لطفاً با این آدرس مکاتبه نمایند محمد فاروق از دارا معلمین ولایت ننکرهار.

آرزو دارم با خواهرانی که در قسمت تاریخ افغانستان مطالعه داشته باشند مکاتبه نمایم. آدرس لیسه عالی زر غونه. اسم فوزیه معلم صنف نهم ج.

اسم نجیب الله عسکر فرقه نمبر ۸ میخوام با برادران و خواهرانی که مایل به مکاتبه باشند و در قسمت عکاسی تا اندازه معلومات داشته باشند مکاتبه نمایم.

نام محمد هارون از کلو لسته پشته.

میخوام با کسانیکه به موسیقی علاقه داشته باشند مکاتبه نمایم. آدرس: محمد هارون خانه نمبر ۴۱۷۲۱

اینجا نب عبدا لمنان از ولایت کندز.

آرزو دارم با خواهران و برادرانی که با مطالعه سرو کار داشته باشند مکاتبه نمایم لطفاً به این آدرس: نامه بنویسد.

آدرس: عبدا لمنان ولایت کندز لیسه شیر خان.

آرزو دارم با خواهرانی که در مورد آشپزی معلومات داشته باشند مکاتبه نمایم.

آدرس: نادیه از لیسه صنایع کابل.

مردی با نقاب بقیه

تاینگای داستان :

گنتر هامور لایق پولیس به تعقیب سازمان بقیه ها زندگی اش را از کف داد. الک معاون کمیسر پو لیس به تشویق دیک گاردون به تعقیب مایتلند پیر که مرد موزی است میباید. رای بنت جوان که نزد مایتلند کار میکند، به اثر تشویق لولا بسا نسوا پارتمان لوکس به کرایه گرفته می خواهد به خدمت خود نزد مایتلند پیر خاتمه دهد و تلاش خواهرش برای ادامه کار او نزد مایتلند به کدام نتیجه نمی رسد و او را ترک میکند. دیک از طرف وزارت خارجه انگلیس هامور حفاظت یک سند میشود. اما اسناد از سیف منزل لارد فار میلی بطرز اسرار آمیزی به سرقت میرود.

را بخاطر نجات جان او بعمل می آورد هرگز در زندگی خود اشتباهی به این بزرگی نکرده است. الک بصورت آن مرد خوب دقیق شده دید او را می شناسد! - شما، برو!

امریکا بی انگشتش را تر کرده چاپ بقیه را از بازوی خود پاک نمود و اظهار داشت: «من پسا نتر بشما توضیح میدم آقای الک، اما اکنون مشوره خوب یک دو ست رابشنوید و همین الان به واندوس و ات تیلفون کنید.»

وقتی الک به دفتر خود رسید، تیلفون او پیهم صدا میداد. قرارگاه واندوس وات با او تماس گرفتند. گزارش داد: «موتور پو لیس شمارا در وسط چمنها متوقف ساخته، دو تن از ما موران آنان را زخمی کرده اند و محبوبس هم در اثر فیر کشته شده است.»

دیک گاردون و معا و نش پس از ده دقیقه از دریا فت گزارش به واندوس وات بودند. بدنه خراب شده موتور پو لیس را دیدند که عده دور آن جمع بودند و پولیس ها اطراف موتور و مردم تماشاچی را حلقه کردند.

جسد لینوف به زندان نقل داده شد و در آنجا یکی از جمله حمله کنندگان بالای لینوف، پس از گرفتاری مجبوس شده بود.

این مرد توسط چند تن از محافظان زندان بر حسب تصادف در بازگشت از تفریح و سطح چاشت او را گرفتار کردند. پس از یک معاینه کوتاهی معلوم شد که مر می قلب لیتنوف را سوراخ کرده و فوراً باعث هلاکت او شده است.

زندانی تازه در حدود سه سال داشت و نسبت به اکثریت نوکران سازمان بقیه ها زرنکتر و کارگشته تر بنظر می آمد. هیچنوع سلاحی نزدش پیدا نشد و او ادعا کرد که دریک دسیسه بهیچوجه اشتراک نداشته است. او مدعی شد که یک روابط برا درانه اینهمه تلاش وسیع ما مور بیکار است و درست در لحظه

دیک به مجرد رسیدن به سیکا - تلند یارد هدایت داد تا بقیه ها را در دو قطار پشت هم نزدش بیاورند تمام اینها یکی بعد از دیگری معاینه گردیدند در صاعد چپ همه شان نقش یک بقیه خالکوبی شده بود یکی از ما موران پولیس آمد خبر داد! «آقای انسپکتور! یکی از همین اشخاص گرفتار شده میخواهد با شما حرف بزند.»

الک نگاهی با آمرش رد و بدل کرد. دیک به الک گفت: «نباید از هیچکونه اطلاعی که ممکن است بدست آید اهمال کنیم. شما با او حرف بزنید.»

پولیس همان بقیه را پیش آورد. یک مرد قوی هیکل که از یک هفته به این طرف ریشش را نتراشیده و لباس کهنه به تن داشت کلاه درون رفته اش را تا به سر او و او را فرود آورده بود و از آستین های کتبی اش که احتمالا به کدام مرد متوسل القامت تعلق داشته، مشت های قوی او بخوبی پیدا بود.

الک نگاهی بصورت آن مرد افکنده بر سید: «خوب بقیه! برای قرقر کردن چه داری؟»

بقیه در جواب گفت: «شما آقای هامور پولیس آیا بطور قطع مطمئن هستید که موتور او لی شما سالم به واندوس وات رسیده باشد؟»

الک با تعجب سر تا قدم آن مرد به واندوس وات رسیده باشد؟ بقیه جواب داد: «یک تعداد اشخاص در صدد اند لینوف را از چنگ شما بر بیاورند و سر به نیستش کنند. اگر این دیوانه بینوا قیاس میکند که بقیه بزرگ نظر به روابط برا درانه اینهمه تلاش وسیع ما مور بیکار است و درست در لحظه

شد. در پسین راه یک لاری بسا آن تصادم کرده یک طرف موتور پولیس را بکلی تخریب نمود و یک عرابه آن را از بیخ برکنند. اشخاص مجهول الحال و مشکوک در یک چشم بهم زدن از هر طرف پیدا شده بالای موتور پولیس ریختند.

در واژه موتور را باز کرده محافظ زندان را فرود آوردند. هنوز حتی به تار موی او صدمه نرسیده بود که یک موتور حامل بیست نفر پولیس به محل واقعه رسید و از کویچه مجاور نیز تقریبا به عین تعداد پولیسان یونیفورم دار در حالیکه دنده چوب های مخصوص پولیس را بدست داشتند، پیدا شدند. جنگ بین پولیس و مردم بیشتر از سه دقیقه طول نکشید. بعضی از آنها از چنگ پولیس موفق به فرار شده و ما بقی در حالیکه دستبند به دستهای شان زدند، دو دوتور در وسط اسکوت پولیس بحال شکست خورده به اداره پولیس منتقل گردیدند.

دیک گاردون که از فعالیت تشکیل جدید خود مغرور بود، جریان زد و خورد را از بالای بام یک موتور پولیس تماشا می کرد. وقتی غوغا فرونشست به الک نزدیک شده بر سید: «کدام شخص مهم را گرفتار کرده اید؟»

هنوز زود است که چنین قضاوتی کنم. همه اینها به نظرم از یک قماش می آیند. لینوف غایب در واندوس وات می باشد من او را در یک موتور سر پوشیده پیش از بروز این حادثه و تصادم با موتور لاری فرستاده ام.»

الک گفت: یکی از رفقای تو نزد من آمده میخواهد شما کلید زغال خانه را به او بدید بگو بید که در کجا گذاشته اید.

یک درخشش خفیف در چشمهای مرد کوچک اندام پدید آمد. اما این درخشش از نظر تیز بین الک پنهان نماند.

او جواب داد: به دو ستم بگوید که تصور میکنم که کلید را در واندوس وات گذاشته ام. الک پس از «هوم» گفتن نزد ها گن برگشت و به او گفت: «کلید را در خیا بان بتن ویل گذاشته است.» البته این حرف حقیقت نداشت. اما ها گن با رضایت خاطر خدا حافظی کرده رفت. الک دوباره حیاط را پیموده به طرف سلول زندانی ها رفت و محافظ زندان را صدا زده پرسید: «شما به این آدم گفتید که به کجا منتقل می شود؟»

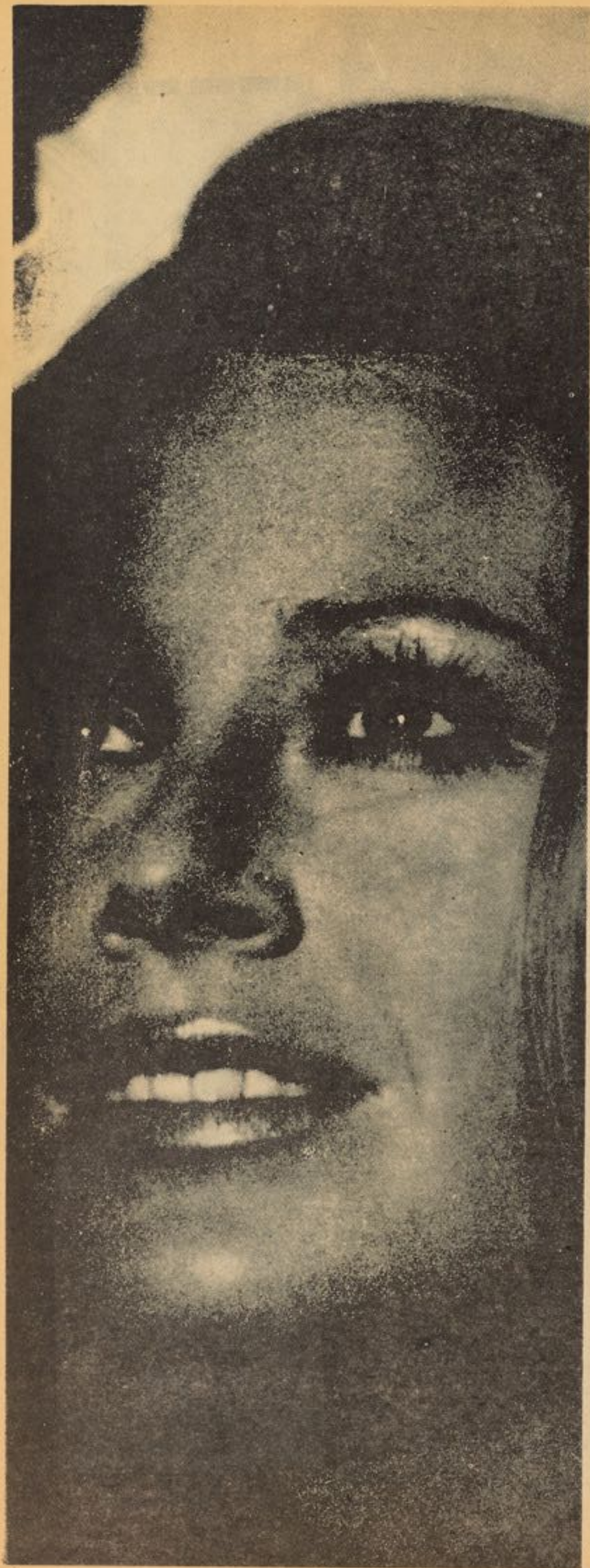
ما مور پو لیس جواب داد: «بلی آقای انسپکتور! من به او گفتم که به واندوس وات منتقل میشود. ما معمولا به زندانیان از محل زندان شان اطلاع میدهم تا آنها به اقوام و خویشان خود از محل زندان خبر بدهند.»

الک از عمل مو فقیهت آمیز خود خوشحال شد. به مار یلن که بقیه همدستان کتنوف هنوز در آنجا پرسیده و با تعجب اطلاع یافت که یک خانم به احتمال قوی خانم یکی از بازداشت شده گان نزد آنها مراجعه کرده، طلب کلید زغال خانه شده است و جوابی که به خانم داده اند این بوده که کلید نزد یک نفر در بریکستون می باشد.

الک امر کرد: «انها را به زندان سگرب بفرستید و کسی اجازه ندارد محل زندان را قبلا به اطلاع آنها برساند.»

عصر همان روز موتور مخصوص زندانی ها از کانون او عازم وایتندال

.....
 که از وسط چمنسپا می گذشت بر مو تو یو لیس حمله شد در حالیکه به تعقیب قاتل قدام کرده میخواست او را دستگیر کند، پیوسته تو قیف گردید.

الک به او گفت: «بقه، تو یسک مرده بیش نیستی!» و آنگاه از پشت عینک سفید خود نگاه میبافا آن مرد فکند و به حرفش ادامه داد: «وقتی زنده بودی در کجا زندگی میکردی؟»

محبوس اعتراف کرد که در شمال لندن در خانه زندگي میکند. الک در جواب گفت: «کسانی که در قسمت شمال شهر لندن زندگی دارند برای گردش به روی چمنسپای واندس وات نمی آیند.»

الک با نگران عمومی زندان صحبت مختصری کرده، سپس از زینه ها فرود آمده وارد حیاط مربع شکل عقب عمارت زندان شد. الک نگاهی به اطرافش فکند.

چهار سمت حیاط را که زمینش از سنگ پارچه، دیوارهای بلند کشیده بودند، در یک گوشه این حویلی مربع شکل یک اتاق کسه شباهت به ورکشاپی داشت جلب نظر میکرد. دروازه آن به روی خط آهن پس و پیش کشیده میشد.

الک به آن مرد خطاب کرد: بیایه اینجا داخل شو! کلید را که از نگران عمومی زندان گرفته بود به داخل قفل چرخانده دروازه را باز کرد. یک چهار دیواری سرد که رنگ سفید داشت دو دستک قوی بصورت چلیپا در سقف روی هم قرار گرفته و سه دانه گادر آهنی بین این دو دستک نصب شده بود. وقتی الک به طرف یکی از دسته های آهنی رفت، پیشانی محبوس برافز چین شد.

الک به آن مرد گفت: «بقه، توجه داشته باشی!» و آن گاه پسته را با بین کشید. با کشیدن پسته آهنی وسط صحن اتاق با صدای مهیبی باز شده زیر پای شان یک گودال عمیق پیدا شد که از خشت پخته کار شده بود. الک به صحبتش ادامه داد: «این دروازه را که زیر پای آدم باز میشود به دقت ببین. آن آهن گادرت زد که روی آن با نباشید علامتگذاری شده می بینی؟ محکوم باید با های خود را بین آن قرار دهد تا جلا دهد و پایش را در

زنجیر بکشد و در یسمان هم از آن آهن گارد که در سقف نصب شده پایین می آید.»
 رنگ از صورت آن مرد پر واز کرد و با وحشت فراوان اظهار داشت:

شما نمی توانید مرا بیا و بزیید. من هیچ کاری نکرده ام!»
 الک در جوابش گفت: شما یک انسان را کشته اید. شما یگانه کسی هستید که در چنگ، افتیده اید و حالا موقع آنست که کفاره گناهان سائر اعضای باند را بدهید.»

الک در ختم کلامش از اتاق خارج شده دروازه را پشت سرش بست.
 مرد محبوس دست لرزان را بالا برده به لبها نزدیک کرد و گفت: «صبر کنید. من حاضرم هر چه را میدانم بشما بگویم.»

یک ساعت بعد دیک گاردون با اطلاعات سودمند و قابل توجه به دفتر پولیس بازگشت. نخستین کاری که کرد این بود: جوشا پرواد را نزد خود خواست. این مرد ولگرد و ماجراجو با قیافه خوش و خندان نزدیک آمد.

دیک به او گفت: خوب آقای برادر حال قصه کنید. بفر ما بیسند بنشینید.»

برادر با سخ داد: چیز مهمی برای گفتن ندارم. از یک هفته به اینطرف بابقه ها آشنا می نژدیک بهم رسانیده ام.
 این برای من خیلی عجب آمد که آنها نباید همدگر شنا تراشناستند و از همین جهت با اولین عضو این سازمان که بر خوردم نتوانستم برای شنا سازی دگران بیشتر فتنی کنم. من در یک هو تل سر را هی در دیت فورد با او تماس گرفتم. و امروز شنیدم که یک فرق العاده عاجل برای یک شرکت بزرگت واصل شده است و من تصمیم گرفتم در راه سکا تلند یارد بمن خبر دادند که یک گروه مر بوط به سازمان بقه ها مامور شده اند لیتنوف را بیشتر از آنکه به وندس وات برسد، از سر راه شان بردارند.

«شما کدام یک از سرکردگان بقه ها را دیده اید؟» برادر سرش را بعنوان نفی تکان داد.
 «آنها همه یک رقم معلوم می شوند. اما بطور قطع دو تا سه نفر بقیه در صفحه ۵۷

خزانه هنر روس

بودرت شیلیان

و مصا بی که برای مراد در قبال خود دارد، نقاشی کرد. او یکی از مخالفین سر سخت جنگ به لیبو و نظر خود را درین باره در نقاشی عصر اش «تخلیل جنگ» آشکار ساخته است که در این اثر هنری از کاسیه سر انسان ها سحر جالبه دسته ای از کلانمان آنها احاطه کرده و در دور نمای آن شهر ویران شده و درختان ذغال شده قرار دارد. مجسم میخورد در کتیبه چوکات شده ای که از وریچاگین بیاد کار مانده است چنین خوانده میشود.

« اهداء به تمام قسائین گذشته. جای وایند ».

این کتیبه نشان میدهد که وور شچاگین از جنگ و تجاوز نفرت داشته و عقاید وی به نظریات مان نزدیک بوده است.

آثار قرن بیست بنوبه خود درین گالری به درخشندگی خاصی نمایان است و پورترت های ولانتین سیروف در پدیده های هنری رومانسک میجائیل و کرونل در بین این آثار درخشندگی خاصی دارند. سیروف در پورترت های خود خصوصیت وقت اجتماعی و استعداد برانزده اش را ترکیب نموده است در پورترت دختر با شفتالو ها جوانی و زیبایی و دم تازه

بودرت دوزنگو دایرکتور کارخانه موخینا

شباب که سه یازده و پر جبینش است در حالیکه پور توت کامل و مولو هنریشبه تراژیک بالباس دراز سیاهش، عالی است. و روبل تجصیلات رومانسک نشاء آوری را در آثارش جان بخشیده است در کارهای

و روبل یک انسان تنها مغرور سرکش با خصوصیت بی همگایش بزرگترین انگیزه آثارش بشمار میاید و روبل شرح عالی و کامل از دومنه و کارهای دیگر سر ماتوف داده است.

نمایشگاه بزرگ اتحاد شوروی آنرا به نوع بی پایان خصلت هاستک ها و خصوصیات فردی هنر میدان مدرن که هر یک تلاش خود را برای نو آوری و درعین حال وفاداری خود

را به بهترین نعمتات ریالستیک گذشته محفوظ داشته اند. میتوان مشاهده کرد.

هنر متدان اتحاد شوروی زمان مارا و زندگی اتحاد شوروی را به شیوه های متعدد و گوناگون و روش های مردمی شان تشریح نموده و هر

جمهوریت سهم ارزنده ملی خود را در زمینه هنر مردم اتحاد شوروی ایفاء میکند همچنان

فد موخینا واسر کولیسو نکوب سای -

بریزوفو) و آدرین آثار - وقایع زندگی مردمان روسیه را در گذشته های دور حیات مجدد بخشیده و جنبش های معروف و مبارزات و کارنامه های عظیم مردم باریخها و پیشار و قربانی و ایزاز قهرمانی آنها انعکاس داده است.

کارهای ویکتور وسنت سوف و واسیلی ورشچاگین نمایانگر پرافتخاری نمایشگاه در نیمه دوم شده نوزدهم شمرده میشود.

وسنت سوف از زندگی فولکلور روسی

در آثارش الهام گرفته است. وی در نقاشی هایش که نشان دهنده سبک خاص خودش میباشد قهرمانان فولکلوریک روسی و داستان های ایشانرا ترسیم کرده است. اثر شاعرانه

بودرت زن پارتیزان کار فسه موخینا

و دل انگیز (الیونوشکا) و صحنه (بعد از جنگ) ایگور سوف یا توستا لایوچ با پلوتوسکی با اساس قصه (نوطه میزبان ایگور) و در زندگان در باره مدافعین روسیه بوجود آمده و نمونه های تیک هنری بشمار میاید.

در نقد نامه ای که - سنلسوف در باره (زمنندگان) نوشته - میگوید که (این اثر یک قوه منظر آرمی که هیچکس را نمی ترساند. و رشچاگین یک سلسله نقاشی های متعدد دارد که ناشی از مسافرت های طولانی وی میباشد فی المثل سلسله ای نقاشی های هندوستان سلسله ای نقاشی های ترکستان و بالقان اما و رشچاگین در واقع به مشابه یک

نقاش بر جسته صحنه های جنگی بشمار میاید. بحیث یکتا از شرکت کنندگان سه جنگ، و حقایق شوم جنگ را با رنجها

نقاشان مانند اف - واسیلیوف - ای ساواز اسوف سای - شیشکین - ف پولنیوف و ای لیونیان در آثار خویش سرزمین مادری خویش را منعکس ساخته و حیات شاعرانه و زیبای آنرا نمودار ساخته اند.

کارهای هنری نقاشان بزرگ روسیه الییا زین و واسیلی سوریکوف - نگر معراج هنر پر دووژنیک میباشند نقاشی های زین در دو تالار بزرگ گالری به نمایش گذاشته است آثار مردمی خارق العاده او. پورترت هساو نقاشی های تاریخی وی خصوصیت کارش را به منزله یک هنرمند توانا و مستعد که آثار گوناگون از خود بجا گذاشته است است آشکار میسازد. (نقاشی مشطاهرین مذهب در کرسک گوانیا) یکی از بهترین آثار مردمی زین محسوب میشود - در حالیکه وی درین اثر یک واقعه مخصوص را مجسم میسازد. توانسته است یکی از وقایع تیک زندگی کرد.

روسی را نیز تشریح نماید آثار تاریخی خیلی معروف هنری زین عارضند از (ایوان مخوف و پسرش ایوان) و (قراغان زاپوروزه). در تالاریکه به سوریکوف اختصاص یافته است میتوان سه اثر بزرگ تاریخی او را مشاهده کرد. (صبح اعدام ستر کسسی) (پویادزمیتیا مروزه) و (منشکوف در

بودرت آی - شیشکین

کلو بکتیا به آن تو مسکی نمایشگاه کنار های مجسمه سبازان و الای اتحاد شوروی و سایرین هنر رسایی ها. نقاشی ها رنگ آبی توسط نخچه های مانسند ای - ستره مو - و آلبید یواد - کار دوفسکی - ج وریسکی - ف شامسویسوف - کورک ریسکی - پوررو کوف، وای کبریک وعده دیگر را به نمایش میگذارد.

نقاشی پور توت های بر جسته که توسط هنر متندان بزرگی مانسند م - تستروف -

پس کورین پس کو نجا لو فسکی عده بیشتر مسمانان خارجی این گالری، تصویرهایی احساساتی در کتاب باز دید کنندگان این گالری از خود بیادگار گذاشته اند. فی المثل

سیاهی از فرانکفورت درین کتاب مینویسد. « درین دنیایی که نام آنرا گالری گذاشته اند و اثر محو ناشدنی در ما گذاشته است، نقاشی های فراموشی نا پذیری را مشاهده کردیم که به آینه ای، نما را نگر راهی بود که مردم روسیه در دراز نای قرون آنرا پیموده اند ».

این آثار هنری بصورت عمیقی در قلعه همسایه های مان گذاشته است. آرزو مندیم که هنگام مراجعت به کشور مان درس نهای را که راجع به این سفر به آنها باز گو میکنم به ما کمک نماید تا پس از سالهای رنج و اندوه، بیشتر بفهمیم و یکدیگر را دوست داشته باشیم ».

سپا حی از امریکا می نگارد. « پس از مشاهده تمثال های رنگه ای که توسط یوسکو از آثار هنری این گالری تهیه شده بود تصمیم گرفتم که روزی درین نسخه های اصلی را تما شا کنم. اما آنچه را در اینجا

مشاهده کردم و تجربه کرده ام نمیتوانم در قالب کلمات بریزم و این هنوز من در عدم تشریح نه تنها شامل تمثالهای که در اینجا دیده ام میگردد بلکه ممنون تمام هنر شوروی میشود. این ذهنیت که من هرگز فراموشی نخواهم کرد، در وان ارزش سفر یک هزار میل راه را دارد ».

در گرداب حوادث

در یکی از روزها ساعت ۵ بجه عصر از منزل بیرون شدم و برای پدر و مادرم گفتم که من بظانه همشیرهام به چهلستون میروم وقتی به جاده پشتونستان رسیدم نصراله با موتور تکسی من رابه کارته پروان برد در کارته پروان در یکی از کافه ها بعد از صرف نان دوباره به تکسی نشستم اولانصراله باموتروان میخواست که

دختری در جدال زندگی

من رابه جلال آباد ببرد قبول نکردم بعد از آن به طرف شمالی رفتیم در بین موتور درپور و ماشراب خورده بودیم. طبق جریان شریفه از شدت افراط در شراب نوشیدن مو هایش رامی کند چون وضع اش خراب بوده موتور را استاده کردند که در اینوقت پولیس کابل آنها را دستگیر کرده و به ولایت کابل سپرده است.

حالا گفتار نصراله را طبق جریان پولیس در این مورد بشنوید :

مدت تقریبا پانزده روز میشود که باشریفه رفیق بوده که این دوستی ورفاقت درموتور های لین پل چرخي شروع شد و چندروز پیش از واقعه شریفه برایم وقت داده بود که به تاریخ ۲۶ رازار ۵۲ ساعت ۴ بجه روز در حصه جاده پشتو نستان وعده داده بودم و همراهی محمد شفیع نام درپور تکسی موتوروالگه که یکی از رفقای من می باشد یکجا شده به موتور آن سوار شدیم که خودم به همراه محمد شفیع درسیت پیشروی وشریفه به عقب سیت موتور نشسته بودیم . میخواستیم بطرف شمالی هواخوری برویم چون شریفه حالش

قایق سرسام آور زندگی در میان امواج خروشان سر نوشت شکست ازهم یا شید پرزده آنرا تندباد هوس در ساحل ناکامی هاو بدبختی هانیست وباشان ساخت . دخترک رفت و بسا مردی پیوند دوستی بست رفت و به سوی نابودی هاگام نهاد بازیچه سر نوشت گردید و نگاهی محبت آمیز پدر و چهره معصومانه مادر دل سنگ آنرا سخت تر گردانید رفت دامن عفت خویش رالکه دار گردانید و با شرافت خویش بازی کرد .

اکنون مانند پرنده بی آشیان از شاخچه بشاخچه دیگر بر میزند آغوشی میخواهد تا او را جای دهد و ماوای میخواهد تا بستر بگستراند و دلش میخواهد تا او را نوازش دهد و اشک هایش را بستر د .

ای وای نمی دانم چرا این طور جوانان خود را در کام شعله ها و نابودی می کشانند و بی مهیا خود را بدست طوفان یغماگر هوس میسپارند.

شریفه دختریکه ۱۸ سال از سن اش گذشته و تحصیلاتش را تا سنف هشتم مکتب ادامه داده است قهرمان این سرنوشت شوم است سرگذشتی که او را خرد کرد در گرداب گناه غرق نمود .

اودر جریان تحقیق میگوید : زمانیست که بانصراله آشنا شدم ملاقات کردم پدر و مادرم از موضوع بی اطلاع بودند تا بالاخره روزی با نصراله به طرف جلال آباد رفتم و نصراله من رابه یکی از هتل آن شهر بنام هتل خاکسار برد وقتی که از نصراله پرسیدم این هتل از کیست گفت هتل مخصوص خودم میباشد پدر و مادرم باز هم بی اطلاع بودند و در منزل دوستان و خویشاوندان دربی من می گشتند در غیاب من مادرم چون از یافتن من نا امید شد به پولیس مراجعه کرد و عکسم را به اختیار پولیس گذاشته بود بعد از ۱۵ روز دوباره به خانه مراجعه کردم رابطه من و نصراله باز هم ادامه داشت .

که بیرون شود. بعد از چند روز او را به مکتب شاه شهید داخل کردم يك روز ناوقت به خانه آمد برادرش دیگر نگذاشت که مکتب برود اما فردای آنروز برایم عذر کرد که دیگر ناوقت به خانه نمی آیم از همان تاریخ دیگر اثری از وی ندیدم تقریبا سه ماه میشود که گم شده در مرحله اول وقتی مفقود شده بود اعتراف کرد پاکسی همبستر شده اما شخص مذکور را برایم نگفت اما حالا که دستگیر شده از حکومت محترم خواهش میکنم که با همین پسریکه دستگیر شده او را نکاح کنید .

اکنون گفتار موتوروان را از زبان خودش در بررسی تحقیق پولیس بشنوید .

ساعت ۴ بجه عصر خودم از ده کبیك

بطرف شمپرد حرکت بودم در راه کارته پروان آمدم همین دختر و پسر به موتور من دست دادند و به طرف باغ بالا رفتند و بعد از آن به جانب شمالی رفتیم نصراله رامی شناختم اما دختر را نمی شناختم شراب به نزد خودشان بود شراب را در بین موتور نوشیدند اما من نخوردم تا قسمت سرای خواجه رسیدیم و از آن جا دو باره بطرف کابل روان شدیم در حصه حسین کوت موتور را استاده کردم که والی صاحب کابل ما را دستگیر کرد .

مادر شریفه میگوید: در سال ۱۳۵۱ شریفه صبیهام به عزم مکتب از خانه برآمده بود و ساعت ۴ بجه عصر دو باره به خانه نیامد به خانه های دوستان و غیره اقارب جستجو کردم شریفه را نیافتم بالاخره مجبور شدم به شعبه تعقیب بایک قطعه فوتو آن مراجعه کنم بعد از مدت ۱۵ روز شریفه در حصه دروازه خانه واقع تایمنی وات آمده بود خودم به خاطر این که قوم دارمی باشم به کسی چیزی نگفتم بعد آنرا در خانه قید کردم و نیمه اندم

که بیرون شود. بعد از چند روز او را به مکتب شاه شهید داخل کردم يك روز ناوقت به خانه آمد برادرش دیگر نگذاشت که مکتب برود اما فردای آنروز برایم عذر کرد که دیگر ناوقت به خانه نمی آیم از همان تاریخ دیگر اثری از وی ندیدم تقریبا سه ماه میشود که گم شده در مرحله اول وقتی مفقود شده بود اعتراف کرد پاکسی همبستر شده اما شخص مذکور را برایم نگفت اما حالا که دستگیر شده از حکومت محترم خواهش میکنم که با همین پسریکه دستگیر شده او را نکاح کنید .

وبالاخره اکنون نتیجه اوراق و پولیس را بخوانید :

روی این دلایل معلوم می شود که شریفه يك دختر هوس جو بوده که سرنوشت مشوش آنرا به چنگ مردهای بی عاقبت و بی منطق میدهد .

بناء ارتباط دوستی بین شریفه و نصراله ثابت بوده و رفتن شان به طرف شمالی به منظور سیسل و ساعت تیری این رابطه نامشروع را ثابت می سازد اما چون نشه میشود پریشان حال گردیده موتور را متوقف می سازد. بالاخره مراجع به دو کتوران موظف از عدم باکره بودن آن اطلاع میدهند ولی شریفه بانصراله نزد پولیس مسئولیت شد ید داشته مستوجب مجازات سنگین میباشد.

سفر خوش

در شماره های گذشته خواندید:

«واندا» دختر بیست که در شرکت عطساروشی یک وکیل دعوی بنام (زیو) کار میکند. یکی از همکارهای دوره شاگردی اشراست می رود، و تصادفا در آنجا یک همکار سابق دیگرش را که «موریس» نام دارد و را که یک بچه دلپسند است نیز ملاقات میکند. (موریس) و «واندا» متقابلا به یکدیگر برگرازان دوستی نهوده و بعد از چندی باهم ازدواج میکنند. یک روز «واندا» میگوید که انتظار طفلی را دارد و دیگر نمیتواند کار کند. اما «موریس» بخاطر معیشت خود دوامش در پهلوی درس، بعد از چاشست کار میکند چند روز بعد طفل تولد میشود. اما (ایرین) همیشه می شود «موریس» بعد از چاشست کار میکند، متاثر میگردد. و اینسکابقه داستان:

خواهزاده عزیزم، از اینکه خانه تو بهم خود را بچسب
من می‌سپارم... و تو به واندانا؟

۲۱۱

بزرگوار، هر شب از دین این دو عالم در منزلت خوش می‌شود.
بزرگوار، کس معلوم می‌شود، حتی چیزی نماند.

گوامم چیزم نیست، من بی‌شکوه عادت دارم.

تصور میکنم بماند آوردن عیب دایه...
آیا واقعا این زندگی خوش می‌آید؟

۲۱۲

برای من همه چیز زیباست.

خوب... و اینجاست، من مردم خوبم این بی‌بیم.

واندا شرفت تمام با عشق تو سنجی میشود البته در صورتیکه
لذت داشته شده خود را انتخاب کنی.

۲۱۵

باقی دارد

۱۴ واندانا اگر بخواستی، حتی چنین زندگی میدانی

من این چیزها دوست ندارم، بودم، من به عشق نظر میکنم
در حالتیکه عشق وجود ندارد.

34

تا اینجا جای داستان

لی عادت داشت که رخصتی های تابستانی اش را نزد عمه اش آنتی بگذراند . در قصر دیوالی حوادث اسرار آمیزی در حال جریان بود . جوزف باغبان او را زیر نظر داشت . برید فوراً که از دیر زمانی او را می شناسخت با او ابراز علاقه کرد . اما رابطه او با برید فوراً زیر نظر جوزف بود . دوشیزه ایزابل با برید فوراً رابطه مخفی داشت . بالاخره سرفتی در قصر صورت گرفت که فکرمی شد در قسم اول جوزف . ویسون و دیو نیورت در آن دست داشتند شواهد علیه لسی بود و دیگران می خواستند که او را ناپود کنند . این هم بقیه داستان .

حادثه در نیمه شب

لی گفت :

- بلی . خوشبختانه او دیل همراه من بود و به کمک یکدیگر توانستیم که آنتی را به اطاق خوابش ببریم .
برید فوراً طوری معلوم می گردید که اصلاً گفتار لی را نشنیده است . بعد گفت :
- اما چرا؟ شما چرا به برج شمالی رفتید تا نمونه قطار آهن را مشاهده نمائید؟
لی گفت :

- مادربین چمن قدم می زدیم . نزدیک میدان تینس . در آن لحظه می خواستم که راجع به پیشنهاد تو با آنتی صحبت نمایم . در این وقت آنتی چرخ کوچک فلزی را از روی سبزه ها برداشت و گفت چرخ مذکور متعلق به نمونه قطار آهن شاهدخت سرخ بوستان است .

برید فوراً گفت :

- مادربین سبزه ها؟ روی سبزه ها افتیده بود؟ چرخ از نمونه قطار آهن شاهدخت سرخ بوستان؟

او بیجان قدرت و محکمی صحبت میکرد که لی متوحشانه سرش را بلند کرد و سوی او قطار انداخت و گفت :

- بلی . او بمن گفت که رفته و او دیل را پیدا کنم و دسته کلید ها را بردارم و مایکدیگر را در یکی از اطاق های برج شمالی ملاقات کردیم . وقتی که دروازه را باز کرد و دریافت که نمونه قطار آهن سرفتی شده به این حالت افتید . لی دوباره دست بگریه زد .

برید فوراً گفت :

- آه خدای من . این چه وضعیت وحشت آور است . یک چرخ در بین سبزه ها . من باید فوراً ویلسون و املاقات نمایم .
لی گفت :

- آه برید . حالانی . من میدانم که نمونه قطار آهن ارزش فوق العاده برای آنتی دارد . اما آنقدر که تو فکر کنی برای من ارزش ندارد . ترجیح میدهم که تو بمن و آنتی با این حالت تاسف آور در این جا باشی .

برید فوراً دستش را روی چهره اش فشار داده و این کار را به آهستگی و به تانی انجام داد . بدن سخت شده اش قدری سست گردید و این سستی طوری معلوم می گردید که او هم در این آرامش بی میل نبوده است .
برید فوراً گفت :

- بسیار خوب .

او با زوی لی را گرفت و آنها سوی دروازه مقابل حرکت کردند . همینکه پیش رفتند آواز مورتراکتر سن دیباخ را شنیدند . در پهلوی مورتش امبولانس مرکز صحتی شهر در حرکت بود .

وقت کمی برای پرس و جو باقی مانده بود . دکتر سن دیباخ دستور داد که آنتی را فوراً به شفاخانه نقل بدهند و او را تحت مراقبت شدید قرار بدهند ساعت در حوالی بعد از ظهر بود که دکتر سن دیباخ آنتی را به یکی از اطاق های مخصوص بانرس های ماهرو با تجربه منتقل ساخت . ساعات در داور به کندی می گذشت . به هیچکس اجازه داده نشده بود که داخل اطاق شده و از آنتی دیدن نماید .

بدین ترتیب لی این ساعات را به مشکل و زحمت فوق العاده زیاد سپری می کرد .

جلی بود و چشمانش روی چشمان برید فوراً میخکوب گردیده بود . هنگامی که لی را مشاهده کرد گوشتی که لبخند ساختگی تحویل او بدهد . بعد سوی لی دیده و در حالیکه از سر پایش تا نیمی بارید بدون ابراز کلمه آرام باقی ماند .

لی همینکه ایزابل را مشاهده کرد تحت تاثیر قوه آنتی گفتار بدون مقدمه آمده و گفت :
- آیا بهتر نیست که به قصر آمده و در همین جا باشی؟ من خیلی دلم میخواهد که تودر اینجا بمانی ایزابل؟ و از امور قصر و ارس و مواظبت نمایی .

ایزابل به عجله سوی برید فوراً دید . این دیدن خیلی طبیعی بود و با اینکه لسی این طور استدلال کرد . لی اکثراً آندو راسر گرم صحبت دیده می بود . بدون شك ایزابل برای گرفتن جواب و یا موافقه برید فوراً سوی او نظر دوخته بود . برید فوراً خندیده و ایزابل رویش را سوی لی چرخ داده و گفت :

- البته لی . من از بودن در این جا خوش می شوم . تا هر وقتی که شما بخواهید و اگر بودم باعث اذیت شما نشود .
لی گفت :

- بودن تو هرگز باعث اذیت من نمیشود . من میروم و به ایلامی گویم که اطاقی را برای تو آماده نماید .

لی این کار را انجام داده و بعد به همراهی برید فوراً سوی شفاخانه حرکت کرد . در جریان

برگشت آنها سوی شفاخانه بود که لی فهمید تاجه اندازه ازدست دادن و یا مفقود شدن نمونه قطار آهن برای صحت و از دست دادن سلامتی آنتی خطرناک و زهر آگین بوده است . دیونبورت به کمک ویلسون آنرا برداشته بود تا پاکش کرده و در محل مناسبی بگذاردش . البته از وقتی که نمونه مذکور را در سالون بزرگ گذاشته بودند سالیان زیادی را در بر گرفته بود که کسی به فکرش نیامده و آنرا پاک نکرده بود . و مطمئناً توجه بودن و علاقه داشتن شدید به آن از دیدن آن چرخ کوچک

در بالای سبزه های چمن بخوبی حدس زده می شد . آقای دیونبورت نمونه قطار آهن را از محل نگهداری بطور مخفیانه برداشته بود تا وقتی که دوباره برگردانیده می شود آنتی را متعجب نگه داشته باشد .

لی با خودش فکر کرد :

زیرا آنتی مریض است و من تنها هستم . - خیلی خوب . او آنتی را متعجب ساخت . امالی در حالیکه آنتی به شدت مریض بود اصلاحات و دلچسبی به این نمونه قطار آهن در خود سراغ کرده نمی توانست . اوحتسی نمی خواست به برید فوراً بگوید که او دیده که جوزف چرخ نمونه قطار آهن را که در بالای سبزه ها افتیده بود برداشته است او نمیخواست بقیه در صفحه ۵۵

حادثه در نیمه شب

که برید فوراً ازین نقطه نظریه در دستریافتند. حالا برای آنچه فرقی میکرد که از این دایره بردارد؟ وقتی که آنها به شفاخانه رسیدند دکتر سندبیاخ به آنها گفت که در آن بعد از ظهر آنتی را شاید بتواند ملاقات نمایند.

دکتر سندبیاخ گفت: - حالا او به هوش آمده است و میدانند که چه چیزهای در اطراف در حال جریان است. اما آنقدرها زیاد امیدوار نیستیم.

و به عجله اضافه نمود:

- این ضربه یکی از ضربات شدیدی بود که بر او وارد گردیده است و احتمال دارد که هر لحظه دوباره در عالم فراموشی غرق گردد. بالاخره وقتی که به آندوا اجازه ورود داده شد برید فوراً ولی هر دو داخل اتاق گردیدند.

ساعات سختی را که لی و برید فوراً در کنار هم گذرانیدند بودند باعث نزدیکی فوق العاده زیاد آنها گردیدند بود. آنها آنقدر زیاد باهم صحبت نکرده بودند اما فوق العاده در تماس بودند. وقتی که اشک سیل آساز چشمان لی سرازیر گردید دستش را سوی وی دراز کرد برید فوراً آنرا به محکمگی فشرد و اشک هایش بی محابا تالقه زلزلن سرازیر شد. آنها طوری معلوم می گردیدند که از روییدن یک بدن ساخته و در همه امور باهم شریک باشند. و این یک وجود آنها را به اندازه نزدیک بهم گردانیده بود که در دو مشتت را از روی خاموشی و سکوت به اندازه مساوی تحمل می کردند و میکوشیدند

که زیاد تر باهم صحبت نکنند. و حالا آندو در کنار بستر آنتی انتظار می کشیدند. آنتی چشمانش را باز کرده و با تبسم رنگ پریده گفت:

- نزدیک تری باید عزیزانم. لی برید فوراً زیاد تر خود را به بستر آنتی نزدیک کردند. آنتی دست دیگری را که آزاد بود بدست گرفت ولی اجازه داد که دستش در دست آنتی بماند.

آنتی گفت: فکر میکنم که برای مدت زیاد با شما نخواهم بود. لی تا سر حد اعظمی کوشید که از فرو ریختن اشک جلو گیری نماید. لبش را با دندان کزیده و سرش را پائین انداخت.

آنتی با آواز زمزمه مانند و بی رمق اش دنباله سخنانش را گرفته و ادامه داد:

من زندگی خوب و پرجمع و جوشی داشتم. بسیاری مردم با من مهربان بودند و در بین آنها کسانی بودند که مرادوست داشتند و بسیاری کسانی که من آنها را دوست داشتم. من بدون درد و تازگی می میرم. لی و برید فوراً در خاموشی گشوده بسر می بردند. برای آنها کلمات و جود نداشت تا ابرازش دارند.

آنتی گفت: تنها یک آرزوی آخری دارم که متوقع هستم بر آورده شوند. از آنجای که دست کمی برای ابرازش دارم باید آنرا به عجله بگویم. این یکی از بهترین آرزوهای من است لی که تو و برید فوراً روزی باهم زن و شوهر شوید.

برید فوراً گلوش را صاف کرده و با ناظر عمیق گفت:

سأنتی من قبل از لی خواسته ام که با من ازدواج کند.

آنتی گفت: آه خدا و ندا تر اسپاسگدارم.

تغذیه و نگهداری

غذای که بر علاوه شیر به طفل داده می شود باید ایلک گردد که به آسانی بلعیده شود.

تدریجاً غذای نو مخصوصاً گوشت و سبزی غدوات هضمی را تحریر میکند و طفل را برای گرفتن شوربای غلیظ و شوربای ترکاری ایلک نشده آماده میسازد.

اگر مادر شیر کافی نداشته باشد چه باید کرد؟ اول بداکتر اطفال مراجعه کنید تا علت آنرا بیافته و در قسمت رژیم روزانه شان ششوره خوبی به شما بدهد شاید به بکفدار و یتامین ضرورت داشته و یا کدام هر ض

مزمز داشته باشید که باید معالجه شود اگر تمام گوشه های آن بکدام نتیجه نرسید، از شیر زن دیگری و یا از غذای مصنوعی عسی استفاده کنید. همیشه طفل را ابتدا از پستان شیر داده و تغذیه را با میکسچر مصنوعی کولکاخامه دهید. طفل را در صورت امکان با قاشق و الوی چونک شیر بد هید

چونک سر بوتل باید قایم بسته شده و یک سوواخ خورد داشته باشد.

برای تغذیه مصنوعی اطفال شیر خشک بسیار معمول است. شیر پودری مخصوص اطفال باید برای کودکان بالاتر از یکماه تا یکساله داده شود.

برای اطفال تازه هنگام و کمتر از یک ماهه غذای مخصوص طفل که به آسانی هضم و بمواد مورد احتیاج تبدیل میگردد سفارشی میشود. غذای مذکور را رای کارپوس هایدرت های مخصوص است که میکروارگانیزم مفید را در روده های طفل جا میدهد.

اطفالیکه به غذای مصنوعی بزرگ می شوند نسبت به آنالیکه با شیر مادر بزرگ می گردند صحتمند تر به نظر می رسند لکن ایشان برای قبول امراض بیشتر آماده مستعد بوده و بیشتر به مشکلات هضمی مواجه میشوند که برای صحت مضر است

بنابراین صرف در صورتی که به طفل غذای مصنوعی داده شود که راه دیگری موجود نباشد و هم بداکتر اطفال موافقه کنند کمترین مقدار شیر مادر هم طفل را صحتمند و قوی بار می آورد. در قسمت اشتباهی طفل محتاط بوده و بسرا مجبور به خوردن نمانند.

به سر گرمی های ...

اوقات در منزل تنها بسر می برند، شرکت در بعضی کارهای عام المنفعه از قبیل عفویست در انجمن های زنان، و جمعیت های از همین قبیل، همچنین مطالعه در رشته های هنری، بافتندگی، و کارهای دستی برای شان بسیار مفید بوده و تلطیف روح آنان کاملاً موثر است.

اینکه چه نوع سرگرمی و مشغولیتی برای آنان مفید و مناسب است بستگی به سلیقه و ذوق و استعداد و محیط اجتماعی شهادارد. به خزانه فکر خود رجوع کنید، ببینید چه چیزهای را دوست دارید، به کدام فن و هنر علاقه مندید و چه استعداد های در شما وجود دارد.

برای همه این کارها پول لازم نیست، به اطراف خود نگاه کنید. شما می توانید بسا شرکت در انجمنها و موسسات خیریه مصدر خدمات مهمی شوید.

به سرگرمی ها و مشغولیات خود توجه کنید و در صورت لزوم تفسیری در روش خود دهید. سعی نمائید آن تغییر در چپتی باشد که مصاحبت و رفاهت با شوهر را به نحو درستی برای آنان فراهم سازد.

بدتر از مرگ

- امید و ارم در این تصور نبوده باشی که من فقط بحرف تو میتوانم اعتماد کنم؟

- یعنی اگر پیر مرد را اینجا رها کنم و خود را غیب بزنم، امکان ندارد؟

- کمی دشوار است از چشمانت معلوم است که چقدر او را دوست داری؟

بگو به بینم چرا اینقدر به او علاقه مند هستی. مگر پدرت است؟

- آری.

- پس خیلی بهتر شد. تو ناگزیر برای خاطر او مراجعت خواهی کرد، ولو دوستش داشته باشی یا نداشته باشی. دختر را بیاد آور و او را با خود ببر.

وقتی دید کریج ازجا نمی جنبید، دایتون با لحن آهرا نه خطاب به او گفت:

- گفتم، حرکت کن. همین اکنون و دختر را به محلی که نشانی کرده ام بساو. تا دو ساعت دیگر باید این کار تمام شود. دو ساعت وقت داری، فراموش نکن. من از انتظار کشیدن زیاد متنفرم.

کریج، آرام آرام بلند شد. از یکسو با گوشه چشم قدرت بدنی دایتون را تخمین میزد و از جانبی ضعف خود و دردی را که زخم بازویش داشت، بیم مقایسه میکرد. راه نجات بسته بود باید هرچه دایتون بلیزمیگوید، چشم بسته انجام دهد.

دایتون دوباره غرید.

- بچه زود باش. این راهم بفهمم که خاک این جزیره و جان کسا نیکه در آن زندگی میکنند، همه ملکیت من است.

کریج تگاهی به چار گوشه قهوه خانه الگرد و تشخیص داد حد اقل نیم درجن آم کس در پناه سایه ها آماده حمله و اطاعت از دایتون بلیزمی استند. ناچار طریق حل دومی را که مسالمت بود برگزید و راه خروج از قهوه خانه را در پیش گرفت. قدرت آنرا در خود نمی دید که به روی سرافینو نگاه کند.

در بیرون قهوه خانه یک مردس ای-اس ۲۲۲، شکاری منظر بود. چوکی های پیش روی آنقدر عقب رفته بود که دیگر جای نشستن بزمخت پیدا می شد. طبعاً برای مرد غول بیکر چون دایتون بلیزمی جز این راهی برای نشستن در چوکی پیش دو سراغ نمی شد.

کریج شتا بان بساحل فرود آمد و همینکه سوار قایق خود شد، موتور های آنرا بکار انداخت. لحظه بی فکر کرد به پسران درون پیرمرد و سلینا که اینک در قایق دیگر منتظر احوال او بودند. بایک مقایسه عاجل بین انتخاب پیرمرد یا دختر، یقین کرده که هرگز نمیتواند سلینا را بر پدر خوانده اش ترجیح دهد.

قایق دوباره داخل آبها حرکت میکرد ولی اینبار مسافر زیبا و لرو تمند نیز بر عرشه آن دیده می شد. کریج خطاب به سلینا زیبایی های ساحل جزیره را نشان داده گفت:

- سلینا نگاه کن. مثل بهشت است. سلینا تگاهی به دور و بر الگنده از کریج پرسید:

- مگر به نظر تو چنین نمی آید؟

- آه واقعا زیباست.

ولی نگاهش در افق پیش رو دو قایق جنگی را تشخیص داد که بسرعت به سوی آنها نزدیک می شود. سلینا پرسید:

- خیلی گرفته نظر می آید، در حالیکه باید خوشحال باشی زیرا اینک به محل مقصود نزدیک شده ایم و گارت مو ففانه پایان می یابد. چنین نیست؟

- چرا؟ چرا؟ همینطور است ولی خستگی و گرفتگی من بدلیل وقایعی است که که بعداً آگاه خواهی شد.

بقیه در صفحه ۷۵

عجیب ترین هوتل

دادن دکمه ای در اطراف اتاق باریدن باران را تماشا کند در حالیکه اصلا آسمان صاف هم می باشد، در بعضی از اتاقها با انداختن ۱۲ دالر در یک دستگاه چپرکت مسافر سه متر از زمین بلند شده معلق در هوا باقی می ماند.

کمترین پولی که باید انسان برای یک شب درین هوتل پیر دازد ۸۵ دالر است.

بیا بیا

بیا بیا

بیا بیا

به اثر تر کیدن دیگر بخار . .

ولف گن مار گن تبعه آلمان

که در رشته لابراتواری تخصص داشت در قسمت تقطیر چرس مایع باماهکار بود.

چرس مورد ضرورت را در هر فرصتی که میخواستیم از دستوران ۲۵ ساعت واقع شهر نو به پول نقد بدست می آوردیم.

برای اینکه اسرار ما کشف نشود، یکتعداد قا لینه و قا لین های افغانی را بمنظور تجارت خریداری میکردیم تا مورد توجه و سوظن قرار نگیریم.

اتاق اپارتمان مربوط به دبرار سیموس بوده و ما به صفت مهمان در اتاق اوزندگی مینمودیم.

پیغله لین کمپبل که قسرا اظهار خودش ۲۰ سال داشت و از یک خانواده سرشنا س نیو یارک است گفت: مستریخ ترین زندگی

خانواده را ترک گفته برای چشیدن لذت زحمت و مشقت زندگی با یک عده جوان همسفر گردیدم و بالاخره

به همراهی چارلس برسن وارد کابل شده و با همیپی های دیگر و در محافل چرس کشی شان اشتراک مینمودم.

ریچارد هارنی جوان ۲۴ ساله امریکایی گفت: پدرم در کنسالت تجارت میکند و مادرم در موسسه کلانسالان عضویت دارد. زندگی

یک نواخت عیش و نوش و تفریح و خوش گذرانی های اشرافی خسته ام ساخته بود، فرصتی که اطلاع گرفتم

یک عده رفقای من به عزم سیاحت جهان برآمده اند، من نیز با آنها رفیق شده به راه افتادم، پیغله

سوسن بکلن به صفت معشوقه با من همراه گردید و سر انجام بعد از سپری کردن صد ها محفل چرس کشی وارد کابل شدیم.

برای اینکه جرم لابراتواری چرس را مخفی کرده و اسرار دسته جمعی خویش را پوشیده نگه داریم

به خریداری قالبین زیورات آنتیک و سایر تولیدات افغانی مبادرت ورزیدیم.

ولف گن مار گن رهنمایی لابراتوار مابود و دبرار سیموس از جمله همکاران ما محسوب می شد.

سوسن، دوشیزه طناز و قشنگ امریکایی که ۱۹ سال داشت گفته های ریچارد هاتی را تا پید نمود.

محمد کریم ولد ابوالخیر ساکن پنجشیر مستخدم اپارتمان گفت: این اشخاص از مدتی به اینطرف

درین اتاق زندگی می نمودند و مرا برای تهیه غذای روزانه در مقابل پرداخت ماهانه ۱۲۰۰ افغانسی

استخدام نموده بودند. از طرف شب عمو ما به منزل خود می رفتیم و از طرف روز در خدمت آنها

بودم. نسبت اینکه بوی چرس و شراب درین محل زیاد بود، تصمیم گرفته بودم علایق خود را به آنها قطع بسازم.

پولیس بعد از یک سلسله تحقیق و تدقیق به این نتیجه رسید که

ولف گن مار گن شخصی نام نهادی می باشد که اشخاص مذکور برای فریب دادن پولیس آنرا طرح و به

میان آورده اند چون آدرس و هویت و لف گن مار گن توسط اشخاص متذکره معلوم شده،

پولیس دوسیه را به مسوولیت همین اشخاص بسته کرده چنین نظر به داد:

اگر به واقع بینی به این جریان نظر اندازیم، معلوم میشود که این اشخاص جهت نیل به آمال و آرزو

های شوم خود، بدون هیچگونه شک و تردیدی، بحیات و شخصیت

انسانها بازی می نمایند. چرس ارتکابیه آنها که عبارت از تقطیر چرس مایع می باشد، مستند به فقره دوم ماده ۲۵ قانون اجرا آت جزایی

یک جرم مشهود می باشد. چرس یکی از مواد خطیر و مضر بوده در اثر استعمال آن اختلال عصبی و

روحی به شخص استعمال کننده پیدا میشود، در حقیقت امر چنین معتادین باز دوش جامعه شده و صد ها جرم و جنایت دیگر از آنها سر میزند

بی بند و باری و بی لگامی این اشخاص از سببی واضح و هویدا است که آنها طرف به منظور منفعت شخصی، ماده مخدره شدید و مضر را برای مردم عرضه میکنند و هزاران جوان بی گناه را به آن معتاد می سازند.

متهمین محاکمه علنی شدند
جلسه محاکمه علنی متهمین تحت ریاست بناغلی محمد نعیم رییس دیوان جزا و امنیت عامه که در عین حال رئیس دیوان اختصاصی مواد مخدره هم می باشد در سالن محاکمه آغاز شد.

میر من علیا نظری عابد، بناغلی عنایت الله وفا و بناغلی عبدالواسع راجی قضات محکمه در موضع معینه تالار جلسه اخذ موقع کرده و بناغلی محمد ظاهر مرادی مساعد خانونال موظف ضمن قرائت متهمین ایستاده شد.

خانونال موظف ضمن قرائت صورت دعوی مرتبه خود به تأیید خواهش نمود تا چارلس برسن و ریچارد هانی راشش شش سال حبس کرده و هر یک را چهار لک افغانی جریمه نقدی نماید.

همچنان پیغله سوسن و پیغله کمپ بل را که همکار و رفیق آنها بودند پنج، پنج سال حبس نمود و هر یک از آنها را چهار صد هزار افغانی جریمه کند.

هیات قضایی دیوان بر روی مواد مخدره بعد از استماع صورت دعوی خانونال و دفاعیه های جداگانه متهمین نخست جریان فوت دبرار سیموس را از نگاه ما هیات حقوقی تدقیق کرده معلوم نمود که خانم مذکور یکی از مربوطین اشخاص متذکره بوده است.

رئیس محکمه گفت: اگر خانم مذکور با متهمین ارتباط نمیداشت جریان قتل مذکور از نگاه تنازع صلاحیت به اتهام جرم قتل در محکمه جنایات رسیدگی میشود.

از جریان قضیه معلوم میشود که متهمین به شکل یک باند سه

منظور حمل مواد مخدره وارد افغانستان شده و به اشتراک هم دریک اتاق کار میکردند.

چون متهمین در جریان تحقیق و جریان محاکمه با گفتار ضد نقیض خود را بی گناه میدانند و از جانبی و لفظ گن مار گن را معرفی کرده نمی توانند و در عین حال بعد از حدوث واقعه انفلاق دیگر بخار، از خارج اتاق دستگیر شده اند، محکمه بادر نظر داشت مراتب اربعه تعزیری ریچارد هارنی و چارلس برسن را یک، یک سال حبس کرده و به تادیه دو صد دویست هزار افغانی جریمه نقدی محکوم میسازد.

سوسن و کمپ بل علاوه از توقیف گذشته هر کدام مبلغ یکصد و پنجاه هزار افغانی را طور جریمه نقدی به خزانه دولت تحویل نمایند. فرصتی که حکم محکمه بر سر ای محکومین ابلاغ شد، یکی جانب دیگر با تاثر نظاره کرده متفقا مرافعه طلب شدند.

بقیه صفحه ۴۵

مرد با نقاب بقیه

از همین سرگردگان هم در حمله بالای مو تر پولیس و قتل لیستوف شرکت داشته اند. من هیچگاه باور نمی کردم که کسی برای نجات لتینوف جانش را بمخاطره اندازد. بقیه ها فهمیده بودند که او تمام جریان را به پولیس افشا کرده است و باید کفاره این اعترافات خود را پس بدهد. یعنی آنها تصمیم گرفتند لینو فرا از بین ببرند؟

دیگر سر حرقش را تأیید کرد: «بلی بمن بگو بید که شما به بقیه ها و سازمان شان چه دلچسپی دارید؟»

سه حض به ما چرا جو یی عادت کرده ام. من مرد ثروتمندی هستم. از طرفی کار و کسبی ندارم. و از جانب دیگر به مسایل جنایی سخت علاقمندم. چند سال پیش برای

نخستین بار در باره بقیه ها مطالبی شنیدم و آنها برای من تخیلاتی بوجود آوردند و همان زمان تصمیم گرفتم بدنبال آنها برای ورود پای شانرا پیدا کنم.

(باقی دارد)

نامه های رسیده

بنا غلی عبد الخلیل (خطیر) مامور در وزارت مخا برات مضمون شما به اداره مجله رسید از همکاری تان تشکر .

پیغله هاجره زمانی

نامه شما به اداره مجله رسید از همکاری یتان تشکر امید واریم همکاری تان را هر چه بیشتر با ما ادامه دهید .

بنا غلی حمید اله از نادر شاه مینه مکتوب شما به اداره مجله رسید موضوع انتخاب بی شما واقعا دلچسپ و خواندنی بود . ولی برای مجله ژوندون و مخصوصا برای خوانندگان ژوندون جالب نخواهد بود . امید واریم که با فرستادن مضامین دلچسپتر و خواندنی تر همکاری یتان را با ما ادامه دهید .

درد دل جوانان

عمرم گذشت بی تعلیم ماندم و مدتها است که از آن رفیق نا اهل خبری نیست به آینده خود فکر میکنم که چه خواهم شد . با این سواد و تعلیم ناقص که من دارم آیا بدرد اجتماع خود خواهم خورد ؟ در حالیکه اجتماع پاک ما بیشتر از همه به تعلیم و تربیه جوانان ما احتیاج دارد . این چند سطر را برای آن نوشتم تا جوانان ما بفهمند و بدانند و در انتخاب رفیق و دوست دقت بیشتر نمایند تا خدا نا خواسته به سر نوشت من دچار نشوید . با احترام هارون

بقیه صفحه ۴۶

چگونه میتوان میل به کوشش در خود ایجاد کرد

نویسندگان دیگر دستور میدهند که از یک نوشته درشت و خشن رونوشتی برداشته و در هر یک از جملاتش مدت چند دقیقه بانگهای خیره دقت کنید . این اقدام مخصوص صابرای اشخاص آشفته و مضطرب بسیار سودمند است زیرا در صورتیکه چشم نقطه انگیزی داشته باشد حواس و دقت شخص کمتری پراکنده میشود . اشخاص تنبل و کسانی که همیشه در یکجا ثابت هستند با قدم دوم میتوانند مغز خویش را با فعالیت وادار کنند و در زمانی که تلقینات فوق رانزد خود تکرار میکند باید بانجام آن پردازد پس درستی و بی حرکتی - تحریکات دماغی آرام میگردد و در فعالیت و حرکت قوی فکری تحریک میشود . چنانکه بسیاری از اشخاص که برای حل مسئله فزونی بی اراده طول اطاق کار خود رامی پیمایند در تحت این بندار که آن کودک ناتوان در زندگی خود همین تأثیر واقع میشوند .

ستارگان بجان هم اکتیدن

ادعا میکنند که با توپ که از مواد سخت تهیه شده بر بربری می کوبیده است . دیده شود که گناه از کدام طرف است .

آیا زان بلوند مقصر است یا الن دولن ، و شاید گناه از هیچ کدام نباشد و صحنه ای از یک فلم باشد و ممکن است مسئله بر سره موضوع دیگر باشد که ما و شما نمیدانیم .

بهر صورت ما این دو هنرمند را به شما معرفی نمودیم . و باید بگویم که صحنه ای از یک فلم است و نام فلم شرح عکس «دومرد در مرتز» است .

بقیه صفحه ۵۶

بدتر از سرگ

- تومی خواستی چه بشود؟ تا اینجا که هر چه کرده بی دلخواه خودت بوده است . - اینجا مردمان خطر ناکی استند . - هر چه باشد . من میدانم چگونه خودم را محافظت کنم . این را بتو قول میدهم . پدر و برادرانم بمن بغویی آموخته اند در موقع بروز خطر چه کنم . تو نگران نباش .

گریج متوجه دوقایق جنگی شد که از هم جدا شده در دوسوی قایق او موضع گرفتند . دیگر کمترین شانس هم باقی نمانده بود . هر یک از دوقایق مسلح به دو تفنگت دورین دار و اتو ماتیک بود و در یک لحظه هر چار تفنگ ماشیندار متوجه گریج گردید . برای اینکه نشان بدهند مسلح نیستند او و سلینا پهلو به پهلو هم روی عرشه ایستاده منتظر ماندند .

گریج سرافینو و دایتون بلیز را در میان راکبین دوقایق جنگی ندید . شاید سرافینو راکشته بودند و شاید خود او نیز سر نوشتی بهتر از سرافینو نداشت . یکی از قایق ها به ایشان نزدیک آمد .

دو پرتو آفتاب مثل برق میدرخشید . همیکه به قایق گریج وصل شد دوترا از آن به اینسو پریدند جلالا ، دقیق ولی بدون عجله بنظر می آمدند . حق هم این بود در حالیکه تفنگهای ما شیندار شان گریج و سلینارا هدف گرفته بود . دیگر موردی برای تگرانی و عجله باقی نمی ماند . گریج بدقت آنها را می تگرست . معلوم بود اهل کار استند . یکی از آنان بزبان انگلیسی خطاب به سلینا گفت . ناتمام

زن کوچی

کار بین زن و مرد کوچی تقسیم شده است . بغیر از کار بچه داری و دوخت و ساختن لپنیات بامردان همکاری زراعتی دارم و در این صورت گفته می توانم که در این تقسیم بندی ، من نسبت به مرد کوچی کار بیشتر را انجام میدهم . از گر می هراسی ندارم و در آفتاب های تموز تا بستانا کثرا بیرون از غزدی مینماید جدا دم نیز مانند من کوچی بوده اند و من به این شیوه از زندگی عادت کرده ام من زیبا نی رادر طبیعت در کوه ها و دشت و زمین ها پیشتر می بینم و خوش دارم که همینطور طبعی و ساده زندگی کنم .

ضرورت است قربان

بقیه صفحه ۳۹

اپارتمان رنج میبرد و دایما مغموم بنظر میرسد . اگر تیم مقابل فهمید کار مازار میشود باید پیشدستی کرد ...

زن سی ساله فول بیک ما بیکار است و در بدر دنبال کار میگردد ، درین زمینه اگر ما اقدامی نکنیم تیم الماسک فوراً کاری برای آن زن پیدا کرده تو وسط اوبالای شوهرش فشار وارد میکنند که در میدان بضرر ما و به نفع تیم آنها سستی کند .... حال بگوئید کجای این پیشنها دات احمقانه است و چه کسی دیوانه است .

آمر درآ تا ق اینطرف و آنطرف قدم زد ، دید که برنده شدن تیم فوتبال آنها یک ضرورت حیاتی است و با آبرو و حیثیت آنها بستگی دارد . چشمکی بطرف با سما چیف زده گفت :

بیار پیشنها راتا امضاء کنم . پایان

برویم آیا جامه دان باخود دارید . همیکه سلینا با سر خود بسوی بسترش اشاره کرد مرد دومی رفته آنرا برداشت و به قایق خود شان بر تاپ کرد . بعد گفت :

- خوب ، تمام شد . حرکت کنیم . گریج به رومی پرسید : - پس پدر من چه میشود ؟ - کسی بعد او را خواهی دید . منتظر باش بعد متوجه سلینا شده گفت : - خانم ، مایاید حرکت کنیم . وقت می گذرد . سلینا نگاهی بروی گریج افکنده گفت : - چیزها لیرا که گفتیم فراموش نکن . مرد خوب و مباح رزی است . ناتمام

اخبار ورزشی

و بطرول اعلام داشته که بعد ازین تیم های فوتبال تنها در روز های یکشنبه میتوانند مسابقه دهند و پس وقت آن به عوض ساعت هشت شام ساعت دو نیم بعد از ظهر تعیین شده است .

ولی داملی که تا هنوز سمت ریاست کمیته اولمپیک ملی آلمان را به عهده دارد مکرراً از طرف اعضای آن انتخاب گردید .

بوکس : در مسابقه سنگین و زن بوکس که میان گیوری گوری و پیرالتسا بوکسر آر جنتاین و را نیل بوکسر سیاه پوست امریکائی دراستند یوم سر بو شیده فرا تکفورت صورت گرفت طرفین با پنت های مساوی بدست آوردند ، یک تن از جوانان با استعداد آلمان حرف انگلیسی خود را بنام (بدیا نجویک) در دقیقه دوم از پا در آورد مو صوف باشندند برلین میباشند .

بقیه صفحه ۴۱

چهره های ورزشی

پیغله فهیمه

اشترک و زیده از تور نمند اخیر با سکتیبال که در جمنا زیوم پوهنتون کابل بر گزار شده بود قدرت و لیاقت خود را به اثبات رسانیده و در خسش چشمگیری نمود .

پیغله فهیمه عقیده دارد که تشویق بهترین و سیله پیشرفت ورزش بوده و یک ورزشکار باید به صفات و روحیه ورزشی مجهز باشد ، او میگوید که نه تنها به باسکتیبال علاقمند است بلکه همه ورزشها را می پسندم مخصوصا بنگ بانگ ، والیبال ، بتمنتن ، سکی و فوتبال را خیلی دوست دارم .

بنا غلی عبدالستار

بناغلی عبدالستار عقیده دارد که عوامل که مانع انکشاف سپورت در افغان نستان شده بود علم علاقمندی عمومی در ورزش و موجودیت تعصبات و شخصیت برستی میتوان حساب کرد که با بوجود آمدن رژیم جدید امیدوار هستیم که دیگر همجو اعمال تکرار نشود .

نظری به ورزش و...

ندرت شادی و شوق خود را بروز میدهند موجب انتقاد های حسد آلود رقیبای شکست خورده امریکائی آنان میشود که با عناوین زشت و طعنه آمیز از آنها یاد میکردند، بی شک آلمان شرقی مانند رقیبای «ابر قدرت» ورزشی خود از تمام امکانات طبی و فنی پیشرفته استفاده میکند تا از میان ورزشکاران سرگزیده خود بهترین را انتخاب کند. آلمان شرقی احتمالا تنها کشور جهان است که در قانون اساسی آن آشکارا به «حقوق هر آلمانی در مورد ورزش» اشاره شده است. سالها بود که اشکالات سیاسی ناشی از عدم شناسائی آن کشور مانع بروز و درخشش استعداد های شگفت آور جوانان آلمان در میدان های ورزش بین المللی میشد تا این که سال گذشته سرانجام جوانان ورزشکار این کشور ورود خود را با اولین المپیک تاریخ کشور شان با افتخار به جهان نیان اعلام کردند.

آلمان شرقی در بازی های المپیک میونخ ۲۰ مدال طلا گرفت که در مجموع فقط شوروی و امریکا جلوتر از آن قرار داشتند و باین علت شنیدن سرود ملی و دیدن پرچم در حال اهتزاز از این کشور برای تماشاگران بازیهای المپیک بصورت یک موضوع عادی و معمولی در آمده بود!

پیروزی در المپیک و پیروزی های دیگر آلمان شرقی در دیدار های ورزشی بین المللی در سرا سر جهان نشان دهنده نمره شریین دقیق ترین روش انتخاب و آموزش در آن کشور است.

اجرای روش فوق تقریبا از آوان کودکی آغاز میشود بطوریکه در بسیاری از کودکان کستان ها ورزش و بازی برای کودکان حایز اهمیت فراوان است.

اخیرا ۷۴ هزار رکورد در سنین قبل از مکاتب ابتدائی بعنوان اعضای انجمن ملی جمناستیک و ورزش ها ثبت نام کرده اند.

این وضع در مکاتب با شدت و علاقه بیشتری دنبال میشود و در مکاتب به ورزش همانقدر اهمیت داده میشود که فی المثل به دروس ریاضی و فزیک. و با برگزائی مسابقات منظم هفتگی در رشته های

شنا و جمناستیک و ورزش های دیگر کودکان را به اصل درست رفا بتهای ورزشی آشنا میسازند درین سنین کودکانی را که استعداد بیشتری دارند و امید ی بیشتری نسبت به آینده ورزشی آنان وجود دارد با رضایت والدینشان انتخاب میکنند و به کلب ها و «مکاتب ورزشی» کودکان و نوجوانان «که در شهر های عمده این کشور زیاد است منتقل می نمایند. باین نحو این قهرمان آینده المپیک قبل از اینکه به سنین ۱۴-۱۵ سالگی برسند به همراه سایر همسالان خود به ورزش عضلات و بهبود وضع تنفس خود می پردازد.

جشنواره (رسمی) (تاکید) بهترین محل نمایش مسابقات نوجوانان ورزشکار آلمان شرقی است که هر دو سال یکبار در کشور برگزار میشود و در مراحل مقدماتی در حدود سه میلیون کودک بزرگتر از سن شش سالگی در آن شرکت میکنند مدال طلای اسپار تاکیاد بخاطر ورزش و اعتبار فراوانی که در آلمان شرقی برای آن قایل هستند، همپایه مدال طلای المپیک به حساب میاید.

با همه این سازنده واقعی موفقیت های ورزش آلمان در میدان های بین المللی «پوهنتون تربیت بدنی» این کشور واقع در شهر لپزیک است که سالانه ۴۰۰ معلم کارآموده تربیت میکنند این انبوه قهرمانان المپیک و جهان مانند (رولاند ماتس) قهرمان شنا و غیره بازی دوره دشوار این پوهنتون را که بطور تمام وقت چهار سال و بطور آزاد پنج سال طول میکشد گذرانند.

در آلمان ورزش برای همه است زیرا کودکان از ۸ سالگی عضو «انجمن ملی جمناستیک و ورزش ها» میشوند و از تسهیلات در حدود ۷۵۰۰ کلب ورزشی این کشور استفاده مینمایند درین کشور ورزشکاران در مسابقات بین المللی تحت مراقبت مخصوص دولت قرار گرفته و چنانچه در امور تحصیلی با اشکالاتی دست به گریبان باشد از کمکهای مکتب برخوردار میشود و در صورت عدم موفقیت حتی تا سه بار اجازه شرکت در یک امتحان

را باو میدهند در صورت تمایل می تواند در کاری در اردو و پو لیس بگیرد که با دریافت مقرری کافی و داشتن اوقات بیکاری فراوان بتوانند فعالیت های ورزشی خود را دنبال کنند.

شرکت در مسابقات جهانی نیز انسان برخوردار از سفرهای خارجی را که برای طبقه متوسط آلمانی تفریح شادی بخش اما دور از دسترس است فراهم میسازد و توفیق در این مسابقات شهرت و اعتبار اجتماعی زیادی به بار می آورد.

گاهی اوقات برای یک قهرمان که سالها با پیروزی و افتخار در مسابقات شرکت کرده و همیشه محبوب مردم بوده کنار گیری از مسابقات بصورت یک امر دشوار جلوه گر میشود.

«رولاند ماتس» که در دو المپیک ۴ مدال طلا گرفته و در طول پیش از ۶ سالگی که طی آن ۱۸ ریکارد جدید جهانی بپا کرده همچنان شکست ناپذیر باقی مانده است ازین گروه است انتظار میرفت این قهرمان کهنه کار ۲۲ ساله که به «مرد آهنین» معروف است پس از مسابقات جهانی شنا در بلگراد کنار رود دوستانش میگویند که مسئولان ورزش علاقه ای به کنار گیری او ندارند و خواهان ادامه کارش هستند.

اینطور که پیداست آلمان شرقی برای کسب و حفظ برتری های ورزشی شتهای سیری ناپذیر دارد یک مقام مهم ورزشی این کشور اخیرا در مصاحبه اعلام کرد:

تعداد قابل توجهی از شاگردان مکاتب هنوز فاقد تجهیزات لازم ورزش هستند و به پیروی از این اصل که همه کودکان باید امکان لذت بردن از احساس پیروزی را پیدا کنند لازم است مسابقات بیشتری در صنف و مکتب ترتیب داده شود.

شاید این رقابت شدید که از سنین کودکی ایجاد و تلقین میشود محکمترین قسمت در زنجیر پیوسته باشد که موجب پیروزی های شگفت انگیز ورزش آلمان شرقی شده است.

فدراسیون بازی ها

مردم چین، هانگانگ، هندوستان، اندونیزیا، ایران، اسرائیل، جاپان، کمبودیا، کوریای جنوبی، کویت، لاوس، مالیزیا، نیپال، پاکستان، فلپین، سنگاپور، سیرلانکا، تایلند و جمهوری ویتنام میباشد.

مسابقات آسیائی مانند اولمپیک جهانی قوانین و مقرراتی دارد، چنانچه در مسابقات بنکاک جدید ترین روش و قوانین سپورتی پیشنهاد شده بود که در مونشن کشور های جهان آنرا قبول و تصویب کردند و در جلسه که در تهران انعقاد یافته بود آن موضوعات مطرح شده و کشورهای اشتراک کننده آنرا تصویب کردند.

موضوعات اجندای مورد بحث این مجلس فوق العاده که پتا ریخ ۱۶۱۵ نوامبر در تهران صورت گرفته بود عبارت بود از باز دید عملی از استدیوی جدید صد هزار نفری و جمنازیوم و میدانهای مرکزی اداری، مطبوعات و جایزهای ورزشکاران، و نیز انعقاد ولیمپیا آسیائی ۱۹۶۸ که باید در سنگاپور صورت بگیرد اما نماینده کشور سنگاپور درین جلسه معذرت خود را نسبت مشکلات مالی پیشنهاد کرده که تصویب آن در جلسه آینده موکول گردید.

موضوع دیگر، شمولیت جمهورییت مردم چین به عوض تایوان بود که پس از بحث و مذاکرات اخیر با ۳۸ رأی موافق ۱۳ رأی مخالف و پنج رأی ممتنع فیصله صورت گرفت که چین ملی از بازی های

بقیه در صفحه ۵۹

بقیه صفحه ۴۱

نامه وارده

بلی در رژیم ضد مردمی شما میگذرد خارجی ها بدون آنکه معلومات مسلکی در رشته تربیت بدنی و سپورت داشته باشند منتهی پلیر پاسکتبال بوده و در بعضی از لیگ های نسوان معلم تربیت بدنی بوده و پاسکتبال را تمرین میدادند که شرايط کار سامان و لوازم برای شان تهیه میکردید و بنام (مستتر) نزد همه محترم بوده و هر گونه پیشنهادات شان قبول میکردید. اما بر عکس آن معلمین و متخصصین تربیت بدنی بنام معلم سپورت با وجود فعالیت و جانفشانی زیاد (حد اکثر از شش بجه صبح تا شش بجه عصر کار) تو همین و تهدید شده و عرضه کار برای شان تنگتر شده به پیشنهادها و نظریات شان بنظر حقارت دیده میشود.

«ناتام»

ماه‌های بریان

در آنجا قرار داشت . او در مقابل اسواریم ایستاده به یکنانه ماهی داخل آن خیره شده زنده کرد : « ماهی مناسبانه باید ترا بکنیم . » یک هفته بعد ، هاردینگ همکاران و دوستان گلوب آسپزی خود را دعوت کرد ، نان سبب را با او بخوردند . بعد از چاشت همان روز رانر مطبخ گذشتاند . او هر نوع کمکی را برای پیشدستی و پیشکاره‌گی رد کرد و همه کارها را به تنهایی به عهده گرفت .

درست سر ساعت معین مهمانها آمدند . نورما به آنها مشروب تعارف کرد . او در آن روز سر حال بود و بسیار خوشحال مینمود .

داکتر تینور پرسید : « هی بل ، اینبار چه سعری کردی ؟ »

هاردینگ پاسخ داد : « یک غذای مخصوص جاپانی تهیه کرده‌ام . این نسخه کاملا جدید است و تا حال ازین غذا نخورده‌ای . » هاردینگ در ختم کلامش نگاه موزیانه به نورما انگذد .

هفت نفر مهمان دور میز غذا نشستند . هاردینگ ظرف غذای جاپانی را که بسوی مطبوع و مستطبی ازان بهوا بلند میگردد در دست داشت و به مهمانان نزدیک شد .

نورما کمی بینی اشرا جمع کرده تکان داد : « ماهی ؟ »

هاردینگ پاسخ داد : « بلی خانم ، شبیه ماهی است . اما این یک ماهی فوق العاده است . »

مهمانها ذوق واستعداد هاردینگ راستوده به سلامتی اش جامهای خود را سر کشیدند . زلفتا همه نگاهها متوجه نورما شد .

او از جایش برخاسته ، به روی دست راست در گوشه میز تکیه داده بود . و با دست چپ گلوبش را می فشرد . رنگ صورتش مثل گچ سفید شده بود .

داکتر تینور از جایی که نشسته بود به یک جست خودش را به نورما رساند . داکتر

بقیه صفحه ۵۰

حزانه هنر روس

رانی با کایا از هندوستان می نگارد . به ساعتی را که در تریت پاکوف کالری گذرانیم رهنمایی کننده والهام بخش بود . جمعیت های مردم را که امروز درین کالری دیدم برای یک بازدید کننده خارجی غیر عادی میباشد . در بسیاری از کشورها موزیم های آنها هنری توسط متخصصین و شریفگان آثار هنری بازدید میشوند . در حالیکه در اتحاد شوروی تمام مردم به هنر علاقه دارند .

شماره تماشاگران این کالری واقعا خیلی زیاد است . قبل از انقلاب تعداد این گروه تماشاگر در سال به دوسه و پنجاه هزار نفر بالغ میشد در حالیکه تعداد کنونی تماشاگران به یک میلیون و پنجاه هزار نفر میرسد .

گذشت تقریبا در کالری که از طرف دولت تنظیم میگردد سالانه به یک هزار و پنجاه نفر میرسد و این امر بذات خود نمایانگر شهرت بزرگ کالری تریت پاکوف را و عشق مردم اتحاد شوروی را به کشور شان است .

قسمتی از اثر معروف (ایوان منخوف)

نظری ورزشی به پیشرفت های آن

پس از مشاهده حال نورما فریاد زد : « زود باشید ، او را به روی کوچ ببرید . » چشمهای نورما از گردش ماند و از گوشه دهانش گف فرو ریخت .

هاردینگ بطرف تیلفون دوید . ده دقیقه بعد تینور و نورما به شفاخانه بودند و دیگران بلا تکلیف ماندند .

تینور نیمه شب بود که از شفاخانه بازگشت . او در مقابل دروازه لغتی متوقف ماند . قیافه جدی داشت و خطاب به دیگران گفت : « خانم هاردینگ فوت کرد . »

صبح روز دیگر گرترود جای صبح را روی میزچید و تعجب نمود که هاردینگ چگونه به آرامی خبر مرگ نورما را شنیده .

هاردینگ در حالیکه خوشحال مینمود اظهار داشت : « اشتباهی خوب می خواهم . » او با نهایت آرامش کار در جنگال را برداشته به صرف ماهی بریان شروع کرد . اما در جنگال از میان انگشتانش به روی میز خطا خورد و قلبش دیوانه وادبناطی طیش را گذاشت .

او به طرف مطبخ دوید . گرترود وحشت زده بیگوشه خزید . هاردینگ به یک حرکت دروازه بیخجال را باز کرده به کاسه خالی نگاهش بند ماند .

گرترود گفت : « حیفم آمده که باقیمانده این ماهی خشک را به دور بریزم . »

هاردینگ بدون آنکه حرفی بزند به زحمت خود را به اتاق مذاب رساند .

گرترود باقیمانده ماهی زهر آگین لوگو را بریان کرده برای ناشتای او آورده بود .

پولیس که بمنظور تحقیق هاردینگ نسبت مرگ همسرش به منزل او آمده بود ، جسد بیجان ها ر دینگ را دوزیر چیرکتش مشاهده کرد . تصویروغنی مقابلش قرار داشت . زنیکی دو تصویر دیده میشد ، تسم مجبولی بر لب داشت .

آسیائی خارج گردیده و در عوض جمهوری مردم چین شامل گردید .

هیئت مذکور از فا کو لته تربیت بدنی و یک قسمت از موسسات ورزشی تهران دیدن نموده بامستولان امور تبادل افکار نموده در دعوتی که از طرف رئیس کمیته اجرائیه بازی های آسیائی تر تیب داده بود اشتراک کردند .

باید علاوه گردد که مسابقات آسیائی برای پیشبرد و ضح سیورت وار تقاء آن میباید شد و در مسابقاتی که در المپیا آسیائی تمام خواهد شد که البته در آن تمام جا های رها یش ورزشکاران و غیره جاها در نظر گرفته شده است .

بقیه دو صفحه ۲۶

ولسی ژوند

دبی وز لو سره بی و زلی ملگری او دوستان هر سته کوی ، خکه هغوی دغم او بنیادی په وخت کسی پر ته له خپلو نه بل چا سره نه ایشی .

هو کی ، دا زموږ دو لسی ژوندانه یوه په زړه رو حیه ده چه دغم او مصیبت تر تیا او احتیاج په وخت کې له یو بل سره لاس نیولی لری .

او هغی خبره تر دی رسی چه دیوه لری خپلوان او و طنوال په دود مر سته ور سره کوی او یواخی یی نه پرین دی . په تیره چه هری سیمی ته مسا پر ور شمی نویسی دیر پالی عزت کوی او دخپل ولس او توان سره هغه لازم شرایط ورته برابروی چه د هغه وخت یی بنسه تیر شی او دخپگان او یوا خیتو پ احساس ونکړی .

دا ټولی هغه ولسی بنیگنی دی چه زموږ په و طنوا لو کی یی عمده عنا صر لاشته او نه پر یږ دی چه د زمان راغلی به پیرونه هغه له خانه سره دنشت کیدو خوا ته بوخی .

او که حد لری کول دهر ټو لنیز تحول پر شرایطو کې به هم دارو حیه اودا بنیگنه یو نوی زمان یی ته په خپلیدی او صیقل شوی توگه دسو غات په دودخی او زموږ له وطنوا لو سره په دنوی ژو ندانه په شرایطو کې هم دلاری ملگری وی .

خکه مر سته او په غم او بنا دی کی دخوا خو ټی او گپون رو حیه تر موږ دو لسی ژوند یو خلا نه اړخ دی .

پروین صنعتگر...

اگر از این بخوانند و مرا برای ایفای نقشی در نظر بگیرند با کمال میل در فلم حصه میگیرم. می پرسم :

شما بکلی تنها هستید ، بعد از آن فاجعه یعنی تصادم موترکه در نتیجه آن مادر و شوهر تا سرا از دست دادید .

شما بکلی تنها شده اید ، آیا این تنهایی خسته کننده نیست ؟ در جواب سوالم آهسی میکشد و

چهره اش مکرر میشود ، من از اینکه چنین سوالی مطرح کرده ام پشیمان میشوم ، پروین آهسته و غم آلود می گوید :

آری تنها نی خیلی خسته کننده است فعلا من خود را با دو پسر فرهاد و بهزاد مشغول میسازم خواهرم قمر هم با من زندگی میکند .

میگویم : شما یک زن جوان و زیبای ۲۷ صحبتتم را باوی پایان می بخشم .

روزهای امتحان

والدین باید در چنین حالاتی ، با فرزندان شان طوری رفتار کنند ، تا عوض کم کردن آن ها ، ایشان را بیشتر متاثر نسازند .

سال های قبل ، شب های امتحان برای عده یی معلمین شب های خوبی بشمار می رفت . و اسطه ها ، دعوت ها ، یکی یی دیگری ...

یکی از معلمین لیسه نجات که خود را حیات الله معلم صنف دوازدهم معرفی می کرد ، گفت : امسال بازار واسطه بازن

حضرت سعد بن معاذ

ای پیغمبر (ص) ! گروهی از اقوام درین امیر از تو تلفظ ورزیدند و مادرمحبت تو از ایشان شدید تریم اگر آنها گمان کنند که تو جنگی را در پیش می اندازی مغالفتی از تو نخواهند کرد .

پیغمبر خدا (ص) او را تمجید نموده در حقش دعای خیر نمودند ، سپس به پیغمبر اسلام گفتم گاه و ترصد خانه ساختند و رسول خدا (ص) در آن متمکن بودند .

سعد (رض) به دروازه کمین گاه موفق گرفته باشمشیریکه در دست داشت پیغمبر خدا را حراست میکرد .

نظریه سعد (رض) در قسمت اسرای جنگی این بود که باید آنها عوضی اینکه زنده باشند بقتل رسانیده شوند چه خداوند (ج) آنها را در جنگ بدر به شکست مواجه ساخته بود گروه گمان نداشتند در باره رسول خدا (ص) گفت : این نخستین بار است که خداوند شکست را نصیب مشرکین ساخته کشتن اسرای شان بنظر من نسبت به زنده ماندن شان محبوبتر است .

عزت نفس و اعتماد سعد (رض) بغداد در غزوه خندق به اثبات رسید . چنانچه در جنگ خندق وقتیکه محاصره مسلمانان در مدینه طول کشید زعماء مشرکین با اخذ حصه میوه های مدینه اجازه بازگشت نمودند پیغمبر اسلام (ص) این پیشنهاد را به سعد بن معاذ و سعد بن عبادة (رض) سردار او و خزرج جهت استشاره و ابرار نقل کرده بودند .

آن دو گفتند : آیا این پیشنهاد درین است که موجب رضایت رسول خدا شده و یا خداوند به آن امر کرده است و یا چیزی است که ما آنرا بسازیم ؟

سعد بن معاذ به رسول خدا (ص) گفت : ای رسول خدا (ص) ما و این قوم در سابق مصروف شرف خدا و عبادت بتان بودیم . خدا را عبادت نمی کردیم و او را نمی شناختیم .

انها زمانیکه وارد مدینه می شدند این میوه ها را در بدل مال را از ما می خریدند و یا اگر مہمان ما می بودند احتراماً برای شان تقدیم می کردیم ، حالا که خداوند ما را به اسلام عزت و حرمت عنایت نموده و بوسیله شما ما را هدایت کرده است ، اموال خود را برایشان بدهیم ؟ قسم بخدا ما به این کار هیچگونه نیازمندی ای نداریم قسم به خدا که به آنها بدون شمشیر نمیدهیم در زمینه حکمیت را میان ما و آنها خداوند نماید . پیغمبر خدا (ص) ازین صراحت سعد (رض) ابراز خرسندی نموده گفتارش را تا بید کردند .

غایه سعد (رض) دانستن حق بود چنانچه بسا اوقات حکم خداوند (ج) را در بعضی از اشیا از یهودی می پرسید ولی آنها حق را چنانکه میداشتند می پوشیدند ، در باره این قول خداوند (ج) نازل شد که : هر آینه کسانی که بنیات و هدایتیکه ما نازل کردیم می پوشانند بعد از آنکه در کتاب خویش آنرا بوردیم بیان نمودیم ، اگر و در لغت می کنند خدا و لغت میکند لغت کنندگان .

این شخصیت اسلام در ابراز حق و حقیقت از کس اندیشه و پروایی نداشت چنانچه در مورد قبیلہ بنی قریظہ حکمی را ابراز کرد که آنها مستحق آن سزا بودند

چه آنها به پیغمبر اسلام (ص) خیانت نموده پیمان خود را شکستند و در دفاع از مدینه مقابل لشون دشمن عقب نشینی نمودند و باعث هجوم و محاصره مدینه گردید . قبیلہ بنی قریظہ ازینکه سعد بن معاذ (رض) در سابق هم همپیمانشان بودند ابراز خرسندی نموده گمان کردند که با آنها از در محامله و گذشت پیشی آمد خواهد کرد . ولی سعد (رض) خلاف توقعات و خواسته های شان به قتل و تبعیه شان حکم نمود و پیغمبر اسلام (ص) از قبیلہ سعد (رض) ابراز رضایت نمودند بالاخره این شخصیت مبارز اسلامی بعد از مبارزات دامنه دار در جنگ خندق در اثر تیری که بجانش اصابت نمود بعد از طی یکماه سال پنج هجری بعمر ۳۷ سالگی در سن جوانی چشم از جهان پوشید و بدین وسیله سر مشق بزرگی به سایر اقوام و قبیلہ اش گذاشت .

د ۱۵ مخ پاتی

الماس پالش غوازی

تاسیسی شوی دی مثلا دمو زیگ نخا ، نطاقی ، رنگ آمیزی ، مجسما سازی اودیو کوریشن له پاره به بنه چول روزل کپیری ، البته په هر ه خانکه کی هغه شا گردان مثل کپیری چه پوره استعداد ، ذوق اودموفقییت امکانات ولری یوازی استعداد خه نشی کولی ، لکه خانکه چه الماس او لاجورد پالش او توپل غوازی استعداد هم روزنی او پالنی تسه اپتیا لری .

دیونی انستیتوت چه په دیلی کلکته مدارس او بمبئی کی خانکی لری ، استعداد لرونکی شا گردان دتمتیل ، لارینود «پارکت» ایدتینک یادفلم اصلاحی بر خه ، د متن لیکو ، سناریو جوړو لو او ایدت کولو ، سینما تو گرافی او دآوا زد

انجنیری په خانکو داسی روزی چه هم علمی پانکه یی زیاته شی او په عین زمان کی په عملی او تجربی چول هم کار وکړی خو چه په عملی ساحه کی نیمگړ تیا ونلری . له تو لو نه مهمه داده چه دتیرو کارو نو

نیمگړ تیا او نواقصو ته په ژوره توگه کتنه کپیری او په بی رحمانه چول ور باندی انتقادی نظر اچوی او د هغه عوا مل او علل خپرل کپیری

خو چه په راتلونکی وخت کی ددوی کارو نه هم په بنه او صحیح چول مخ په وړاندی لاری شی او په عین زمان کی د نیمگړ تیاو شخه په امان وی .

اساسهای عمومی

تأمین اجتماعی اسلام محل تطبیق و اجرا گذارده میشود . نخست در حالتیکه خطر جسمانی از قبیل مرض ، ناتوانی کهنسخت و بیری ، فردی را مورد تهدید قرار داده او را از فعالیت و کار باز دارد .

دوم موقعی که کار گران و وظیفه داران در هنگام اجرای وظیفه خطری متوجه شده منجر به معطل ماندن و بیکار شدن آنان بمشاور و یا کمال گردد .

فشار زندگی بعلم درآمد اندک و بزرگی فامیل و کثرت اعضای خانواده و غیره نامشایسته ناشی از نارسایی های وضع اقتصادی افراد اجتماع را تهدید نماید .

سوم در صورتیکه مخاطرات فامیلی از قبیل اکنون برای رو شدن شدن هر چه بیشتر موضوع نکاتی را از نامه خلیفه چهارم اسلام عنوانی یکی از اعمال وی در مصر ، مطالعه مینماییم : « دربار طایفه مائین اجتماع از خدا

بترس حقوق ایشان را با مواظبت کامل حفظ نما و از دارایی بیت المال و غله های جمع آوری شده حصه ای به آنها تخصیص بده و اهالی نقاط دور و نزدیک را یکسان مورد توجه عمیق قرار داده حق دور ترین نقطه را مانند حقوق پانصدگان نزدیکترین محل ، برسان و در برابر یتیم داران و آنها نیکه به کبر سن و مرحله عجز رسیده اند با تأمین اسباب زندگی ایشان تعهد نما . . .

حال محاسبه باید کرد که آیا این نامه فقط یک نامه بود ؟ خیر ، یک نامه نبود ، بلکه عبارت از قانونی تنظیم یافته و قابل تقوید بود که حکمروای اسلام ، جهت تطبیق عنوانی یکی از والی های خویش اصدار فرمود تا بالوسيله شالوده بهترین نظام تأمین اجتماعی ، عمیق تر و اساسی تر گذارده شود .

حضرت خلیفه دوم اسلام ، زمانی شخصی مسین و نا بینایی را دیده که مسیر مردم قرار گرفته از این و آن چیزی سوال میکند ، چون عمیق نظر انداخت دریافت که آن شخص از افراد یتیمی است ، نزدیکش رفت و دستش

را گرفت و بیخانه برد و از آنچه در حدود کفایت بود برایش داد سپس او را با این پیام نزد وظیفه دار بیت المال فرستاد « ازین شخص در حالیکه بیچارگی و کهنسختی او را

تهدید میکند جزیه بگیریم ، متوجه حال این شخص و امثال وی باش ، قسم بخدا از انصاف بدور است که ما در هنگام جوانی از وی نفع ببریم و در موقع بیری و نا توانی او را از یاد برده زندگی اش را بخودش بگذاریم ، امداد

های اسلامی برای مستمندان و مساکین است و این شخص نیز از مساکین اهل کتاب است . « بدین طریق این خلیفه اسلام افراد مرضی و بیری و ناتوان را از پرداخت جزیه معاف قرار داده و زندگی ایشان را از بیت المال تأمین مینمود .

این نظر وسیع و انسانی اسلام تنها همین یک مثال ندارد ، بلکه نمونه هایی از یتیمونه بسیارند که قید و حصر آن از حوصله این مقال بیرون است ، چنانچه همین خلیفه اسلام موقعی که رهسپار شام گردیده ، در عرض راه بگروهی از نصاری برخورد که مبتلا

بمرض جذام بودند ، این خلیفه با پیروی از فلسفه بشری اسلام امر فرمود تا از مواد امدادی اسلامی بایشان پرداخته شود . برنامه تأمین اسلامی حتی اطفال خورده را فراموش نمیکرد و برای ایشان حتی قسایل

میکردید چنانچه موضوع زنان بیوه و اطفال یتیم آنان از مهمترین موضوعات طرف توجه تأمین و تکفل اجتماعی اسلام بشمار می آید و برای روشن شدن موضوع ، اینک به تقدیم مثالی می پردازیم .

خلیفه دوم اسلام وقتی وقتی بهزنی برخورد که میخواست فرزند شیر خوارش را قبل از فرا رسیدن فرست معین ، از شیر جدا سازد ، فرزند کوچکش بخاطر اینکه جدا شدن او از شیر مادرش بی موقع و قبل از وقت بود ، گریه سر میداد و فر یاد میزد ، خلیفه چون باری از در ملامت و سرکوشش پیش آمد ، آن زن در حالیکه خلیفه اسلام را تمسئ شباخت ، در پاسخ گفت :

« بیچارگی و احتیاج برای من قابل تحمل نیست و خلیفه اسلام نیز برای اطفال شیر خوار سهم امدادی مقرر نکرده است و فقط بمنظور اینکه فرزندم نیز مستحق سهمیه امدادی گردد باین عمل عجولانه دست میزنم . »

حضرت خلیفه از شنیدن اظهارات غم انگیز وی ، نهایت متاثر گردیده بخانه سرکشت و پس از ادای نماز فرض گفت : « تا سلف بحال عمر که اولاد مردم از شدت فقر نابود شوند ، سپس منادی مقرر فرمود تا این نداد از جانب خلیفه بگوش همگان برسانند :

« ای مردم ! اولاد شیر خوار خویش را قبل از وقت از شیر جدا نسازید و من برای همه اولاد شما سهم و حقی تعیین خواهم نمود . »

این واقعه دیگر نیز بخاطر رسیدگی همین خلیفه اسلام هنگامی که میخواست از حال زنی اطلاع بگیرد ، او را در وضعی یافت که اولاد گرسنه اش بدور وی حلقه زده اند و او تنها بخاطر اینکه آنها مشغول

شده گرسنگی را فراموش کنند و بخواب روند ، سنگی را با مقداری آب دردیگ انداخته بپزی آتش گذاشته بود و فرزندان کوچک و گرسنه خویش را بنام غذا و خوردنی متوجه آن دیگ مساخت ، حضرت خلیفه

اسلام با تاسر او را تترك گفت و مقداری از مواد از تزاقی از بیت المال آورد و بدست خویش آن را ریخته کرد و نا وقتی با ایشان نشست که همه بخوبی از آن غذای تهیه شده شکر های شان را سیر کردند .

این برنامه وسیع و بشری خواهانه اسلام يك مثال وده مثال ندارد ، بلکه ما تاریخ اسلام را منصفانه مورد غور و بررسی قرار بدهیم و واقعیت هارا يك يك مرور کنیم ،

پیوسته باینگونه اعمال انسانی بر میخوریم که بدست پیشا هنگام و در همسران راستین و واقعی اسلام با پیروی از فلسفه جهان شمول و دستورانی که روی پایه های متین آسمانی بنا یافته ، بمنصه تطبیق و عمل گذارده شده است .

دنگرهار دنگرهار

دنگرهار میاشتنی مجله چه په نوی قطع او بنگلی صحافت د علمی تحقیقی ذوقی او هنری مطالبو په خپرولو سره تاسی ساعتونه خو بن او مشغوله ساتی نوی له چاپه راوتلی ده .

دنگرهار میاشتنی مجله چه د اطلاعاتو او کلتور دوزارت د نوی تشکیل او پریکړی په اساس په مرکز کبلی خپریزی په لوبه قطع او مختلفو مطالبوسره دکابل او جلال آباد دمجلو خړخولو ټولو کړکیو څخه لاس ته درولی شی .

د دنگرهار میاشتنی مجله چه د اشتراک بیه یی هم ډیره کمه ده ۱۳۵۲ کال د دوهمی نیمایی د پاره مشترکین منی .

پته :
دهیواد دنشراتی موسسه
دنگرهار مجلی مدیریت
دگبون بیه یی
کلنی ۵۲-افغانی
شپږ میاشتنی ۲۶۶-افغانی
دپوهنی شاگردانو ته نیمه بیه

شرایط صلح عرب ها بعد از ...

قطع رابطه با اسرائیل بصورت اصرار دارند حاکمان اسرائیل تحمیلی ذکر نشد و در اعلامیه این موضوع با عبارات نرم تر گنجانیده شد اما دول عربی حاکمان اصرار دارند که همه کشورهای جهان سوم باید روابط خود را با اسرائیل قطع کنند .

با در نظر داشت اعلامیه کشور های غیر منسلک در بحبوحه جنگ اکتوبر در اسامبله عمومی ملل متحد و جانبداری آن ها از عرب ها این زمینه را فراهم آورده است که آن ها روابط خود را با اسرائیل قطع کنند .

نتایج شمر کنفرانس الجزیره :
اعلامیه قاطع سران کشور های عربی نه تنها لطمه بزرگی بر اسرائیل وارد می آورد بلکه تأثیر بزرگی در کشور های طرفدار اسرائیل نیز دارد زیرا امر و ز سلاح نفت خیلی از سلاح گرم مفید تر واقع شده است و وقتی صا حبان نفت بر تخلیه سر زمین های عربی و احقاق حقوق عرب ها

مسئول مدیر :
نجیب الله رحیق
معاون روستا باختری
دفتر تیلیفون : ۲۶۸۴۹
دکور تیلیفون ۳۲۷۹۸
مہتمم علی محمد عثمان زاده
پته : انصاری واپ
داشتراک بیه
په بانندیو هیوادو کبلی ۲۴ دالر
دیوی گنی بیه ۱۲ افغانی
په کابل کبلی ۴۵۰ افغانی
دولتی مطبعه

آل ابوداود

بلخ که در پهنای جهان هستی، در چشم انداز طویل تاریخ، در مسیر پر خم و پیچ قسرون منوالی و در گذشت اوراق زمان، فراز و نشیب زیاد را دیده و گرم و سرد بسیاری را چشیده است. نخستین شهر است که در شمال هندوکش بنیان گذاری گردیده و برای اولین بار نسل آریین بنای تشکل سیاسی و اجتماعی خود را در آن پیروزی کرده اند. اهمیت اقتصادی این ساحه اسباب تمرکز شدن آریین ها فراهم کرده و بعد ها همین اهمیت چشم گیری بود که توجه آرمندان سود پرست، دژ خیمان غریت منشی و مهاجمین ویرانگر و خونخوار را بجانب آن جلب کرد و در خلال همین تاخت و تاز های سود جویانه و گریز های خونخوارانه بود که این شهر باستانی و شکوهمند، بارها هستی خود را از دست داده و بیضاعت آن دستخوش غارتگران بی عاطفه قرار گرفت و باز دوباره در اثر نیرو و پشت کار پاشندگان خود رونق یافته و ویرانی خود را جبران کرده است. که این حالت از آوان باستان تا مملعه بریاد کن تا تار بکرات و بارها تکرار گردیده و شهر پر افتخار بلخ را به آتش و خون نشایده است.

بعد از اسلام بلخ نسبت موقع پرازنده ای که در خراسان داشت، نظر فاتحین عرب را متوجه خود گردانید و سر انجام اعراب فائق به فتح آن در سال ۳۱ هـ گردیدند. و حکام عرب زمانی بلخ را مرکز فرمانروایی خود در ساحات شمال هندوکش قرار دادند و گاهی از مرکز دیگری وضع این شهر را کنترل نمودند و این وضع تا تاسیس حکومت نیسه مستقل طایر در خراسان ادامه داشت اما با تاسیس دولت طاهری دست چپا و گز اسرار طاهرا ازین خطه کوتاه گردید و مردم خراسان خود بر مقدرات خویش مسلط شده و در تعیین سرنوشت خویش نقش خود را دخیل کردند. در زمان فرمانروایی اعراب روی عواملی که در مقاله گذشته تذکار داده شد. در نواحی مختلف حکامی مسلط بودند که زمینه را برای فقدان وحدت سیاسی مساعد گردانیده و شیرازه مرکزیت اداری را از هم متلاشی کرده بودند. که علت عمده این حالت همانا ایجاد نظام فیودالی و رشد یافتن اربستوکراسی ارضی بود. که بصورت مشروح پیرامون آن صحبت کردیم. و حکومت طاهری نیز بنابه تمایل همبستگی به حکومت بغداد و متکی نبودن به توده های مردم پیروزی را در خاتمه دادن به فیودالیزم غیر مرکزی، نصیب نگردیده بر عکس به آندونق بیشتری بخشید.

روی همین علل بود که حکام محلی به همان شیوه و اسلوب عثمانوی خود، نظام استعماری خویش را در نواحی مختلف بصورت مسلط حفظ کردند.

زیرا از یک طرف سیاست خلفا ایجاب وحدت سیاسی را نمی کرد و از جانب دیگر وضع ناچیز اقتصادی نسبت برداختن خراج به خزینه بغداد از نیرومندی حکومت های مرکزی می گاهید. از آنجائیکه کثرت سپاه و پیچ کردن لشکری متعرض و نیرومند و ایسته به ثروت سرشار بود تا بتواند از خریدن برده های هندی و ترسکی که بازار گرمی در بلخ و مرو و نیشاپور و هرات برای فروش آنها وجود داشت، به عده لشکریان خود بافزاید. که در حکومت طاهری این امکان وجود نداشت. و از جانب دیگر حکامی که حاضر به پرداختن خراج و ضرب سکه

بنام سلطان یا خلیفه و خواندن خطبه می شدند خود را از تعرض مصئون کرده و فارغ الیال به استعمار مردمان تحت سلطه خود بخت پادشاه ادامه میدادند. که همین عوامل سبب شده بود تا حکام محلی در ولایات خود باقی مانده که اکثر پژوهندگان و مستشرقین این نوع فرمانروایان را بنام تیولدار دولت های نیرومند و توسعه طلب خراسان معرفی کرده اند. گرچه از دیدگاه پالیسی های استعماری که احیانا نقش تعیین کننده در پرنسپ اقتصاد آنها همین شیوه دار بود. لیکن از نظر همبستگی های اجتماعی این وضع لطمه بزرگی بود بر بریکر پیوند های قبیله وی و منطقه وی وارد کرده و مستقیما حس منحن شیونستی و سکرستی را در نهاد کلیه افراد تحت سلطه، سلطنت های محلی علیه یک دیگر رشد داده و سر انجام فاصله بعدی را در بین آنها ایجاد کرده و منجر به نبرد های خونین و کشمکش های خصومت انگیزی می شد. که لکه سیاه آن سالها در امان جوامع بی شیرازه باقی میماند. روی همین حقایق تلخ است که وجود این نوع پراکنده گی هادریک جامعه واحد که وجوه اختلاف بسین آنها در زمینه های مختلف حیاتی کم تر تبارز کرده میتواند. عواقب وخیم داشته و از نقطه نظریات بحث های خود نازیبیا و ناخوش آیند جلوه مینماید. و از جانب دیگر هر قدر یک کل به اجزای خود تزیه شود. به همان اندازه از توان و مقاومت آن کاسته شده و سر انجام موجودیت و هستی خود را از دست میدهد و یا اینکه نمیتواند در برابر حوادث طبیعی و سیاسی اجتماعی. ثبات قدم ورزیده. پایه داری و متانت از خود نشاندهد. روی همین علت بود که در قرون اول و دوم و حتی سوم هجری خراسان نتوانست که جلوی مهاجمین را گرفته و در برابر مهاجرین و اجانب استاده گی نماید. گرچه نهضت های آزادی خواهی پیگیرانه تحت قیادت رجال معروف و آزادی خواهی جنبشهای ابراه انداختند. اما نسبت فقدان وحدت اجتماعی و سیاسی نایل به هدف غائی نشده و پیروزی قاطع را بدست آورده نتوانستند و فرمانروایان عرب گاهی در برابر آنها نیروهای تعیین شده خود را گسیل کردند و زمانی هم بوسیله مردمان این مرز و بوم آنها را ور شکست نمودند. که جنبشهای قارن هراتی، استادسیس و حمزه سیستانی نمونه های میرز و روشن این رویه دار های اسف انگیز تاریخی در خطه خراسان شده میتواند. و روی همین عوامل بود که مدتها اعراب حاکمیت خود را بر شتون و شعایر مردم ما بصورت مستقیم و غیر مستقیم حراست کرده و ثروت های سرشار مادی آنرا بلعیدند. تا اینکه حمله خاندان سوز مغول باین وضع خاتمه داده و چهره آبادی های خراسان را یک قلم بدست نابودی سپرد.

ابوداودیان که ذیلا پیرامون حکومت آنها بحث میکنیم. سلاله ای کوچکی است که به تبعیت از اصولیکه در دستور بالاندکار یافت، شالوده حکومت محلی را در بلخ پیروزی کرده و مدتی امور آنرا از نظر سیاسی صیانت نمودند. زمانی که ایشان در بلخ فرمان میراندند. فریفتیان در گوزگانان سلاله شیران در بامیان شازها در غر جستان، سامانیان در بخارا، طاهریان در نیشاپور، صفاریان در سیستان کابل شاهان در کابل و زمین داور لویک هادر غزنین و گردیز، در خوارزم مامونیان و غیره حکام

در نواحی دیگر حکومت میکردند. که اکثر این دو فرمانهای فرمانروا بنا بقول (استاد بار تولد) به حکومت مرکزی خراج نمیدادند تنها به ارسال تحف و هدایا اکتفا میکردند (ص ۱۰۴ تاریخ سیاسی و اجتماعی آسیای مرکزی تا قرن دوازده ترجمه زهماطبع کابل سال ۱۳۴۴). مورخان راجع باین دو فرمان کم تر تماس گرفته اند و شهرت شان بیشتر از همه در قبال عمران نوشاد که شهری بوده است در خارج از شهر معروف بلخ بالا رفته است. و از همین سبب است که (بار تولد) این سلاله را فرمانروایان کم اهمیت قلمداد کرده است. (ص ۱۰۴ تاریخ سیاسی و اجتماعی آسیای مرکزی تا قرن دوازده) و چند اثری که تعداد آنها حتی به شمار انگشتان دست هم بالغ نمی شود. بر سبیل ایجاد از سلاله ابوداودیان در بلخ یاد آور شده و حتی پیرامون چگونگی حکومت شان نیز چیزی نه نگاشته اند. از آنرو مشکل است که بتوان کلیه وقایع دوران فرمانروایی آنها را روشن کرد.

راجع به وجهه تسمیه این دو فرمان به (ابوداود) باید اظهار کرد که از خلال نبشته مورخان و مستشرقین چنین استنباط میشود. که این نام بایست منسوب به «داؤد بن عباس» که یکی از فرمانروایان این سلاله است. باشد. اما بار تولد در تذکره جغرافیای تاریخی ایران (ص ۶۷ ترجمه حمزه سر داد و رطبع تهران سال ۱۳۳۸) معتقد است که در وجهه تسمیه نام ابوداؤد محمد بن احمد بوده که در اواخر قرن نهم میلادی در بلخ سلطنت میکرد و بلخ درین دوره مرکز انبار مال التجاره برای تجارت به هندوستان بود. اما در دیگریکه مطمح نظر ما است. از شخصی بنام محمد بن احمد منسوب باین خاندان ذکری نشده است. و شاید این مستشرق معروف این نام را از خلال استادی که منحصر به تحقیقات خودش میباشد و یا از سکه های که این خاندان ضرب کرده است. بدست آورده باشد که ما عجالتا به آن مؤخذ دسترس نداریم.

در کتاب فضایل بلخ (ص ۳۹ طبع حبیبی چاپ تهران سال) تاسیس حکومت ابوداودیان را در بلخ بعد از طلحه بن طاهر، سال ۲۱۹ هـ می نویسد. که اگر اساس این حکومت را بعد از مرگ طلحه طاهروانمود سبب است. سال تاسیس حکومت ابوداودیان را در بلخ ۲۱۳ هـ قرار دهیم. زیرا طلحه بن طاهر در همین سال داعی اجل را لبیک گفته و بجای آن برادرش عبدالله بن طاهر فرمان حکومت خراسان را از نزد مامون عباسی نصیب شده است. اما در کتاب مزبور تصریح گردیده است که عباس بن هاشم در سنه ۲۱۹ در بلخ والی شد و مدت ۱۴ سال حکومت کرد و بعد از آن پسرش داؤد در سال ۲۳۳ هـ براریکه فرمانروایی جلوس کرده و مدت بیست سال بناء نوشاد اشتغال ورزید بعد از آن وفات یافت و بکول عبدالملی دفن گردید.

اما قول یعقوبی در البلدان (ص ۳۳ ترجمه دکتر محمد ابراهیم آیتی طبع تهران سال ۱۳۴۷) با نظر دیگر مورخان اختلاف دارد و اگر به نظر این جغرافیه نویسی اصغهای اذعان نمائیم. باید مومس این خاندان را «هاشم بن ابینجور» قرار دهیم زیرا موصوف در اکثر جغرافیای معروف خود (البلدان) می نویسد که چون معتصم خلیفه در سرمن رانی شهر نوینی را

بنیان گذاری کرد. بنام فرماندهان خراسان نیز قطعه زمین های را معین نمود که از آن جمله قطعه زمینی بنام هاشم بن ابینجور نیز تعیین گردید. که ازین نوشته روشن میگردد که هاشم بن ابینجور در زمان فرماندهان خراسان بوده است و از جانب دیگر همین جغرافیه نویسی در جای دیگر اثر خود (ص ۶۸ البلدان) مملکت هاشم بن ابینجور را «وخش» و «هلاورد» و نامو می کند و آنرا شس شکو همنده و مستحکم میخواند. در حالیکه شهر «وخش» و «هلال» رده بنا بقول این حوقل (صورت الارض ص ۱۸۲-۱۸۱) ترجمه دکتر جعفر شعار طبع تهران سال ۱۳۴۵ از توابع «ختل» اندوختل میان رود و خشاب و رود بدخشان موقعیت دارد. در صورتیکه (لسترنج) در اثر معروف خود (جغرافیای تاریخی، سر زمین های خلافت شرقی (ص ۴۶۳-۴۶۴) ترجمه محمود عرفان طبع تهران سال ۱۳۳۷) و نقشه ای که طرح کرده است (مقابل ص ۴۶۰ کتاب مزبور) توضیح داده است. و خش را منطقه ای در شمال جیحون دو خشاب را یکی از معاونین سمت شمالی جیحون، نشان میدهد که باین ترتیب مملکت هاشم بن ابینجور از بلخ جدا میشود. اما اگر بقول (استاد بار تولد) اعتماد کنیم ساحه حکومت ابوداودیان را باید شامل بلخ و تخارستان بدانیم (ص ۶۷ جغرافیای تاریخی ایران) و چون اکثر مورخین و جغرافیه نگاران عرب ساحه ختل را در ردیف بلخ و تخارستان مطالعه کرده و آنرا از توابع بلخ میدانند. بنابراین احتمال دارد که هاشم بن ابینجور همان هاشم پدر عباس وجد ابوداود باشد. زیرا ابن اثیر (کامل ابن اثیر ص ۱۰۷ ج ۱۲ ترجمه عباس خلیلی طبع تهران) در واقعه سال ۲۵۷ هـ که یعقوب، نوشاد بلخ را ویران میسازد، ساختمان این شهر را به «داؤد بن عباس بن ابینجور» نسبت میدهد. لذا با نظری تردید آمیز و با استناد دلایل بالا مومس خاندان ابوداود بیان باید هاشم بن ابینجور باشد.

زیرا وسعت حکومت این دو فرمان، طوریکه از قول (بار تولد) استنباط شد. ساحه بلخ و تخارستان را احتوا میکرد که سر زمین «وخش» «هلاورد» نیز ممکن است شامل ساحه فرمانروایی او شده باشد و صحبت دیگریکه میتواند تا اندازه دریقین ما را راجع به هاشم بن ابینجور و مومس بودن او در سلاله ابوداودیان بلخ، روشنی بافزاید. گفته (یعقوبی) است. موصوف می نگارد که «سرمن رانی» را از روزیکه بنا شده و مسکون گردیده است. تا وقتیکه این کتاب خود را نوشت. پنجا و پنج سال است. (البلدیان ص ۴۱) و مسلما «یعقوبی» کتاب خود را در سال ۲۷۸ هـ نگاشته است. باین حساب مسال بنسای «سرمن رانی» ۲۲۳ هـ تصادف میکند. که درین سال نظریه قول مؤلف «فضایل بلخ» عباس بن هاشم در بلخ حکومت میکرد. و در اینصورت باعتبار قول «پوهاند حبیبی» که در جاشیه فضایل بلخ (ص ۳۹) اظهار کرده است که «عباس در زندگی پدرش هاشم حاکم بلخ بوده، ممکن است هاشم مزبور در حیات خود امور حکومت بلخ را از سال ۲۱۹ به بعد به پسرش عباس تفویض کرده باشد و خودش بعد از وفات طلحه بن طاهر سال ۲۱۳ هـ اساس حکومت خود را در بلخ نهاده باشد که در این صورت سال تاسیس حکومت ابوداودیان را باید سال

ابو داودیان بلخ

۲۱۳ هـ و نمود سازیم

اگر سال تاسیس حکومت سلاله ابوداودیان را سال ۲۱۳ هـ قرار دهیم و هاشم بن یانجور را نخستین فرمانروایی آن بشناسیم و سال اختتام حکومت شانرا بنا بقول گسر دیوزی (زین الاخبار ص ۱۳۹) بکوشش پوهاند عبدالحی حبیبی طبع تهران سال (۱۳۴۷) سال ۲۵۶ هـ که یعقوب لیث صفاری نوشادر درین سال ویران کرد و یانظر به گفته (ابن اثیر) که بروز این واقعه (ویرانی نو شاد بدست یعقوب لیث) راورسته ۲۵۷ هـ میداند . معین نمائیم . زمان حکومت این دودمان در صورت اول مدت ۴۳ سال و در صورت دوم مدت ۴۴ سال را احتوا میکند . سه تن از پسران خاندان که عبارتند از (هاشم، عباس و داود) حکومت میکنند . و اگر سال تاسیس حکومت آنها را سال ۲۱۹ هـ و موسس این دودمانرا عباس بن هاشم و نمود سازیم . لغایت حکومت آنها در بلخ ۳۷ سال و تعداد حکام شان به دوتن بالغ میشود که عبارت از: (عباس بن هاشم و داود بن عباس) میباشد .

نظر مورخان در مورد سال ویرانی نوشادر و انجام حکومت ابوداودیان در این واقعه اختلاف دارد . (گردیزی) حمله یعقوب را به بلخ و سال ویرانی نوشادر ۲۵۶ هـ ((ابن اثیر)) این حادثه را در سنه ۲۵۷ هـ و تاریخ سیستان ص ۲۱۶ بگوید که شش ملك الشعراء بهار این واقعه در سال ۲۵۸ هـ میدانند . دو مؤرخ اول الذکر معتقدند که یعقوب لیث در این حمله ویرانی خود حکومت دودمان ابوداود در بلخ پایان داد . اما تاریخ سیستان درین مورد مینویسد که «بربراه بامیان» به بلخ شد و بلخ داود بن عباس داشت و چون خیر یعقوب پیشید بگریخت و مردمان شهر کین در حصار گرفتند یعقوب بلخ اندر شد و به نخستین وهلت بلخ بستند» که درین اظهار نظر تاریخ سیستان نه از ویرانی نو شاد و نه از انجام حکومت ابوداود مطلبی درج است . و باستاند تاریخ سیستان گفته (پوهاند حبیبی) که میگردد در ۲۵۸ هـ یعقوب لیث صفاری امارت او را در بلخ ختم کرده . (حاشیه ص ۳۹ فضایل بلخ) قابل دقت است . زیرا اشتباه «پوهاند» مزبور از فحواي «تاریخ بخارا» و «تاریخ سیستان» روشنتر تبارز میکند . زیرا در تاریخ بخارا ص ۲ و ۱۰۳ نالیف برسخی . بکوشش و مدرس رضوی طبع تهران سال (۱۳۱۷) چنین نوشته ای موجود است که «در حرب عمر ولایت نامه کرد با ابوداود که امیر بلخ بود . با احمد بن فریغون که امیر گوزگانان بود و با امیر اسماعیل که امیر ماورالنهر بود و مرایشان را بطاعت خویش خواند و عهدهای سکوکرد و این ها (امیر بلخ و امیر گوزگانان)

برمان او پیش رفتند و خدمت نمودند» و همچنین در تاریخ سیستان در وقایع زمان عمر ولایت چنین مطلبی موجود است که: «و محمد بن شهنشاه مرور لرود فرستاد بطلب علی بن الحسین و علی بگریخت و بلخ شد و پسر فریغون با ویک جانجام جمع شدند تا ابوداود که عامل بلخ بود از عمر و ایشانرا زنده خواست و عمر زنده داده از نوشته هر دو تاریخ مذکور چنین استنباط میشود که بر خلاف نوشته «پوهاند حبیبی» حکومت ابو داودیان در بلخ با اثر ویرانی نوشادر سال ۲۵۶ یا ۲۵۷ یا ۲۵۸ پایان نیافته بلکه در زمان عمر ولایت و اوایل دوران حکومت سا مانیان در بخارا نیز پایه دار بوده است . و با نظر نزدیک به یقین میتوان اظهار نمود که ممکن است ابو داود پس از مرگ یعقوب لیث که سال ۲۶۵ هـ بعد از نبرد دیرالماقول در جندی شاپور واقع شد . از انزوا برآمده دوباره سریر آرای حکومت خود در بلخ شده باشد . بدین ترتیب نظر «پوهاند حبیبی» راجع به انجام یافتن حکومت ابو داود در بلخ در سنه ۲۵۸ هـ اشتباه آمیز بوده و با اظهار نظر «تاریخ بخارا» و «تاریخ سیستان» اختلاف فاحش دارد . زیرا «امیناد» بار توله نیز معتقد است که در زمان خلفای عباسی و سلسله های اول ایران: طاهر پسران و صفاریان و سامانیان در بلخ و تخارستان در معنی محدود این کلمه سلسله سوی مخصوص سلطنت داشت که ضرب سکه میکرد ولی مؤرخین نظر با بنگه چندان اهمیتی نداشته اسمی از آن نمی برند . سکه شناسان این سلسله را «آل ابو داؤد» مینامند . ص ۶۷ جغرافیای تاریخی ایران» در حالیکه در سال ۲۵۶ یا ۲۵۷ هـ که یعقوب لیث بصورت سرسام آوری قوس صعودی خود را می پیسود . سامانیان هنوز وحدت سیاسی و سرکزی نداشته و شهرت بیشتری کسب نکرده بودند و شهرت سامانی ها بعد از شکست عمر ولایت و اسارت او در بلخ سال ۲۸۷ هـ بنا بقول تاریخ سیستان ص ۲۵۶ و پس از سال ۲۸۸ هـ بنا بقول تاریخ بخارا ص ۸۷-۸۹ بالا رفت . که درین وقت آل ابو داؤد در بلخ فرمان میراند . در وا پسین تحلیل باید گفت که آل ابو داؤد . دود مانی است که در بلخ از سال ۲۱۳ هـ و یا ۲۱۹ هـ تا حکومتی را برپا کرد و بعد از سال ۲۸۸ هـ نوبه آن ادامه دادند و سال انقراض و انحطاط این دودمان بصورت یقین روشن نیست . و از آنها سه تن حکومت

رسیدند که عبارت از: «هاشم بن ماهجوره» «عباس بن هاشم» و «داؤد بن عباس» میباشد . که ساحه حکومت شان در بلخ و تخارستان گسترش داشت . و گردیزی وزیر الاخبار ص ۱۳۹ نام پدر هاشم را «ماهجور» به خلاف دیگر مورخان مثل «ابن اثیر» و «یعقوبی» که درسطور بالا راجع به اختلاف نظر آنها تذکار داده شد . قید کرده است . آخرین فرمانروایی این دودمان داؤد بن عباس است که نوشادر را مدت بیست سال عمارت کرد . و سال وفات او معلوم نیست . و همانطور ریکه از فحواي «تاریخ بخارا» و «تاریخ سیستان» معلوم گردید باستاند گفته «بار توله» موصوف در زمان سامانی هائیز حیات داشته و فرمانروای بلخ بوده است بنابراین قول «کتاب فضایل بلخ ص ۳۹» که «داؤد بن عباس» در ذی القعدة سنه ۲۲۳ هـ بلخ ملتی شومندت بیست سال به بنای نوشادر مشغول بود و بعد از آن وفات کرد و در کوی عبدالعلی دفن گردید» نادرست است . زیرا اگر سال وفات او را انجام بنای نوشادر بدانیم باید مو صوف در سنه ۲۵۳ هـ وفات کرده باشد که این مسئله بکلی با نظر مورخان اختلاف دارد . اما این مأخذ که داؤد چه سالی وفات کرده است بصورت مسلم در دسترس ما قرار ندارد .

داؤد بنام خود در بلخ سکه هم زده است زیرا نظر با اظهار «بار توله» سکه های ازین امیر تا هنوز موجود است . در زمان داؤد واقعه شکست انگیزی که مورخان و سیاحین عرب از آن جمله ابن بطوطه «سفر نامه ج ۱ ص ۴۳۱ ترجمه علی موحد طبع تهران سال ۱۳۴۸» و مؤلف فضایل بلخ ص ۳۹ طبع حبیبی تهران» از آن یاد آور شده اند . و رویداد و این واقعه چنان بود که: از دالخلافه خراج بیشتری از مردم بلخ مطالبه شد . زن داؤد چون توان بر داخت این خراج را در مردم بلخ ندید . پیراهن مملو از زرو جواهر خرد را که قیمت آن بیشتر از خراج بلخ بود . بدست عامل دارالخلافه به خلیفه فرستاد تا از قیمت آن مبلغ مطالبه شده را بدست آورد . اما خلیفه چون همت زنی را از خود بالاتر یافت . از خراج درگنشته و پیراهن را دوباره به بلخ فرستاد . لیکن زن داؤد اظهار کرد که چون من این پیراهن را وقف کرده ام دیگر آنرا باز نمی ستانم . لذا آنرا بفروشید و از قیمت آن مسجد جامع بلخ را اعمار کنید . مردم همانطور کردند و مسجد اعمار شد لیکن تریز و آستین

آن پیراهن باقی ماند که آنرا جهت اعمار آینه مسجد در زیر یکی از ستونهای مسجد دفن کردند . و تئیکه چنگیز وارد بلخ شد . بنا بقول «ابن بطوطه» ازین واقعه آگاه شده به طمع بدست آوردن از مدفون شده قسمت اعظم مسجد جامع را ویران کرد . اما از زر اثری نیافت .

آل ابو داؤد علیرغم کم اهمیتی دودمان علم پرور و آبادی خواهی بوده اند . و توجه بیشتر خود را علیرغم کشمکش های که در خراسان جریان داشت به عمران و آبادی بلخ معطوف کرده مساجد و عمارات نوینی را بنا نهادند . این سلاله مثل دیگر سلاله های قرون وسطانی افغانستان به خلفای عباس و سپس به دودمان مقتدر خراسان خراج . تحف و هدیه فر ستاده به آنها اظهار تقدیر و تسلیم را کرده بودند . و اینکه چه وقت سلاله آنها از میان رفت درست معلوم نیست و ممکن است امیر اسماعیل سامانی و یا پسرش احمد و نواده اش نصر بعد از وفات داؤد بن عباس . بحکومت این دودمان پایان داده باشند زیرا بلخ در زمان سلاطین مذکور سامانی تحت سلطه سیمسار خراسان بوده و مستقیما در تشکیل حکومت آل سامان داخل بود . پایان

ژوندون مجله خا نواده ها
ژوندون هر هفته با مطالب
نو و خواندنی راپور تاژها
و مضامین علمی و هنری
منتشر میشود .
با خواندن ژوندون هر
هفته بر دانش خود
ببفزاید .
اشتراک ژوندون در شش
ماه دوم سال بفتح شما
است

مودر و فیش

دو نمونه لباس از جدیدترین مودهای پائیزی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**